

Strategic Studies Center, National Defence Studies Institute

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

สถานการณ์ทางความมั่นคงที่สำคัญ

- สถานการณ์ความมั่นคงภายในประเทศ
- สถานการณ์ความมั่นคงระหว่างประเทศ

เอกสารวิเคราะห์

- เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC Focus)

การปฏิบัติงานสำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

- กิจกรรมการประชุม/สัมมนา/Workshop
- กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการในประเทศ
- กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ
- กิจกรรมอื่นๆ

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ปรากฏภัยคุกคามทั้งตามแบบ (Traditional Threats : TTs) และภัยคุกคามไม่ตามแบบ (Non-Traditional Threats : NTTs) ที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ภัยคุกคามด้านระบอบาติวิทยา ภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนถึงภัยพิบัติธรรมชาติ โดยภัยคุกคามเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในทุกด้านทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศยังได้เชื่อมโยงโลกไว้ด้วยกันทั้งหมด ทำให้ช่องว่างของขอบเขตรัฐถูกหลอมจนยากที่จะแยกพรมแดนได้ชัดเจน เรื่องภายในประเทศหนึ่งกลายเป็นมีผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ปรากฏการณ์หรือปัญหาในที่ต่าง ๆ จึงไม่เป็นเพียงเรื่องเฉพาะภายในประเทศหนึ่งอีกต่อไป แต่กลายเป็นประเด็นร่วมกันของทั้งโลกด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงมีอาจหลีกเลี่ยงหนีไปจากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในโลกไปได้ จึงต้องมีการปรับตัวให้พร้อมเผชิญหน้ากับความท้าทายรูปแบบใหม่ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อพลังอำนาจของชาติและความมั่นคงของประเทศ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศศย.สปท.) เป็นหน่วยงานทางวิชาการของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ที่มีภารกิจหลักในการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล ประเมิน จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและการป้องกันประเทศ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนให้รับทราบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติโดยรวม ในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ให้พร้อมรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบได้

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วยหน่วยขึ้นตรงระดับกอง แบ่งเป็น 4 หน่วย คือ กองสนับสนุน กองแผนและโครงการ กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์ และความมั่นคง กองภูมิภาคศึกษา ทำหน้าที่ในการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการ และกำกับดูแลงานด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ สถานการณ์ความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งการจัดประชุม การรวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับผู้บังคับบัญชา หน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบ ตลอดถึงการผลิตบุคลากรด้านความมั่นคงและยุทธศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทั้งปวงให้กับข้าราชการในกระทรวงกลาโหมและพลเรือน โดยมีผลผลิตสำคัญที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 6 ประเภท แบ่งออกเป็น งานวิจัย (research) เอกสารทางวิชาการ (working paper) เอกสารประเมินยุทธศาสตร์ (strategic review) เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (case study) เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC Focus) รวมทั้งเอกสารวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงอาเซียน (SSC ASEAN Focus)

สำหรับ จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมสถานการณ์ทางความมั่นคงต่าง ๆ รวมทั้งบทวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นทิศทางความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความมั่นคงของชาติ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการติดตามและประเมินผลสถานการณ์ความมั่นคงต่อไป

สุดท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามผลงานของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จุลสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ท่านสามารถเสนอแนะมาได้ที่ อีเมล admin_info@ssc.thailand.org หรือ www.sscthailand.org

กองบรรณาธิการ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (Strategic Studies Center Journal)
พิมพ์ครั้งที่ 1 – กรุงเทพฯ จำนวน 400 เล่ม ISBN 0858-8751
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2559
44 หน้า

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ.2537
© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

จัดพิมพ์โดย
กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2275 5715 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

ผู้อำนวยการ : พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญรัตน์
รองผู้อำนวยการ : พ.อ. กิตติ คงสมบัติ
: พ.อ. อรรถเดช ประทีปอุษานนท์
กองอำนวยการ : พ.อ. นิรุจ ดวงปัญญา
: พ.อ.หญิง อารยา จุลานนท์
: น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ
: พ.อ. สุทัศน์ ครำในเมื่อง
: พ.ต.หญิง เฉลียว เหมหงษ์
: ร.ท.หญิง นันทิยา ทองคนารักษ์ ร.น.
: จ.อ. สามภพ ศรีอักษร
: น.ส. มนวดี ตั้งตรงเหตุทัย
: น.ส. หัสยา ไทยานนท์
: น.ส. ธาราทิพย์ พ่วงเสียง
: น.ส. กรรณิการ์ มหาสารกุล
ศิลปินกรรม : จ.ต. ชาญชัย วังวงศ์
: น.ส. ชุตินธร พรวุฒิกุล
: นางกัญฉนิพร มหาวารกุล

ส่วนที่ 1 สถานการณ์ทางความมั่นคงที่สำคัญ (ต.ค. - ธ.ค.59)

สถานการณ์ความมั่นคงภายในประเทศ

1. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร สวรรคต 4
2. สนช. รับทราบมติ ครม. อนุมัติ “สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ” ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ เริ่มรัชกาลใหม่ที่รัฐสภา 4
3. การประชุมกระทรวงกลาโหมอาเซียน - สหรัฐอเมริกา (ASEAN - US Defense Informal Meeting) 5
4. การประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (2nd ACD Summit 2016) ครั้งที่ 2 5
5. การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนและสหภาพยุโรป ครั้งที่ 21 6
6. การประชุมใหญ่เชิงวิชาการอุตสาหกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 21 (The 21st Conference of Electric Power Supply Industry : CEPSI 2016) 6
7. ธนาคารโลกเปิดรายงาน (Doing Business 2017) จัดลำดับความยากง่ายในการทำธุรกิจ ให้ไทยดีขึ้นจากปีที่ผ่านมา 3 อันดับ 7
8. มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2559/60 ด้านการตลาด 7
9. มติ สนช. ผ่านร่าง พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ 8
10. ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ประกาศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 8

สถานการณ์ความมั่นคงระหว่างประเทศ

1. รับเงินหยวนเป็นเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ 8
2. การเลือกตั้งเลขาธิการสหประชาชาติ 9
3. การประชุม Xiangshan Forum ครั้งที่ 7 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน 9
4. การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศ (ASEAN Ministerial Conference on Cyber Security 2016) 9
5. การประชุม COP 22 10
6. การประชุม ASEAN TELMIN ครั้งที่ 16 10
7. ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา 2016 11
8. การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ช่วงที่ 1 (First Leaders' Retreat) 11

ส่วนที่ 2 เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC Focus) (ต.ค. - ธ.ค.59)

1. กระแส Islamophobia ในบริบทของโลกปัจจุบัน 13
2. การประชุม รวม.กท.อาเซียน - สหรัฐฯ 15
3. ความก้าวหน้าของกลไกความร่วมมือแบบพหุภาคีในภูมิภาคเอเชีย : ห้วงเดือนตุลาคม 2559 17
4. The Rise of China : ความท้าทายหรือมายาคติของจีนสู่ยุคมหาอำนาจใหม่ 19
5. ฟิลิปปินส์ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เต : จุดเปลี่ยนดุลอำนาจในภูมิภาค 21
6. ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ : ความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบ 23
7. Cyber Attack ความตื่นตัวต่อภัยก่อการร้ายรูปแบบใหม่ 25
8. รายงานข้ามชาติ : เหยี่ยว 2 ด้านในมุมมองความมั่นคงของประเทศไทย 27
9. ประเทศไทย 4.0 : มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน 29
10. สถานการณ์โรฮิงญาในเมียนมา 2016 31
11. การประชุมว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (COP22) : การขับเคลื่อนรับมือโลกร้อนอย่างเป็นรูปธรรม 33
12. “ข่าวปลอม” มหันตภัยร้ายจาก Social Network 35
13. เลขาธิการสหประชาชาติคนใหม่กับสถานการณ์ความมั่นคงโลก 37

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติงานสำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (ต.ค. - ธ.ค.59)

1. กิจกรรมการประชุม/สัมมนา/Workshop

- ผอ.ศยศ.สพท. ให้การต้อนรับ ผพท.ทหาร สมาพันธรัฐสวิส ถิ่นพ่านักนิวเคลียร์ พร้อมหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย 39
- ผอ.ศยศ.สพท. เป็นประธานในการประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านอาเซียน SAREC ครั้งที่ 1/2560 39
- ผอ.ศยศ.สพท. กล่าวรายงานการจัดการประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ครั้งที่ 1/2560 เรื่อง “บทบาทของกองทัพไทยภายใต้แผน ASEAN Political - Security Community Blueprint 2025” 39
- ผบ.สพท. พร้อมคณะฯ ได้กรุณาตรวจเยี่ยม รับฟังการบรรยายสรุปภารกิจและมอบนโยบายแก่หน่วย ศยศ.สพท. เพื่อนำไปปฏิบัติ 39
- ผอ.ศยศ.สพท. ร่วมรับฟังการบรรยายพิเศษพร้อมกับกำลังพล ตามโครงการบรรยายพิเศษเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรของ ศยศ.สพท. เรื่อง นโยบายของกองทัพไทย 40
- ผอ.ศยศ.สพท. ร่วมรับฟังการบรรยายพิเศษพร้อมกับกำลังพล ตามโครงการบรรยายพิเศษเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรของ ศยศ.สพท. เรื่อง การปฏิบัติการฝึกร่วมของกองทัพไทย 40
- ผอ.ศยศ.สพท. เป็นประธานในการร่วมประชุมทำ Workshop พร้อมด้วยผู้แทนจากหน่วยงานของ บก.ทท. และผู้แทนหน่วยของกองทัพไทย เรื่อง “Thailand's Military, the USA and China : Understanding how the Thai Military Perceives the Great Powers and Implications for US Rebalance” 40
- ผอ.ศยศ.สพท. เป็นประธานในการประชุมฯ สัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ครั้งที่ 2/2560 เรื่อง ปัญหาแรงงานข้ามชาติของอาเซียน : ประเด็นการย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ 40
- รอง ผอ.ศยศ.สพท. (2) พร้อมคณะทีมงาน ศยศ.สพท. ร่วมให้การสนับสนุนหลักสูตรอบรมปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพลของกองทัพไทย รุ่นที่ 38 ในการสัมมนาวิชาการ เรื่อง ร่างแผนยุทธศาสตร์ทหาร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) 41
- รอง ผอ.ศยศ.สพท. (2) เป็นประธานในการจัดการประชุมการสนทนาปัญหายุทธศาสตร์ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาข่าวและข่าวนาออย่างยั่งยืน 41
- ผอ.ศยศ.สพท. พร้อมคณะทีมงาน ศยศ.สพท. ร่วมให้การสนับสนุนหลักสูตรอบรมปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพลของกองทัพไทย รุ่นที่ 39 ในการสัมมนาวิชาการ เรื่อง ร่างแผนยุทธศาสตร์ทหาร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) 41
- ผอ.ศยศ.สพท. พร้อมด้วยกำลังพล ศยศ.สพท. ร่วมสัมมนา โครงการเพิ่มพูนองค์ความรู้และเสริมสร้างศักยภาพให้แก่บุคลากรของหน่วย 41

2. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการในประเทศ

- ผอ.ศยศ.สพท. ให้การต้อนรับ ผพท.ทหาร สมาพันธรัฐสวิส ถิ่นพ่านักนิวเคลียร์ พร้อมหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย 42
- ผอ.ศยศ.สพท. ให้การต้อนรับ อัครราชทูตที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย และ ผพท.ทหารฝรั่งเศส/กรุงเทพฯ 42
- ผอ.ศยศ.สพท. ให้การต้อนรับ ร่วมสนทนาทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับ Dr.Masashi Nishihara จากสถานทูตญี่ปุ่น 42

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

- ผอ.ศยศ.สพท. ร่วมประชุม เชียงชั้น ฟอรัม ครั้งที่ 7 เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับผู้แทนประเทศต่างๆ โดยมี รมช.กท. เป็นผู้แทน/หัวหน้าคณะฯ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน (สปง.) 43
- ผอ.ศยศ.สพท. เดินทางไปร่วมการประชุม NADI ณ หลวงพระบาง สปป.ลาว ในหัวข้อเรื่อง “Enhancing National Centres for Disaster Response : Building Capacity and Expertise” 43
- รอง ผอ.ศยศ.สพท.(1) และคณะฯ ร่วมประชุมทางวิชาการเครือข่ายสถาบันด้านความมั่นคงของชาติสมาชิกอาเซียน Track II Network of ASEAN Defense and Security Institutions (NADI) ในหัวข้อเรื่อง “Enhancing Maritime Security Cooperation in order to Prevent Transnational Crimes on The Regional” ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย 43

4. กิจกรรมอื่น ๆ

- ผอ.ศยศ.สพท. พร้อมด้วยกำลังพล ศยศ.ฯ ร่วมพิธีลงนามถวายแสดงความอาลัยฯ ณ อาคารพฤษชาติพระทรงชัย สพท. 43
- ผอ.ศยศ.สพท. พร้อมด้วยผู้แทนข้าราชการ ศยศ.สพท. ร่วมพิธี ตักบาตรพระสงฆ์ ในกิจกรรมเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ณ บก.ทท. แจ้งวัฒนะ 43

ส่วนที่ 1

สถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญ
(ต.ค. - ธ.ค.59)

สถานการณ์ ความมั่นคงภายในประเทศ

1. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร สวรรคต

เมื่อ 13 ต.ค.59 สำนักพระราชวังได้เผยแพร่ประกาศ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันศุกร์ที่ 3 ตุลาคม พุทธศักราช 2557 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการประชวรหาคลายไม่ได้ทรุดหนักลงตามลำดับ ถึงวันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2559 เวลา 15 นาฬิกา 52 นาที เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษาปีที่ 89 ทรงครองราชย์สมบัติได้ 70 ปี สำนักพระราชวัง

2. สนช. รับทราบมติ ครม.

อัญเชิญ “สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช” ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ เริ่มรัชกาลใหม่ที่รัฐสภา

เมื่อ 29 พ.ย.59 มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ครั้งที่ 76/2559 (เป็นพิเศษ) เรื่อง การดำเนินการตามมาตรา 2 ของรัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2557 ประกอบกับมาตรา 23 ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 โดยนายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสนช. แจ้งต่อที่ประชุมว่า “ตามที่ได้มีประกาศสำนักพระราชวังเรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร สวรรคต บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ นร.0503/44549 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แจ้งเรื่องการสถาปนาแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้แล้วตามกฎหมายเถียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช 2467 แจ้งว่า บัดนี้ราชบัลลังก์ว่างลงและพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เป็นพระรัชทายาทไว้ตาม กฎหมายเถียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พ.ศ. 2467 แล้ว คณะรัฐมนตรีจึงขอแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบและประธานรัฐสภาเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อทราบ และให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์พระรัชทายาทขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป

อนนง สมเดจพระเจ้าอยุ่หัว เสดจขนนบพระมหากษตรย รัชกาลท 10 แห่งพระบรมราชจกรวงศ โดยตามกฎมณเตยรบาล ตั้งเดคผนวันพลหสบดท 13 ตุลาคม ขนน 12 ค่ำ เดอน 11 บพระพุทธศการช 2559 ตรงบบวอก ทจลศการช 1379 มหศการช 1938 นนรัชสมยรัตนโกสนทรศก 235 บนวันที่ 1 บท 1 ของรัชกาลบจจบน

3. การประชุมกระทรวงกลาโหมอาเซียน - สหรัฐอเมริกา (ASEAN - US Defense Informal Meeting)

เมอ 29 ก.ย. - 1 ต.ค.59 พลเอกประวตร วงษสุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และคณะเดินทางเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาเซียน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา (ASEAN - US Defense Informal Meeting) ณ มลรัฐฮาวาย สหรัฐอเมริกา โดยมีวตุประสงค์เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และแสวงหาแนวทางการร่วมมือด้านความมั่นคงร่วมกัน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมประเทศสมาชิกอาเซียน มีความเห็นร่วมกันว่า ภัยคุกคามของภูมิภาคบจจบน มีความหลากหลาย ซับซ้อนและเชื่อมโยงมากขึ้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกประเทศสมาชิก ทั้งนและนอกภูมิภาค นการประสานงาน พัฒนากลไกและสร้งเครือขายความร่วมมือ เพื่อรับมือบปัญหาต่างๆ สนวนนโยบาย

ปรับสมคูลของสหรัฐฯ ตอภูมิภาค บนประโยชน์ต่ออาเซียน นความบนศูนย์กลางของภูมิภาค โดยการมีส่วนร่วมอย่งรับผดชอบของสหรัฐฯ ตอเสรภาพ สันตภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ทสร้งสรศก ด้านนายแอชตัน คาร์เตอร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้กล่าวสนบสนุนอาเซียน นการบนศูนย์กลางของภูมิภาค และการกระชบความร่วมมือระหว่างกันนภูมิภาคเอเชีย - แบซฟีก ซึ่งทุกประเทศต้องร่วมกันเสริมความมั่นคงของภูมิภาค ด้วยการเพิ่มพูนเครือขาย ร่วมแกไขข้อขัดแย้งเพื่อการคงวซึ่งเสรภาพและอสรภาพนการदनเรอ โดยสหรัฐฯ พรอมให้การสนบสนุนทุกเรอ ทั้งทวภาคี ไตรภาคีและพหุภาคี เพื่อรับภัยคุกคามต่างๆ ร่วมกัน โดยเฉพาะความร่วมมือด้านนการต่อต้านการก่อการร้าย

4. การประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (2nd ACD Summit 2016) คร้งท 2

เมอ 9 - 10 ต.ค.59 พลเอกประยุทธ์ จันทรโธชา นายกรัฐมนตรี บนประธานบนการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (2nd ACD Summit 2016) คร้งท 2 ณ กระทรวงการต่างประเทศ โดยการประชุมคร้งนจะบนก้าวสำคัญสู่ความร่วมมือและการพัฒนาอย่งยั่งยืนของภูมิภาค ภายใตกรอบความร่วมมือทมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทสำคัญ คอความหลากหลายนพลังความบนมิตร เพื่อตอกย้ำบประชาคมโลกว่า เอเชียพรอมเติบโตอย่งรอบด้านและบนเอกภาพ เพอदनหน้าสู่การบนประชาคมเอเชีย ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจโลก เอเชียถอว่ามีศกยภาพทจะชบเคลือนเศรษฐกิจโลก โดยระดมจุดแข็งของทุกประเทศ เพื่อสร้งความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนแห่งเอเชียและร่วมสร้ง

ความเจริญเติบโตให้ประชาคมโลก นอกจากน การประชุมยังบนการประกาศเจตนารมณของผู้นำ เพื่อร่วมมือกันนทุกด้าน รองรับกับความท้าทายใหม่ๆ โดยจะผลักदनความร่วมมือน 6 เสหลักของ ACD ทสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาทยั่งยืน ของสหประชาชาติ ค.ศ. 2030 และการพัฒนาของไทย ทได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บนแนวทางการพัฒนา โดยไทยเน้นย้ำว่า สนสำคัญของทุกความร่วมมือ คอการนำผลการประชุมสู่การปฏิบัติอย่งแท้จริง ตามหัวข้อหลักของการประชุม คอ “เอเชียหนนงเดยว หลากหลายนพลัง” เพื่อสร้งความบนอย่งทดีของประชาชนนภูมิภาค เพื่อความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนแห่งเอเชีย และสร้งการเจริญเติบโตทมั่นคงให้กับประชาคมโลก

5. การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนและสหภาพยุโรป ครั้งที่ 21

เมื่อ 13 - 14 ต.ค.59 นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และ นายมีโรสลอฟ ไลซัค (Miroslav Lajčák) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและกิจการยุโรป สาธารณรัฐสโลวัก ในฐานะประธานสหภาพยุโรป เป็นประธานร่วมในการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนและสหภาพยุโรป ครั้งที่ 21 ภายใต้หัวข้อ “มุ่งสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์” โดยมีรัฐมนตรีต่างประเทศจากประเทศสมาชิกอาเซียนและอียู เลขาธิการอาเซียน และผู้แทนระดับสูงด้านนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของอียู และรองประธานคณะกรรมการการยุโรป เข้าร่วม การประชุมฯ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างอาเซียน - อียู ในทุกมิติ เพื่อปูทางไปสู่การยกระดับความสัมพันธ์ไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ตลอดจนวาง

แนวทางการความสัมพันธ์ระหว่างกันในอนาคต ทั้งนี้อาเซียนและอียู เป็นหุ้นส่วนทางธรรมชาติ (natural partners) กล่าวคือ อาเซียนและอียูมีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 227 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จำนวน 19.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และในปี 2557 มีนักท่องเที่ยวจากประเทศสมาชิกอียูเข้ามาในอาเซียนถึง 9.3 ล้านคน นอกจากนี้ อียูเป็นคู่ค้าลำดับที่ 3 ของอาเซียน เป็นผู้ลงทุนลำดับที่ 1 และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในอาเซียนจำนวนมากที่สุดเป็นลำดับที่ 2 ของอาเซียน โดยทั้งสองภูมิภาคมีความมุ่งมั่นร่วมกันที่จะดำเนินนโยบายที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตลอดจนส่งเสริมธรรมาภิบาล สิทธิมนุษยชน และส่งเสริมการเคารพในความแตกต่าง ในฐานะที่เป็นองค์กรระดับภูมิภาคที่มีจุดแข็งอยู่ที่ความแตกต่างเช่นเดียวกัน

6. การประชุมใหญ่เชิงวิชาการอุตสาหกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 21

(The 21st Conference of Electric Power Supply Industry : CEPSI 2016)

เมื่อ 23 - 27 ต.ค.59 พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดงานประชุมใหญ่เชิงวิชาการอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า ครั้งที่ 21 (The 21st Conference of Electric Power Supply Industry : CEPSI 2016) หัวข้อ “ความมั่นคงและยั่งยืนทางพลังงาน : ทางเลือกและความท้าทายของอุตสาหกรรมไฟฟ้า” โดยมีผู้นำองค์กรด้านพลังงานระดับโลกและผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 1,500 คน จาก 40 ประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิชาการของอุตสาหกรรมไฟฟ้าในสาขาต่างๆ ซึ่งการพัฒนาภาคพลังงาน

และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านพลังงานและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างความเจริญให้กับทุกประเทศ สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการจัดประชุมครั้งนี้ เป็นโอกาสสำคัญที่จะได้เรียนรู้ ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิชาการของอุตสาหกรรมไฟฟ้าสาขาต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไฟฟ้าและบุคคลในอุตสาหกรรมไฟฟ้า เพื่อความยั่งยืนด้านพลังงานของภูมิภาค

7. ธนาคารโลกเปิดรายงาน (Doing Business 2017)

จัดลำดับความยากง่ายในการทำธุรกิจ ให้ไทยดีขึ้นจากปีที่ผ่านมา 3 อันดับ

เมื่อ 26 ต.ค.59 ธนาคารโลกเปิดรายงาน Doing Business 2017 ในปีที่ผ่านมาประเทศไทยดำเนินการปรับปรุงบรรยากาศทางธุรกิจจนดีขึ้นอย่างชัดเจน 3 ด้านจากทั้งหมด 11 ด้าน ได้แก่ 1) การเริ่มธุรกิจในประเทศไทยสะดวกมากขึ้น (Starting Business) ส่งผลให้อันดับเพิ่มขึ้น 18 อันดับ จาก 96 เป็น 78 โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 85.07 เป็น 87.01 คะแนน 2) การเข้าถึงสินเชื่อ (Getting Credit) ส่งผลให้อันดับเพิ่มขึ้น 15 อันดับ จาก 97 เป็น 82 โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 45 เป็น 50 คะแนน 3) แก้ไขปัญหาล้มละลาย (Resolving Insolvency) ส่งผลให้อันดับเพิ่มขึ้น 26 อันดับ จาก 49 เป็น 23 โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 58.84 เป็น 77.08 คะแนน สำหรับผลการจัดอันดับ Doing Business 2017

ภาพรวมของไทยอยู่ในอันดับที่ 46 จาก 190 ประเทศ และอยู่ในอันดับที่ 3 ของอาเซียน รองจากสิงคโปร์ และมาเลเซีย ตามลำดับ รวมทั้งสามารถลดช่องว่างการดำเนินงานและช่วงห่างจากประเทศชั้นนำต่าง ๆ ได้ ด้วยคะแนนที่เพิ่มขึ้นเป็น 72.53 จากเดิมอยู่ที่ 71.65 คะแนน ซึ่งตัวชี้วัดของไทยที่ดีขึ้นครั้งนี้จะมีความสำคัญอย่างมากเพราะมีผลเชื่อมโยงไปสู่การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ซึ่งจัดโดย International Institute for Management Development: IMD และ World Economic Forum : WEF ให้อยู่ในอันดับที่ดีขึ้นเรียกความเชื่อมั่นให้นักลงทุนต่างชาติต่อไป

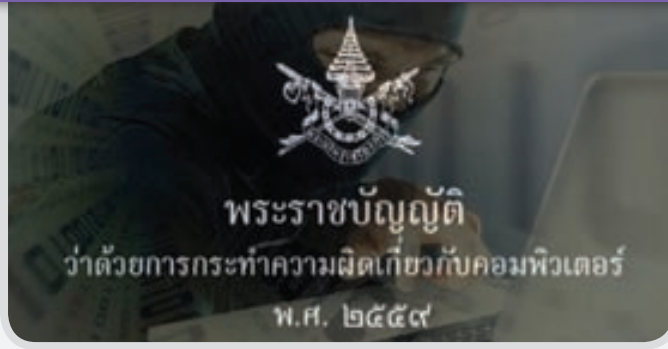

8. มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2559/60 ด้านการตลาด

เมื่อ 1 พ.ย.59 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเปิดเผยถึงมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2559/60 ด้านการตลาด ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ได้พิจารณามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2559/60 ด้านการตลาด (เพิ่มเติม) เมื่อ 31 ต.ค. และ 1 พ.ย. 59 โดยมีมติ ดังนี้ 1) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2559/60 โดยกำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกร้อยละ 90 ของราคาตลาด โดยพิจารณาจากราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ 36 กรัมขึ้นไป ในตลาดปัจจุบันที่ประมาณตันละ 11,000 บาท กำหนดวงเงินสินเชื่อไม่เกิน ร้อยละ 90 ซึ่งในขั้นนี้ กำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกหอมมะลิ 9,500 บาท วงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกหอมมะลิ เป็นวงเงินที่จ่ายสินเชื่อสำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิชนิดสีได้ตันข้าว 36 กรัมขึ้นไป สำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิชนิดสีได้ตันข้าว 31-35 กรัม 26 -30 กรัม และ 20 - 25 กรัม ปรับลดส่วนต่างชั้นคุณภาพตันละ 200 บาท สำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิชนิดสีได้ตันข้าวต่ำกว่า 20 กรัม ไม่รับเข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ หากราคาตลาดมีการปรับตัวสูงขึ้นให้พิจารณาปรับแผนราคาตามราคาตลาดและ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ให้มีค่าใช้จ่ายในการตากข้าวเปลือกและค่าแรงงานในการเตรียมข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการ จึงให้ค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกตันละ 1,500 บาท โดยจ่ายเป็นค่าเตรียมข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการในวันเบิกรับเงินกู้ 1,000 บาท และจ่ายเพิ่มอีกตันละ 500 บาท ในวันที่ไถถอนข้าวเปลือกหลังจากเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 30 วัน ทั้งนี้ สำหรับกรอบวงเงินงบประมาณในการให้สินเชื่อและค่าใช้จ่าย

ให้เป็นไปตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบไว้แล้ว 2) การช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวหอมมะลิ ปีการผลิต 2559/60 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวหอมมะลิ ซึ่งประสบปัญหาราคาข้าวเปลือกหอมมะลิตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายคือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิจากฐานข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับเงินสนับสนุนตามโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2559/60 คิดเป็นจำนวนประมาณ 2 ล้านราย พื้นที่เพาะปลูกข้าวหอมมะลิประมาณ 26 ล้านไร่ ทั้งนี้ ให้ประสานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในข้อมูลรายชื่อและทะเบียนเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิ ในปี 2559/60 โดยสนับสนุนเงินช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่ เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวหอมมะลิตามกลุ่มเป้าหมาย 2,000 บาทต่อวัน (กำหนด ไร่ละ 800 บาท รายละไม่เกิน 15 ไร่) ทั้งรายที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2559/60 และไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ โดย ธ.ก.ส. โอนเงินเข้าบัญชีให้กับเกษตรกร ซึ่งมีกรอบระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560

บทลงโทษให้ครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น การเจาะทำลายระบบความมั่นคงของประเทศ การให้ผู้กระทำความผิดรับโทษตามกฎหมายอาญาอื่นๆ โดยที่สำคัญจะช่วยคุ้มครองและสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ รวมทั้งรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ ซึ่งในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติ เห็นด้วย 168 ไม่เห็นด้วย 0 งดออกเสียง 5 ให้ผ่านร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยรอประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

9. มติ สนช. ผ่านร่าง พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์

เมื่อ 16 ธ.ค.59 นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เปิดการประชุม ครั้งที่ 81/2559 เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ซึ่งสาระสำคัญของกฎหมายนี้เป็นร่างแก้ไขเพื่อให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีการเพิ่มฐานความผิดและ

10. ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ประกาศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

เมื่อ 29 ธ.ค.59 ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ประกาศเรื่องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรให้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งเป็นแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังมีสาระสำคัญตามที่แนบท้ายนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 ประกาศ ณ วันที่ 29 ธันวาคม พุทธศักราช 2559 เป็นปีที่ 1 ในรัชกาลปัจจุบัน ผู้รับสนองพระราชโองการ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี โดยร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 จะเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศไทยให้มีความยั่งยืนซึ่งเป็นแผนระยะ 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2560 จนถึง พ.ศ. 2564 รัฐบาลตั้งเป้าหมายว่า จะเป็นแนวทางที่ช่วยผลักดันและเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศรายได้ปานกลางให้มาสู่ประเทศที่มีรายได้สูง ด้วยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่าแผนพัฒนา ฉบับที่ผ่านๆ มา รวมทั้งสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะยาว 20 ปีที่จะทำให้ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งแผนพัฒนา ฉบับดังกล่าวประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ แบ่งเป็น 6 ยุทธศาสตร์หลัก และ 4 ยุทธศาสตร์เสริม โดยยุทธศาสตร์หลัก 6 ด้าน จะมุ่งสร้างให้คนไทยมีวินัย สร้างสรรค์ พึ่งพาตัวเองได้ ใช้นวัตกรรมสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งกระจายรายได้ ความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง ควบคู่ไปกับการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งปรับบทบาทภาครัฐให้มีประสิทธิภาพลดคอร์รัปชัน กระจายอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น อีก 4 ยุทธศาสตร์เสริม มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นฐานประเทศให้เข้มแข็ง สนับสนุนยุทธศาสตร์หลักให้พัฒนาและเห็นผลอย่างรวดเร็ว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย รวมถึงด้านการต่างประเทศที่ไทยต้องร่วมมือกับเพื่อนบ้านให้เข้มขึ้นขึ้น คาดว่าหากนำมาสู่การปฏิบัติจะช่วยปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ รั้งกับยุคประเทศไทย 4.0 ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวปีละไม่ต่ำกว่า 5% รายได้ประชากรไทยเพิ่มขึ้นเป็น 8,200 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี และจะค่อยๆ ส่งให้ไทยหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางมาสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง

สถานการณ์ความมั่นคงระหว่างประเทศ

1. รั้งเงินหยวนเป็นเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ

เมื่อ 1 ต.ค.58 กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (The International Monetary Fund) ได้รวมเงินหยวนหรือเรียกเป็นทางการว่า เหวินหมินบี้ เข้าร่วมอยู่ในตะกร้าเงินของ ไอเอ็มเอฟ นับเป็นสกุลที่ 5 หลังจากก่อนหน้านี้มีเงินสกุลดอลลาร์ของสหรัฐ, เงินเยนญี่ปุ่น, เงินยูโรและเงินปอนด์สเตอร์ลิงของอังกฤษ ที่ไอเอ็มเอฟใช้เป็นเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ (Special Drawing Rights) ซึ่งการยอมรับเงินหยวนเข้าสู่ตะกร้าเงินนั้น ไอเอ็มเอฟมีความหวังว่าจะช่วยเงินให้เปิดตัวเองเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของโลกมากขึ้นรวมทั้งจะช่วยให้เกิดความเติบโตและมีเสถียรภาพไม่เพียงแต่เศรษฐกิจจีนเท่านั้นแต่ยังหมายถึงระบบเศรษฐกิจโลกทั้งหมด ทั้งนี้ประเทศสมาชิกของ IMF สามารถกู้ยืมเงิน Special Drawing Rights เพื่อนำไปใช้จ่ายได้ตามความจำเป็น โดยกองทุนจะเข้าไปช่วยเมื่อประเทศสมาชิกเกิดวิกฤติทางการเงิน

2. การเลือกตั้งเลขาธิการสหประชาชาติ

เมื่อ 6 ต.ค.59 คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ลงมติเลือกนายอันโตนิโอ กูเตอร์เรส อดีตนายกรัฐมนตรีโปรตุเกส ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสหประชาชาติ โดยได้รับคะแนนโหวตจากคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติ 13 จากทั้งหมด 15 คะแนน โดยมี 2 ประเทศที่งดออกเสียง และเป็นคนเดียวที่ไม่ถูกใช้สิทธิ์ยับยั้งของประเทศสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติ 5 ประเทศ โดยนายอันโตนิโอ กูเตอร์เรส ซึ่งปัจจุบันอายุ 67 ปี นอกจากเคยเป็นนายกฯ ของโปรตุเกสแล้ว ยังดำรงตำแหน่งข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ ระหว่างปี ค.ศ. 2005 - 2015 อีกด้วย ทั้งนี้จะมีการรับตำแหน่งเลขาธิการสหประชาชาติอย่างเป็นทางการ ในวันที่ 1 มกราคม 2017 และมีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี

3. การประชุม Xiangshan Forum ครั้งที่ 7 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

เมื่อ 10-12 ต.ค.59 พล.อ.อุดมเดช สีตบุตร รมช.กลาโหม เข้าร่วมการประชุม Xiangshan Forum (เซี่ยงชานฟอรัม) ครั้งที่ 7 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน (สปป.) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือด้านความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก รวมถึงการสนับสนุนสันติภาพและความมั่นคง โดยมีเจ้าหน้าที่และนักวิชาการกว่า 400 คน จาก 59 ประเทศ และ 6 องค์กรระหว่างประเทศ ร่วมกันหารือความร่วมมือด้านความมั่นคง

เอเชีย - แปซิฟิก การประชุมฯ นี้มีประเด็นหลักคือ “ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศรูปแบบใหม่” มีหัวข้อการเจรจาหลัก 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) ร่วมกันรับมือกับการท้าทายความมั่นคงรูปแบบใหม่ของเอเชียแปซิฟิก 2) บทบาทของกองทัพต่อการบริหารทั่วโลก 3) ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล และ 4) การรับมือกับภัยคุกคามจากกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศ

4. การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศ (ASEAN Ministerial Conference on Cyber Security 2016)

เมื่อ 10 - 12 ต.ค.59 พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี และรักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศ (ASEAN Ministerial Conference on Cyber Security 2016) ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศของอาเซียน พร้อมก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้ดิจิทัลอย่างมั่นคงปลอดภัย โดยที่ผ่านมาได้มีการหารือร่วมกันเกี่ยวกับความตระหนักถึงความสำคัญของภัยคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบข้อมูลสารสนเทศ การเงินและการธนาคาร ดังนั้นประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องร่วมมือกันในทุกระดับในการรับมือกับภัยคุกคามดังกล่าว ผ่านเวทีหารือ การจัดฝึกอบรม และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม สำหรับประเทศไทยได้มีการหารือกับ ดร.ยาคอบ อิบราฮิม รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงสื่อสารและสารสนเทศของสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยไทยได้เสนอให้เพิ่มเติมสาขาความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศเข้าไปเป็นสาขาที่ 14 ภายใต้กรอบการประชุมโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการไทย - สิงคโปร์ (Civil Service Exchange Programme - CSEP) และการจัดตั้งคณะทำงานร่วมกับสิงคโปร์ในระดับปฏิบัติการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ที่จะส่งเสริมความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ระหว่างไทยและสิงคโปร์อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม

5. การประชุม COP 22

เมื่อ 7 พ.ย.59 ได้มีการจัดการประชุมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือ COP ครั้งที่ 22 ณ เมืองมาราเกช ทางภาคใต้ของโมร็อกโก นับเป็นการประชุมที่เน้นหารือการปฏิบัติอย่างจริงจังครั้งแรกภายหลังความตกลงกรุงปารีสมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ ซึ่งมีผู้ร่วมประชุมจากกว่า 190 ประเทศและเขตแคว้น โดยจะมีการจัดการประชุมใหญ่และการประชุมย่อยเพื่อหารือรายละเอียดการปฏิบัติตามความตกลงกรุงปารีส ซึ่งจะมีการหารือเพื่อให้ความตกลงกรุงปารีสได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยการประชุมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 21 และ 22 เกี่ยวข้องกับอนาคตของมวลมนุษยชาติ การประชุมฯ ครั้งที่ 21 ได้กำหนดแผนการและมาตรฐานให้กับรัฐบาลต่าง ๆ ไว้แล้ว ส่วนการประชุมฯ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลไกให้ผู้ลงนามทั้งหลายปฏิบัติตามแผนการและมาตรฐานดังกล่าว ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องทำและรับผิดชอบเพื่อคนรุ่นต่อไป โดยที่ประชุมผลักดันการหารือและการเจรจาระหว่างฝ่ายต่าง ๆ อย่างเปิดเผยและโปร่งใส ส่งเสริมกิจการและความร่วมมือต่าง ๆ ด้านการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือควบคุมการปล่อยแก๊สเรือนกระจกให้บรรลุเป้าหมายอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงกว่าก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม 2 องศา และพยายามให้การเพิ่มสูงขึ้นของอุณหภูมิต่ำกว่า 1.5 องศา

6. การประชุม ASEAN TELMIN ครั้งที่ 16

เมื่อ 25 - 26 พ.ย.59 พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี และรักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอี) เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ครั้งที่ 16 หรือ ASEAN TELMIN 16 ณ กรุงบันดาร์ เสรี เบกาวัน ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ในครั้งนี้มีรัฐมนตรีจากประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมทั้ง 10 ประเทศ โดยได้มีการหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเรื่องการพัฒนาไอซีทีในประชาคมอาเซียน รวมถึงการกำหนดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญในภูมิภาค ได้แก่ ยุทธศาสตร์ และกลไกความร่วมมือด้านการรักษา

ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ในเชิงกว้างและเชิงลึก ตามข้อเสนอของสภาปฏิบัติการอาเซียนด้านความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่าย (ANSAC) ที่มีประเทศไทยเป็นประธาน การรับรองเอกสารเชิงนโยบายที่สำคัญคือ ปฏิญญาบรูไน ดารุสซาลาม ที่มีสาระสำคัญมุ่งเน้นการขับเคลื่อนข้อริเริ่มต่าง ๆ ภายใต้แผนแม่บทไอซีทีอาเซียน หรือ AIM 2020 (ASEAN ICT Master plan 2020) ให้เป็นไปตามแผน รวมทั้งกรอบเอกสารการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในอาเซียนเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการให้กับประเทศสมาชิกอาเซียน

7. ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา 2016

เมื่อ 8 พ.ย.59 สหรัฐอเมริกา ได้จัดให้มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีขึ้น เป็นการเลือกตั้งประธานาธิบดี ครั้งที่ 58 โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทำการเลือกผู้สมัคร ซึ่งมีผู้ท้าชิงตำแหน่งอยู่สองคน คือ นางฮิลลารี คลินตัน และนายโดนัลด์ ทรัมป์ โดยจะมาเป็นประธานาธิบดีคนใหม่แทนประธานาธิบดีบารัค โอบามา ที่ไม่สามารถดำรงตำแหน่งต่อในวาระที่ 3 ได้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา หลังการลงคะแนน ผลการเลือกตั้งออกมาผู้ที่คว้าชัยและเป็นประธานาธิบดีคนที่ 45 ต่อจากนายบารัค โอบามา คือ นายโดนัลด์ ทรัมป์ โดยได้รับ คะแนน Electoral Votes 279 ส่วนนางฮิลลารี คลินตัน ได้ 228 โดยนายโดนัลด์ ทรัมป์ จะเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา คนที่ 45 อย่างเป็นทางการในวันที่ 20 ม.ค.60

8. การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปก ช่วงที่ 1 (First Leaders' Retreat)

เมื่อ 20 พ.ย.59 พล.อ.อ. ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี เข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปก ช่วงที่ 1 (First Leaders' Retreat) ภายใต้หัวข้อความท้าทายต่อการค้าเสรีและการลงทุนในบริบทโลกปัจจุบัน ณ ศูนย์การประชุม Lima Convention Center กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู โดยกล่าวว่าการ บูรณาการทางเศรษฐกิจนั้นคือ หนทางที่นำพาเอเชีย - แปซิฟิกไปสู่ความมั่งคั่งและความมั่นคง การรวมตัวกันทุกปีของ 21 เขตเศรษฐกิจเป็นเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญถึงความเชื่อมั่นต่อระบอบการค้าพหุภาคี ทั้งนี้มีประเด็นสำคัญของความร่วมมือคือการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงทรัพยากร พร้อมกับ การปฏิรูปโครงสร้างทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ลดภาระของผู้ประกอบการ และนำอิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับ SMEs และผู้ประกอบการรายใหม่ (Start-Ups) ขณะที่ประเทศไทย สนับสนุนการจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีของภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิก (FTAAP) ซึ่งเป็นวาระหลักของเอเปคช่วงหลังปี 2020

รองนายกรัฐมนตรี กล่าวยืนยันบทบาทของไทย ในการประสานความต้องการของเขตเศรษฐกิจที่มีความหลากหลาย รวมถึงต้องพิจารณาทิศทางของเอเปค เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์หลังปี 2020 ที่สอดคล้องกับบริบทโลก รวมถึงเป้าหมายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนปี 2030 และในฐานะหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งเอเปค ขอยืนยันความร่วมมือกับทุกเขตเศรษฐกิจ

๒ อังอิง

- โพสต์ทูเดย์. 2559. “ในหลวง” เสด็จสวรรคต. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.posttoday.com/social/royal/460134> (15 ตุลาคม 2559)
- โพสต์ทูเดย์. 2559. สนช.อัญเชิญ “สมเด็จพระบรมฯ” ขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ เริ่มรัชกาลใหม่. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.posttoday.com/politic/467779> (10 ธันวาคม 2559)
- กรมประชาสัมพันธ์. 2559. การประชุมกระทรวงกลาโหมอาเซียน - สหรัฐอเมริกา. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://nwnt.prd.go.th/centerweb/news/NewsDetail?NT01_NewsID=TNPOL5909290010009 (15 ตุลาคม 2559)
- กระทรวงการต่างประเทศ. 2559. การประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.mfa.go.th/main/th/media-center/> (20 ตุลาคม 2559)
- กรมอาเซียน. 2559. การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนและสหภาพยุโรป ครั้งที่ 21. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.mfa.go.th/asean/th/news> (20 ตุลาคม 2559)
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. 2559. การประชุมใหญ่เชิงวิชาการอุตสาหกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 21. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.egat.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=1712:press-20160924&catid=31&Itemid=208 (29 ตุลาคม 2559)
- ไทยบับบลิคก้า. 2559. รายงาน Doing Business 2017. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://thaipublica.org/2016/10/world-bank-doing-business-2017/> (29 ตุลาคม 2559)
- รัฐบาลไทย. 2559. มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2559/60 ด้านการตลาด. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/government-th1/item/108532-108532> (10 พฤศจิกายน 2559)
- มติชนสุดสัปดาห์. 2559. มติ สนช. ผ่านร่าง พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา https://www.matichonweekly.com/hot-news/article_18067 (10 พฤศจิกายน 2559)
- ไทยรัฐ. 2559. ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.thairath.co.th/content/825125> (10 พฤศจิกายน 2559)
- โพสต์ทูเดย์. 2559. หยวนเข้าตะกร้าIMF. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.posttoday.com/world/news/457754> (15 ตุลาคม 2559)
- ไทยนิวส์. 2559. เลือกตั้งเลขาธิการสหประชาชาติ. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.tnamcot.com/content/570523> (15 ตุลาคม 2559)
- ซีอาร์ไอออนไลน์. 2559. การประชุม Xiangshan Forum. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://thai.cri.cn/247/2016/10/11/301s246765.htm> (20 ตุลาคม 2559)
- รัฐบาลไทย. 2559. การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศ (ASEAN Ministerial Conference on Cyber Security 2016). [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/news-ministry/2012-08-15-09-45-26/item/108251-108251> (20 ตุลาคม 2559)
- VOV5. 2559. การประชุม COP 22. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://vovworld.vn/th-th.vov> (20 ตุลาคม 2559)
- รัฐบาลไทย. 2559. การประชุม ASEAN TELMIN ครั้งที่ 16. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://aseanwatch.org/2016/12/09/> (20 ตุลาคม 2559)
- ผู้จัดการ. 2559. ทรัมป์ ประธานาธิบดีคนที่ 45. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.manager.co.th/Weekend/ViewNews.aspx?NewsID=9590000113042> (18 พฤศจิกายน 2559)
- โพสต์ทูเดย์. 2559. ไทยร่วมมือทุกเวทีการค้า. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.posttoday.com/biz/gov/466518> (25 พฤศจิกายน 2559)

ส่วนที่ 2

เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC FOCUS) (ต.ค. - ธ.ค.59)

ฉบับที่ 1/60 (1 - 7 ต.ค.59)

กระแส Islamophobia ในบริบทของโลกปัจจุบัน

จากเหตุการณ์ 9/11 ที่เกิดขึ้นที่สหรัฐอเมริกาในปี 2544 เหตุการณ์ระเบิดรถไฟที่สเปนและอังกฤษในปี 2547 และ 2548 รวมทั้งเหตุการณ์การบุกยิงชาร์ลี เฮ็บโด ที่ฝรั่งเศส ในปีที่ผ่านมา และอีกหลาย ๆ เหตุการณ์การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นทั่วยุโรปและอเมริกา ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นกลุ่มติดอาวุธต่างศาสนา ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามทำให้เกิดกระแส “Islamophobia” หรือความหวาดวิตกต่อศาสนาอิสลามขึ้นอีกครั้ง จนกลายเป็นกระแสสำคัญในบริบทของโลกปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ดังนั้นการเข้าใจปัญหาและการค้นหาแนวทางการแก้ปัญหาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ในอดีตสีผิว ชาติพันธุ์ และความแตกต่างทางด้านต่าง ๆ ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความแตกแยกของมวลมนุษยชาติ จนนำไปสู่ความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก ยกตัวอย่าง เช่น การเหยียดสีผิวในสหรัฐฯ ที่มีมาอย่างยาวนานและได้กลับมาปะทุขึ้นอีกครั้ง และเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ทำให้ชาวยิวเสียชีวิตถึง 3 ล้านคน เป็นต้น แต่ในปัจจุบันศาสนาและวัฒนธรรมดูเหมือนจะกลายมาแทนที่สีผิวและชาติพันธุ์ ทำให้กระแส Islamophobia หรือความหวาดวิตกต่อศาสนาอิสลาม กำลังเป็นประเด็นที่ถูกกล่าวถึงทั่วโลก

ความเป็นมา : จากการก่อการร้าย...ถึงกระแสความหวาดวิตกต่อศาสนาอิสลาม

Islamophobia เป็นคำที่เกิดขึ้นในราวทศวรรษที่ 1970 โดยปรากฏในงานเขียนเรื่อง Orientalism ของ Edward Said ต่อมา ในปี 1997 องค์กรพัฒนาเอกชนด้านความสัมพันธ์เชื้อชาติได้จัดทำรายงานเรื่อง อิสลามโมโฟเบีย: สิ่งท้าทายสำหรับเราทั้งหมด (Islamophobia : A Challenge for Us All) ซึ่งได้แพร่ขยายมากขึ้นหลังการโจมตีตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ และกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ทำให้เกิดกระแสความหวาดระแวงต่อผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามทั่วทั้งสหรัฐอเมริกา ต่อมาการก่อการร้ายยังลุกลามไปในหลายประเทศของยุโรป เช่น เหตุระเบิดรถไฟที่ประเทศสเปน เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2547 เหตุระเบิดรถไฟใต้ดิน 3 แห่งในลอนดอน เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2548 ซึ่งในปัจจุบันการก่อการร้ายก็ยังคุกคามยุโรปอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในฝรั่งเศส เบลเยียม และเยอรมัน โดยผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นผู้ก่อการร้ายที่เชื่อมโยงไปถึงกลุ่มรัฐอิสลาม (Islamic State)

กระแส Islamophobia มีปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกหวาดวิตกขึ้น โดยปัจจัยภายนอกศาสนาอิสลามเกิดจากการกระทำของกลุ่มประเทศในโลกตะวันตกที่พยายามสร้างวาทกรรมให้ศาสนาอิสลามมีความน่ากลัวผ่านงานเขียน งานวิชาการ สื่อ ทั้งโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต โซเชียลมีเดีย

และภาพยนตร์ รวมถึงล่าสุดในการหาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา นายโดนัลด์ ทรัมป์ ตัวแทนจากพรรครีพับลิกันได้เรียกร้องให้สหรัฐฯ ต่อด่านผู้ที่เป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐฯ ไม่ให้เดินทางเข้าประเทศ เพื่อป้องกันการก่อการร้าย ส่วนปัจจัยภายในศาสนาอิสลามเกิดจากคนบางกลุ่มที่ใช้ความรุนแรงและสร้างความเสียหาย เช่น กลุ่มอัลกออิดะห์ กลุ่ม IS เป็นต้น เมื่อกลุ่มเหล่านี้ ก่อเหตุการณ์ที่สร้างความเสียหายก็มักจะถูกนำเสนอโดยสื่อทำให้ประชาชนในหลายๆ ภูมิภาคทั่วโลกเกิดความหวาดวิตกต่อชาวมุสลิม ปัจจัยเหล่านี้ยิ่งตอกย้ำภาพลักษณ์ของมุสลิม ให้ถูกนำเสนอไปในลักษณะที่ไม่ดี

สิ่งที่ตามมา : โลกแห่งความหวาดวิตก

จากเหตุการณ์การก่อการร้าย ปัจจัยภายนอกและภายในทำให้เกิดความรู้สึกหวาดวิตกของประชาชนทั่วโลก โดยเฉพาะในอเมริกาและยุโรป เห็นได้จากการสำรวจความคิดเห็นของชาวอเมริกันหลังเหตุการณ์ 9/11 พบว่า ชาวอเมริกันมีความรู้สึกไม่ดีและหวาดระแวงต่อผู้ก่อเหตุที่เป็นชาวมุสลิม นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในสหรัฐฯ พบได้จากการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นทั่วสหรัฐฯ ตั้งแต่การลอบวางเพลิงที่อยู่อาศัย การบุกกรุก ทำลาย

ศาสนสถานของอิสลามในรัฐแอริโซนา การฉีกทำลายคัมภีร์อัลกุรอาน ในรัฐเท็กซัส การทำร้ายร่างกาย และการเลือกปฏิบัติต่อชาวมุสลิม ในสถานที่ทำงาน เป็นต้น ส่วนในยุโรปความรู้สึกที่ไม่ดีต่อชาวมุสลิม และผู้อพยพก็ได้แพร่ขยายไปทั่ว เช่น ประเทศเยอรมันนี้ได้ทำการสำรวจมุมมองของชาวเยอรมันต่อชาวมุสลิม พบว่าชาวเยอรมัน 61% คิดว่าชาวมุสลิมไม่เหมาะที่จะอาศัยอยู่ในประเทศตะวันตก และชาวมุสลิมถูกคุกคามมากถึง 57% สอดคล้องกับผลสำรวจในประเทศอิตาลีที่พบว่าชาวอิตาลี 39% รู้สึกอึดอัดเมื่อได้ร่วมงานกับชาวมุสลิม ในขณะที่ฝรั่งเศสกลุ่มต่อต้าน Islamophobia ได้รายงานสถิติช่วง 6 เดือนแรกของปี 2558 พบว่าชาวมุสลิมถูกคุกคามทั้งทางวาจา และทางกายเพิ่มมากขึ้นถึง 500% โดยผู้หญิงถูกคุกคามถึง 75% ส่วนผู้ชายถูกคุกคามเพียง 25% เท่านั้น สอดคล้องกับรายงานผลสำรวจจากกลุ่มสิทธิชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในประเทศเบลเยียม ที่ระบุว่าเหยื่อของ Islamophobia ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงถึง 73% ผู้ชาย 23% และเป็นชาวมุสลิมที่มีอายุน้อยกว่า 29 ปี ถึง 94% ส่วนการสำรวจความคิดเห็นของชาวมุสลิมในสหราชอาณาจักร พบว่าชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักร มีความรู้สึกจงรักภักดีต่อสหราชอาณาจักรมากถึง 95% และคิดว่าควรยอมรับกฎหมายของสหราชอาณาจักร 93% แต่อีก 46% กลับคิดว่าชาวมุสลิมในสหราชอาณาจักร มีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก จะเห็นได้ว่าชาวมุสลิมที่อาศัยในยุโรปมีการถูกคุกคามเพิ่มมากขึ้น โดยผู้ตกเป็นเหยื่อส่วนใหญ่คือผู้หญิง อาจเนื่องมาจากลักษณะการแต่งกายที่บ่งบอกถึงศาสนาที่นับถือ

บทสรุปและวิเคราะห์ : ทนทางยับยั้ง Islamophobia

จากความรู้สึกหวาดวิตกต่อกลุ่มคนต่างศาสนา แสดงให้เห็นถึงการตัดสินใจอย่างเหมารวม โดยไม่ได้สนใจรากเหง้าของวัฒนธรรมของศาสนานั้น ๆ ที่มีคำสอนให้ผู้นับถือปฏิบัติตนเป็นคนดีเหมือนกันทุกศาสนา การแสวงหาหนทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จึงเป็นสิ่งที่สำคัญเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน โดยมีข้อเสนอที่สำคัญ ดังนี้ (1) ผู้นับถือศาสนาทุกศาสนาต้องกล้าวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของกลุ่มผู้ก่อการร้าย ที่ได้นำศาสนามาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายและทำลายภาพลักษณ์ของศาสนานั้น ๆ ต่อสายตาคคนทั่วโลก (2) ประเทศมหาอำนาจไม่ควรเข้าไปแทรกแซงประเทศที่มีการนับถือศาสนาต่างกัน (3) สื่อควรทำหน้าที่นำเสนอข่าวสารให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงและนำเสนอข่าวด้านบวกในมิติต่างๆ ของแต่ละศาสนา (4) หน่วยงานระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ (UN) หรือองค์การความร่วมมืออิสลาม (OIC) ต้องส่งเสริมให้ประเทศต่าง ๆ สร้างความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม (5) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับนโยบาย ต้องเสริมสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจให้ประชาชนเกิดการยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม

โดยสรุปบทเรียนความสำเร็จจากประเทศที่ให้ความสำคัญกับการจัดการความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม ที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งในอดีตอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีความขัดแย้งทางด้านเชื้อชาติและศาสนาเป็นอย่างมาก ทำให้ต้องหาวิธีแก้ปัญหาโดยการสร้างอินโดนีเซียโมเดลขึ้นมา เพื่อใช้ในการสร้างความปรองดองในชาติด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประกาศวันสำคัญของแต่ละศาสนาหรือของแต่ละเชื้อชาติเป็นวันหยุดราชการ เช่น วันขึ้นปีใหม่ของสากล ของมุสลิม วันตรุษจีน วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ วันวิสาขบูชาของชาวพุทธ เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียยังได้กำหนดนโยบายแห่งการอยู่ร่วมกันเป็นหนึ่งใน หรือ Diversity in Harmony เพื่อให้คนอินโดนีเซียที่ต่างศาสนา เชื้อชาติและวัฒนธรรมกันได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีระหว่างกัน ซึ่งนโยบายนี้ส่งผลให้ความขัดแย้งในอินโดนีเซียผ่อนคลายลงมาก ประเทศต่าง ๆ จึงควรเรียนรู้จากอินโดนีเซียและนำมาปรับใช้ตามความเหมาะสมของสภาพสังคม

ขณะที่ประเทศไทยซึ่งเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนาแต่อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ โดยการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมมาตลอด หากได้เรียนรู้วัฒนธรรม และประเพณี ของศาสนาอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลดีต่อประชาชน เนื่องจากประชาชนมีความเข้าใจและยอมรับในวัฒนธรรมศาสนา และภาษาที่แตกต่างกันอยู่แต่เดิมแล้ว ดังเช่น ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลายขึ้นในชุมชนแม่สะเรียงโดยให้ศาสนิกชนจากศาสนาอื่น ๆ เข้าร่วมพิธีนิกะฮ์ (พิธีแต่งงาน) ของศาสนาอิสลาม เพื่อเรียนรู้พิธีการและคำสอนเกี่ยวกับเรื่องการแต่งงานของชาวมุสลิม

สุดท้าย สำหรับกองทัพไทยและหน่วยงานด้านความมั่นคง จำเป็นที่จะต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับประเด็นที่เกิดขึ้น รมัถระวังการนำเสนอข่าว ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเสมอภาคกับประชาชน และส่งเสริมให้มีความรู้กับเจ้าหน้าที่ที่มีความตระหนัก ในประเด็นความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม โดยเฉพาะศาสนาอิสลามให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อไม่ให้กระแส Islamophobia ที่กำลังสร้างความเกลียดชังให้เกิดขึ้นในโลกเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย

อ้างอิง

- 1) <http://www.deepsouthwatch.org/print/8715>
- 2) <http://www.pataniforum.com/single.php?id=588>
- 3) <http://halallifemag.com/islamophobia-criminalisation-arabic/>
- 4) <http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9580000136906>
- 5) <http://www.thaimuslim.com/home/13574>
- 6) <http://www.komchadluek.net/news/politic/207868>
- 7) http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1441442772

การประชุม รมว.กท.อาเซียน - สหรัฐฯ

การเดินทางเข้าร่วมประชุม รมว.กท.อาเซียน - สหรัฐฯ (ASEAN - US Defense Informal Meeting) อย่างไม่เป็นทางการของ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รอง นรม. และ รมว.กท. ระหว่างวันที่ 29 ก.ย. - 1 ต.ค.59 ณ มลรัฐฮาวาย สหรัฐฯ นับเป็นก้าวที่สำคัญของการพัฒนาความสัมพันธ์ และแสวงหาแนวทางความร่วมมือด้านความมั่นคงของภูมิภาค

ความเป็นมา

กรอบความร่วมมือทางการทหารและความมั่นคงของอาเซียน ภายใต้เสาหลักด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community : APSC) นั้นมีกลไกความร่วมมือที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุดคือ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting: ADMM) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting-Plus : ADMM-Plus) ซึ่งจะประกอบไปด้วยอาเซียน (10 ชาติ) ออสเตรเลีย จีน อินเดีย ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ รัสเซีย และสหรัฐฯ โดยมีเป้าหมาย “เพื่อแสวงหาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับ กท. ของประเทศนอกภูมิภาค รวมทั้งระดมความเชี่ยวชาญ มุมมอง และทรัพยากรต่าง ๆ จากประเทศนอกภูมิภาค เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของประชาคมอาเซียน”

การประชุม รมว.กท.อาเซียน - สหรัฐฯ อย่างไม่เป็นทางการ ก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งภายใต้กรอบความร่วมมือของเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคงอาเซียน โดยได้มีการ

ดำเนินการจัดประชุมฯ มาแล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกจัดขึ้นระหว่างวันที่ 3-5 ส.ค.55 ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี และครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นครั้งสุดท้าย จัดขึ้นระหว่างวันที่ 29 ก.ย.- 1 ต.ค.59 ที่ผ่านมามี มลรัฐฮาวาย สหรัฐฯ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ และแสวงหาแนวทางความร่วมมือด้านความมั่นคงของภูมิภาค ซึ่งสาระสำคัญมีการกล่าวถึงความเห็นร่วมกันของชาติสมาชิกอาเซียนที่มอง ภัยคุกคามความมั่นคงที่มีความหลากหลายและยิ่งทวีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ทุกประเทศทั้งในและนอกภูมิภาคจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากลไกและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงในลักษณะต่างๆ โดย Dr. Aston Baldwin Carter รมว.กท.สหรัฐฯ กล่าวในที่ประชุมฯ ว่า สหรัฐฯ พร้อมให้การสนับสนุนทุกเรื่องเพื่อให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางในการเสริมสร้างความมั่นคงของภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก และขอบคุณไทยที่ให้การสนับสนุนสหรัฐฯ ในการฝึกทุกระดับ พร้อมทั้งชื่นชมไทยที่มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาทั้งการค้ำมนุษย์ การทำประมงผิดกฎหมาย และการบินพลเรือน อีกทั้ง สหรัฐฯ ยินดีจะคงความร่วมมือและสานต่อความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อไป

บทวิเคราะห์

มุมมองของอาเซียน ต่อสหรัฐฯ

จากการที่ชาติสมาชิกอาเซียน ต่างก็มีแนวความคิดให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาภัยคุกคามความมั่นคง ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศสมาชิกและภูมิภาค เป็นไปในทิศทางเดียวกันระหว่างการประชุม รมว.กท.อาเซียน - สหรัฐฯ นั้น แสดงให้เห็นอีกครั้งหนึ่งถึงความเข้มแข็งของอาเซียน และการ “พูดเป็นเสียงเดียวกัน” ในที่ประชุมฯ อันเป็นการตอกย้ำให้สหรัฐฯ เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียน โดยระหว่างการประชุมฯ อาเซียนได้แสดงเจตจำนงถึงความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนากลไกความร่วมมือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบในภูมิภาค ซึ่งจากสาระสำคัญของการประชุมฯ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถบ่งชี้ได้ว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนและสหรัฐฯ ต่างก็ได้มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบ โดยเฉพาะปัญหาการก่อการร้ายที่กำลังเป็นภัยคุกคามความมั่นคงต่อประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และกำลังสืบคลานเข้ามาในภูมิภาคอาเซียน

การที่ รมว.กท.สหรัฐฯ กล่าวสนับสนุนให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางในการเสริมสร้างความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนทุกเรื่องนั้น บ่งชี้ให้เห็นว่า สหรัฐฯ มีแนวความคิดเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาเซียน โดยได้มีการกล่าวถึงแนวทางในการดำเนินงานที่สามารถพัฒนาให้เป็นรูปธรรมร่วมกันได้ คือ การเพิ่มพูนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบระหว่างอาเซียน - สหรัฐฯ โดยเฉพาะปัญหาการก่อการร้าย ซึ่งจะต้องมีการเพิ่มขีดความสามารถด้านข่าวกรอง การรักษากฎหมาย การสร้างความเข้าใจร่วมกันการเคารพในบูรณภาพแห่งดินแดน ฯลฯ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงร่วมกันระหว่างอาเซียน - สหรัฐฯ ต่อไป

ที่ผ่านมา อาเซียนมีการนำศักยภาพทางด้านการทหารของชาติสมาชิกฯ มาพัฒนาเป็นกลไกความร่วมมือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามไม่ตามแบบ ที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพและความมั่นคงทั้งในประเทศสมาชิกฯ และภูมิภาค โดยมีการดำเนินการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกซ้อม การแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร/ประสบการณ์ร่วมกัน การจัดตั้งศูนย์ประสานงานความร่วมมือด้านต่าง ๆ ฯลฯ ภายใต้

กรอบ ADMM และ ADMM-Plus เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ มีส่วนสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับอาเซียน

มุมมองของไทยต่อสหรัฐฯ

การที่ รมว.กท.สหรัฐฯ กล่าวขอบคุณและชื่นชมไทย ที่มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาทั้งการค้ำมนุษย์ การทำประมงผิดกฎหมาย การบินพลเรือน และยิวดีที่จะคงความร่วมมือและสานต่อความสัมพันธ์อันดีต่อไปนั้น แสดงให้เห็นถึงท่าทีของสหรัฐฯ ต่อไทยที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น จากที่เคยแสดงท่าทีไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ฯ และออกมาเรียกร้องให้ไทยจัดการเลือกตั้งโดยเร็ว อันแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของไทยต่อสหรัฐฯ ในการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในภูมิภาค เช่นในอดีตที่ไทยเคยถูกสหรัฐฯ ใช้เป็นที่ตั้งฐานทัพเพื่อการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ด้วยเหตุผลที่ตั้งทางภูมิรัฐศาสตร์ของไทย ซึ่งตั้งอยู่กึ่งกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีพื้นที่ส่วนหนึ่งติดกับแผ่นดินใหญ่และอีกส่วนหนึ่งติดกับพื้นที่ทางทะเล จึงเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญเสมอมา

การแสดงท่าทีของ รมว.กท.สหรัฐฯ ต่อไทย ในการประชุม รมว.กท.อาเซียน - สหรัฐฯ นั้น แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างหน่วยงานทางด้านการทหารของไทยและสหรัฐฯ ซึ่งกองทัพของไทยยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบให้ดีที่สุด เพื่อให้ประเทศมีเสถียรภาพและความมั่นคงมากยิ่งขึ้นกองทัพไทยจึงควรใช้โอกาสนี้ในการขยายผลความร่วมมือ ตลอดไปจนถึงยกระดับความสัมพันธ์ทางด้านความมั่นคงให้พร้อมรับต่อสถานการณ์ทางด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปได้

อ้างอิง

- 1) เว็บไซต์ รัฐบาลไทย, <http://www.thaigov.go.th>
- 2) เว็บไซต์ ศูนย์อำนวยการประสานงานข่าวกรอง สนม.กท. <http://opp.mod.go.th>
- 3) เว็บไซต์ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, <http://www.asean thai.net>
- 4) เว็บไซต์ บีบีซีไทย - BBC Thai, <https://www.facebook.com>

ความก้าวหน้าของกลไกความร่วมมือแบบพหุภาคีในภูมิภาคเอเชีย : ทวีงเดือนตุลาคม 2559

การประชุมในห้วงเดือนตุลาคม 2559 ที่ผ่านมา ทั้งการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชียครั้งที่ 2 (2nd ACD Summit) ภายใต้หัวข้อ “เอเชียหนึ่งเดียว หลากหลายในพลัง” (One Asia : Diverse Strengths) และการประชุมเซี่ยงชานครั้งที่ 7 (7th Xiangshan Forum) ในประเด็น “ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศรูปแบบใหม่” นับเป็นกลไกสำคัญ ที่อาศัยความร่วมมือแบบพหุภาคี ที่นอกจากประเทศในเอเชียจะสามารถสร้างความไว้วางใจระหว่างกันในด้านต่าง ๆ แล้ว ยังให้ความสำคัญในการกำหนดบทบาท ทวีงแนวทางกระชับความสัมพันธ์ด้านความมั่นคง กระตุ้นความหลากหลายของเศรษฐกิจโลก โดยส่งเสริมให้เอเชียเป็นกลไกผลักดันสู่ความเจริญเติบโต และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับวาระโลก มุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดของ การรวมตัวในภูมิภาคให้เอเชียเป็นหนึ่งเดียวกันในอนาคต ให้เป็นภูมิภาคที่มีสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรือง...

ประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชียครั้งที่ 2 (2nd ACD Summit)

การประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue หรือ ACD) ได้ริเริ่มโดยประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 ซึ่งต่อมาคูเวตถือเป็นประเทศเจ้าภาพการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชียครั้งแรก (1st ACD Summit) ในปี พ.ศ. 2555 โดยการประชุมสุดยอด ACD ถูกยกระดับขึ้นเป็นเวทีพบปะแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์และประสบการณ์ของผู้นำประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อให้ประเทศต่างๆ ในเอเชียมีความเชื่อมโยงและเสริมสร้างความเจริญเติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน

สำหรับการประชุมสุดยอด ACD ครั้งที่ 2 (2nd ACD Summit) ที่เพิ่งผ่านมามีล่าสุด เมื่อวันที่ 8 - 10 ต.ค.59 ไทยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ภายใต้หัวข้อ “เอเชียหนึ่งเดียว หลากหลายในพลัง (One Asia : Diverse Strengths)” โดยมีผู้นำประเทศสมาชิก 34 ประเทศเข้าร่วมหารือในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง

จากกรณีโลกในปัจจุบันอยู่ในสภาวะที่เอเชียกำลังเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจโลก หัวข้อในการพบปะพูดคุยจึงเน้นเรื่องสำคัญที่เป็นหัวข้อการหารือในสหประชาชาติ ภายใต้หัวข้อ “ACD Vision for Asia Cooperation 2030” โดยไทยในฐานะเจ้าภาพได้เน้นย้ำท่าที ที่จะร่วมกันสนับสนุนการพัฒนาที่ครอบคลุม

และยั่งยืน และนำไปสู่การสร้างประชาคมเอเชียในอนาคตให้เป็นภูมิภาคที่มีสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรือง โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการพัฒนาทุนมนุษย์ และมีความเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ เน้นความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ เอกชน และประชาชน ทั้งนี้ ผลการประชุมได้มุ่งเน้นให้เกิดความร่วมมือใน 6 สาขาหลัก ดังนี้

- 1. ความเชื่อมโยงกัน :** การมีเส้นทางคมนาคมของตนเอง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมในภูมิภาคเอเชีย จะทำให้การประชุมสุดยอด ACD สามารถต่อภาพการเชื่อมโยงระหว่างกันในทุกมิติได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านเส้นทางคมนาคม พลังงาน สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามเส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่ที่จีนริเริ่ม หรือที่เรียกกันว่า One Belt One Road
- 2. วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม :** ให้ความสำคัญและขยายบทบาทของภาคเอกชนในการขับเคลื่อนความร่วมมือที่มีศักยภาพในเรื่องวิทยาศาสตร์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะทำให้การเชื่อมโยงระบบการเงินและเพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยและกลุ่ม Startup
- 3. การศึกษาและพัฒนาทรัพยากร :** ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และยกระดับมาตรฐานวิชาชีพหลัก ๆ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ตรงกับเป้าหมายของเอเชียมากขึ้น

ความก้าวหน้าของกลไกความร่วมมือแบบพหุภาคีในภูมิภาคเอเชียในห้วงเดือนตุลาคม 2559

การประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชียครั้งที่ 2 (2nd ACD Summit) ภายใต้หัวข้อ “เอเชียหนึ่งเดียว หลากหลายในพลัง”

ให้ความร่วมมือ 6 สาขาหลัก

- 1) ความเชื่อมโยงกัน
- 2) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- 3) การศึกษาและพัฒนาทรัพยากร
- 4) ความเชื่อมโยงระหว่างความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ
- 5) วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
- 6) การส่งเสริมแนวทางสู่การพัฒนาที่ทั่วถึงและยั่งยืน

การประชุมเซี่ยงชานครั้งที่ 7 (7th Xiangshan Forum)

ภายใต้หัวข้อ “ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง สร้างความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศรูปแบบใหม่”

ทำความเข้าใจว่าเป็นภาระหน้าที่ร่วมกัน 5 ประการ

- (1) การรักษาสันติภาพและความมั่นคง
- (2) การรักษาความปลอดภัยทางทะเล
- (3) ลัทธิก่อการร้าย
- (4) การปฏิรูประบบบริหารทั่วโลก
- (5) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศรูปแบบใหม่ที่ได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

4. ความเชื่อมโยงระหว่างความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ : การประหยัดพลังงานโดยใช้พลังงานสะอาดหรือพลังงานทดแทนเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มคุณภาพชีวิต และรักษาสุขภาพแวดล้อมของภูมิภาคเอเชียอย่างยั่งยืน

5. วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว : รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในเอเชีย ซึ่งการที่เอเชียมีวัฒนธรรมที่หลากหลายถือเป็นจุดแข็ง ซึ่งเป็น win-win situation ที่ทุกประเทศจะได้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไทยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

6. การส่งเสริมแนวทางสู่การพัฒนาที่ทั่วถึงและยั่งยืน : สอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) ล้วนเกี่ยวข้องกับความอยู่ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเอเชีย โดยให้ความสำคัญกับการหาแนวทางการสร้างกรอบความร่วมมือ และทิศทางการออกนโยบาย เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงของสภาพคล่อง และเพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประเทศสมาชิก เพื่อขยายบทบาทความร่วมมือของภาคเอกชนให้มีศักยภาพมากขึ้น

ประชุมเซียงซานครั้งที่ 7 (7th Xiangshan Forum)

การประชุมเซียงซานครั้งที่ 7 (7th Xiangshan Forum) ซึ่งเป็นอีกกลไกความร่วมมือสำคัญในภูมิภาคเอเชียได้ถูกจัดขึ้น เมื่อวันที่ 9 - 12 ต.ค.59 ณ กรุงปักกิ่ง โดยมีนานาประเทศเข้าร่วมหารือความร่วมมือด้านความมั่นคงเอเชีย-แปซิฟิก ในหัวข้อการเจรจา 4 หัวข้อ ภายใต้ประเด็น “ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศรูปแบบใหม่” ได้แก่

1) ความร่วมมือในการตอบสนองต่อความท้าทายความมั่นคงไม่ตามแบบในเอเชียแปซิฟิก : ได้เน้นย้ำการทำงานร่วมกันของแต่ละประเทศ รวมถึง ความร่วมมือภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ADMM) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ADMM-Plus) จะเป็นกลไกสำคัญในการรับมือกับความท้าทายดังกล่าว

2) บทบาทของกองทัพในด้านธรรมาภิบาลระดับโลก : กองทัพมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การทำงานร่วมกันของกองทัพประเทศต่างๆ ในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติในเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เนปาล เป็นต้น

3) ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล : มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาข้อพิพาททางทะเล โดยเฉพาะกรณีทะเลจีนใต้ โดยมีความเห็นว่าการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ARF) จะเป็นอีกกลไกที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

4) การรับมือกับภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายและมาตรการตอบโต้ : การสร้างกลไกการป้องกันไม่ให้ผู้ก่อการร้ายได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน และการจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ จะมีส่วนช่วยให้ภัยคุกคามในด้านดังกล่าวลดน้อยลง

หลังเสร็จสิ้นการประชุม ที่ประชุมยังได้ผลสรุปเป็นข้อคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมประชุมทำความเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ร่วมกัน 5 ประการ ดังนี้ (1) การรักษาสันติภาพและความมั่นคง (2) การรักษาความปลอดภัยทางทะเล (3) ลัทธิก่อการร้าย (4) การปฏิรูประบบบริหารทั่วโลก (5) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศรูปแบบใหม่ที่ได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

บทส่งท้าย

การที่ผู้นำประเทศในเอเชียได้มาพบปะกันในการประชุม ในขณะที่โลกอยู่ในสภาวะวุ่นวายหลายด้าน ถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน อันจะนำไปสู่ความสงบสุขของภูมิภาคโดยรวม อีกทั้ง ยังช่วยเพิ่มพลวัตความร่วมมือในเอเชียให้มีความชัดเจนมากขึ้น ทั้งด้านการกระชับความสัมพันธ์ทางการค้าขาย การลงทุน ท่องเที่ยว เส้นทางคมนาคม การพัฒนาที่ยั่งยืน ยุกระดับการศึกษา คุณภาพชีวิตของประชาชน บนพื้นฐานภูมิภาคที่มีความแตกต่างกันในหลายด้าน แต่เอเชียก็สามารถอาศัยกลไกความร่วมมือแบบพหุภาคีซึ่งจะร้อยเรียงจุดต่าง สร้างความแข็งแกร่งให้แก่กันและกันได้ อันจะทำให้ทุกประเทศในเอเชียได้ประโยชน์ร่วมกัน (win-win situation) และเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับวาระโลกต่อไปในอนาคต

ทั้งนี้ บทบาทของกองทัพได้ถูกหยิบยกมาเป็นหัวข้อสำคัญในการประชุมเซียงซานครั้งที่ 7 นี้ ทั้งในเชิงของความท้าทายความมั่นคงไม่ตามแบบ บทบาทด้านธรรมาภิบาล ความมั่นคงทางทะเล และการรับมือกับภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย ดังนั้น กองทัพไทยจึงควรพิจารณาศึกษาหาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง และแสดงบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศ อันจะนำไปสู่ความสงบสุขของภูมิภาคโดยรวมต่อไป อาทิ แนวทางการกระชับความสัมพันธ์ทางการค้า การแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้บังคับบัญชาระดับสูง และการเสริมสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศระหว่างกันให้มากขึ้น

อ้างอิง

- 1) <http://www.thaigov.go.th/index.php/government-th1/item/107836-id-107836/th/government-th1>
- 2) [htmlu=http://www.topicza.com/news17025.html](http://www.topicza.com/news17025.html)
- 3) <http://www.matichon.co.th/news/281202>

The Rise of China : ความท้าทายหรืออนาคตของจีนสู่ยุคมหาอำนาจใหม่

การผงาดขึ้นมาของจีน หรือ *The Rise of China* กำลังเป็นเรื่องสำคัญที่สามารถส่งผลกระทบต่อโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันเป็นประเด็นที่ทั่วโลกต่างให้ความสนใจ และเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นนี้อย่างรอบด้าน ซึ่งรวมถึงประเทศไทยที่ควรต้องตระหนัก และให้ความสำคัญผ่านทางการเรียนรู้และปรับตัวให้เท่าทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ให้ได้อย่างทันท่วงที โดยการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในทุกระดับกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยถือเป็นแนวทางหลักที่ทุกหน่วยงานในประเทศต้องให้ความสำคัญและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง...

ในรอบหลายปีที่ผ่านมา จีนได้ผงาดขึ้นอย่างชัดเจนจนกลายเป็นมหาอำนาจใหม่ทางเศรษฐกิจของโลก โดยเริ่มจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ในฐานะ “โรงงานโลก” ที่เน้นการผลิตสินค้าด้วยค่าแรงถูกเพื่อส่งออกเป็นหลัก ซึ่งจีนใช้โอกาสนี้สะสมความมั่งคั่งจนร่ำรวยมหาศาลจากทุนต่างประเทศที่ไหลเข้าไป และสามารถนำเงินส่วนนี้ไปแสวงหาทรัพยากรจากนอกประเทศ รวมถึงพัฒนาขีดความสามารถด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จนก้าวสู่ยุคแห่งการปฏิรูปที่สำคัญของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ผู้นำจีนคนปัจจุบัน ที่ได้ประกาศแผนการปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมครั้งใหญ่สุดในรอบเกือบ 30 ปี ที่เรียกว่า “การปฏิรูปเชิงลึกที่ครอบคลุม” (Comprehensively Deepening Reform) โดยมีภารกิจที่รัฐบาลจีนตั้งเป้าไว้ทั้งสิ้น 15 เรื่อง แบ่งเป็น 60 ภารกิจ ครอบคลุมทั้งในด้านของเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการป้องกันประเทศที่รัฐบาลจีนให้ความสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งการปฏิรูปดังกล่าวอาจส่งผลสำคัญต่อระบบโลกและภูมิภาคได้

ปัจจุบันพบว่า จีนได้เริ่มดำเนินนโยบายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมแล้ว อาทิ การดำเนินนโยบาย “The Belt and Road Initiative” อันเป็นนโยบายเชิงรุกที่ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่รัฐบาลจีนหยิบยกขึ้น เพื่อต้องการถ่วงดุลอำนาจสหรัฐอเมริกา และขยายบทบาทอิทธิพลของจีนในเวทีโลก ผ่านทางการสร้าง “ความเชื่อมโยง” และ “ความร่วมมือ” รอบด้านกับนานาประเทศในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ตะวันออกกลาง และยุโรป ทั้งทางบกและทางทะเล โดยให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาหรือการวางนโยบายในระยะยาว ที่เป็นการแผ่อำนาจโดยไม่ต้องใช้กำลังทหาร โดยโครงการ “The Belt and Road Initiative”

ถือเป็นอภิมหาโครงการประชาสัมพันธ์ตัวเองของจีน ที่สามารถทำให้จีนได้รับการสนับสนุนทั้งจากรัฐบาลและประชาชนของชาติต่าง ๆ บนเส้นทางการค้ายุคใหม่ได้

เมื่อพิจารณาการผงาดขึ้นมาของจีนซึ่งถูกวิพากษ์จากสถาบันและประเทศต่าง ๆ อย่างเข้มข้นครั้งนี้ พบว่ามีประเด็นปัจจัยสำคัญทั้งที่เป็น จุดแข็ง / ความท้าทาย และจุดด้อย / มายาคติในการผงาดขึ้นมาของจีน ซึ่งควรจะต้องมีการนำมาพิจารณาให้ความสนใจดังที่จะกล่าวต่อไปนี้...

จุดแข็ง / ความท้าทายของจีนสู่ยุคมหาอำนาจใหม่

ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีความสลับซับซ้อนท่ามกลางความขัดแย้งในภูมิภาค และการเผชิญหน้าระหว่างประเทศเพื่อเข้ามามีบทบาทในเวทีโลก จีนได้มีความพยายามในการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ทั้งภายในและระหว่างประเทศ เพื่อแสดงออกถึงความเข้มแข็งและพลังอำนาจของตนไปยังภูมิภาคต่าง ๆ และโลกมากยิ่งขึ้น มีจุดแข็งหรือความท้าทายสำคัญหลายประการ อาทิ

การฉวยโอกาสจากความผิดพลาดของมหาอำนาจเก่า

สหรัฐฯ ในปัจจุบันถือได้ว่ากำลังประสบกับปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างหนัก จีนจึงใช้โอกาสนี้ลดทอนความเชื่อมั่นของทั่วโลกที่มีต่อสหรัฐฯ เช่น การวิพากษ์สหรัฐฯ อย่างหนักในเรื่องวิกฤตหนี้ รวมทั้งพยายามแสดงถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจของตนเองและการประกาศถึงการผงาดขึ้นมาเป็นอภิมหาอำนาจของตนแก่ทั่วโลก โดยการใช้ “อาวุธทางการเงิน” เพื่อชิงความได้เปรียบจากสหรัฐฯ และฉกฉวยโอกาสนี้ว่าเป็นช่วงความเจริญของจีน

China Reform

จุดแข็ง / ความท้าทายของจีนสู่ยุคมหาอำนาจใหม่

- การฉวยโอกาสจากความผิดพลาดของมหาอำนาจเก่า
- การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจให้ทัดเทียมกับมหาอำนาจเก่า
- การเพิ่มบทบาทในตะวันออกกลางเพื่อถ่วงดุลอำนาจกับมหาอำนาจอื่น

จุดด้อย / มายาคติของจีนสู่ยุคมหาอำนาจใหม่

- ค่าใช้จ่ายการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ของจีน
- นโยบายปิดกั้นสิทธิเสรีภาพของจีน
- ความหวาดระแวงทางทหาร

ทิศทางประเทศไทย สู่ยุคมหาอำนาจใหม่ / เก้า

การดำเนินงานทางการทูตโดยแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำของประเทศเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

การที่ลดทอนความเชื่อมั่นในทางด้านการทูต และความร่วมมือทางด้านสภาพการณ์ การฉกฉวยโอกาส

- โครงการรถไฟความเร็วสูง
- การพัฒนาระบบการศึกษาทางทหารระหว่างมหาอำนาจป้องกันประเทศ (NDU) และวิชาด้วยป้องกันราชอาณาจักรของจีนอย่างเป็นทางการ ฯลฯ

Infographic by ศ.ดร.สุเทพ

19

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจให้ทัดเทียมกับมหาอำนาจเก่า

ความพยายามของจีนในการประชาสัมพันธ์ถึงการสร้างกำแพงทางเศรษฐกิจ พร้อมกับการดำเนินนโยบายการรวมกลุ่มกับประเทศต่างๆ โดยการจัดตั้ง Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) ที่มีประเทศเข้าร่วมถึง 51 ประเทศ ซึ่งถือเป็นคู่แข่งของ International Monetary Fund (IMF) และ World Bank ที่มีสหรัฐฯ เป็นหัวเรือใหญ่และ Asian Development Bank (ADB) ที่มีญี่ปุ่นเป็นผู้นำ เพื่อให้ทั่วโลกเกิดความเชื่อมั่นว่าจีนจะสามารถก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำได้อย่างทัดเทียมกับมหาอำนาจเดิมอย่างแข็งแกร่ง

การเพิ่มบทบาทในตะวันออกกลางเพื่อถ่วงดุลกับมหาอำนาจอื่น

แนวคิดในการปรับบทบาทของจีนต่อเวทีโลกให้สอดคล้องกับสถานการณ์และศักยภาพทางเศรษฐกิจของตน โดยจีนได้ปรับนโยบายต่างประเทศ คือ การดำเนินนโยบายถ่วงดุลสหรัฐฯ ด้วยการลดบทบาทของอเมริกาในหลายภูมิภาค ที่เห็นได้ชัด คือ ในตะวันออกกลางโดยการเข้าไปมีบทบาท เช่น การจัดการประชุมให้รัฐบาลและฝ่ายกบฏของซีเรียมาพบกัน ซึ่งทำให้จีนสามารถเพิ่มบทบาทตัวเอง เพื่อแทนที่สหรัฐฯ ได้ในระดับหนึ่ง

จุดด้อย/ มายาคติของจีนสู่ยุคมหาอำนาจใหม่

จากความพยายามของจีนในการขับเคลื่อนประเทศเข้าสู่การเป็นผู้นำที่ไม่ใช่แค่เพียงในภูมิภาคเท่านั้น โดยจีนมุ่งหวังว่าจะต้องก้าวไปถึงในระดับของเวทีโลก แต่ในขณะเดียวกันการที่จะเป็นที่ยอมรับถึงการผงาดขึ้นมาของจีน ก็ต้องได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากทั่วโลกด้วยเช่นกัน ซึ่งจีนเองยังมีอยู่หลายปัจจัยที่ต้องปรับแก้ให้ได้รับการยอมรับต่อการผงาดขึ้นมาเป็นผู้นำในเวทีโลกได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป ได้แก่

ค่านิยมการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ของจีน

จีนถูกมองว่าเป็นภัยคุกคามโดยตรงต่อยุโรปและสหรัฐฯ โดยเฉพาะในประเด็นของค่านิยมประชาธิปไตย อันเป็นผลมาจากระบอบการปกครองของจีน ที่เป็นแบบคอมมิวนิสต์ ซึ่งถือเป็นระบอบการปกครองที่เป็นภัยคุกคามต่อโลกเสรี ความไม่เห็นด้วยต่อค่านิยมทางการปกครองของจีนดังกล่าว จึงเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้หลายประเทศไม่ยอมรับและเป็นกังวลต่อการผงาดขึ้นมาของจีน

นโยบายปิดกั้นสิทธิเสรีภาพของจีน

ในเชิงคุณภาพชีวิต จีนถูกมองว่ายังสู้ตะวันตกไม่ได้ ด้วยการที่จีนปกครองด้วยระบอบเผด็จการ อันส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถการเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจโลกของจีนด้วย เพราะจีนไม่สามารถเปิดกว้างในเรื่องเสรีภาพในด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะด้านการสื่อสารซึ่งอาจส่งผลทำให้จีนปรับตัวไม่ทันกับโลกอนาคตที่เป็นยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน อันจะกระทบต่อการเป็นผู้นำทางด้านต่างๆ ของจีนได้

ความหวาดระแวงทางการทหาร

การจะผงาดขึ้นมาเป็นผู้นำทางทหารของโลกต้องได้รับความเชื่อถือ และประเทศต่างๆ จะต้องยอมเป็นพันธมิตรทางทหารด้วยความเต็มใจ ซึ่งแนวโน้มจีนยังขาดอยู่มาก ขณะที่ในปัจจุบันสหรัฐฯ ได้รับการยอมรับและมีพันธมิตรทางทหารอยู่ทั่วโลก นอกจากนั้น ท่าทีที่แข็งกร้าวทางทหารของจีนที่ผ่านมา ก็มีส่วนทำให้ประเทศเพื่อนบ้านหวาดระแวงเงินมากขึ้นเรื่อยๆ รวมถึงการข่มขู่ประเทศเพื่อนบ้านด้วยกำลังทางทหาร ทำให้จีนยากที่จะผงาดขึ้นมาเป็นผู้นำทางทหารในภูมิภาคและในโลกได้ อันเนื่องมาจากความยากลำบากในการสร้างพันธมิตรทางทหารเหมือนกับที่สหรัฐฯ มีกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ผลกระทบ : การปฏิรูปจีนสู่ยุคมหาอำนาจใหม่

ในการผงาดขึ้นมาของจีนนั้น พบว่า จุดแข็งที่สุดของจีนคือ อำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีส่วนทำให้จีนสามารถทุ่มงบประมาณทางทหารเพิ่มมากขึ้นทุกปี จนสามารถเสริมสร้างสมรรถภาพทางทหารในทุกๆ ด้าน ถึงแม้ว่า งบประมาณทางทหารของจีนจะยังคงน้อยกว่าสหรัฐฯ อยู่มากก็ตาม ผลที่เด่นชัด คือ การผงาดขึ้นมาเป็นมหาอำนาจทางทหารในทะเลตะวันออกและทะเลจีนใต้ จนทำให้สามารถท้าทายอำนาจทางทหารของสหรัฐฯ ได้ นอกจากนี้ ปัจจุบันจีนยังได้เข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างมาก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การทหาร และการทูต

สำหรับประเทศไทย ได้รับผลกระทบจากการผงาดขึ้นมาของจีนดังกล่าว ทั้งทางบวกและทางลบ จึงควรพิจารณาใช้ความได้เปรียบด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่สำคัญให้เกิดประโยชน์ ทั้งในฐานะจุดศูนย์กลางของภูมิภาค และการมีความสัมพันธ์อันดีกับมหาอำนาจใหม่อย่างจีน ในการเสริมสร้างบทบาทนำของไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านความร่วมมือและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อาทิ การดำเนินงานทางการทูต การแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำของประเทศ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น โครงการรถไฟความเร็วสูง เป็นต้น ขณะเดียวกันไทยเองก็ไม่ควรเพิกเฉยต่อความสัมพันธ์ที่มีต่อมหาอำนาจเก่าอย่างสหรัฐฯ โดยควรดำรงการพัฒนากรอบความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือทางด้านการทหาร เช่น การฝึกคอบร้าโกลด์ ที่ถือเป็นการฝึกทางทหารที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชีย นอกจากนั้น ในส่วนของกองทัพ ก็ควรให้ความสำคัญกับการวางยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจ เพื่อนำมากำหนดนโยบายและบทบาทที่เหมาะสมต่อการดำเนินความร่วมมือด้านความมั่นคงและด้านการทหาร บนพื้นฐานของผลประโยชน์แห่งชาติในระยะยาวต่อไป...

อ้างอิง

- 1) <http://www.chinanews.com/cj/2016/10-19/8036213.shtml>
- 2) http://thepchatree.blogspot.com/2011/07/blog-post_11.html
- 3) <http://thaipublica.org/2016/03/scb-eic-china/>

ฟิลิปปินส์ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เต : จุดเปลี่ยนดุลอำนาจในภูมิภาค

ประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เต ของฟิลิปปินส์ ได้เดินทางเยือนจีนอย่างเป็นทางการครั้งแรกหลังเข้ารับตำแหน่ง ซึ่งการเยือนครั้งนี้ ผู้นำฟิลิปปินส์มุ่งหวังจะเสริมสร้างมิตรภาพ และความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีกับจีนในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการค้าและเศรษฐกิจ ส่วนในด้านความมั่นคงนั้นย้ำว่า การหันกลับไปฟื้นฟูความสัมพันธ์กับจีนจะไม่ส่งผลกระทบต่ออำนาจอธิปไตยทางทะเลของฟิลิปปินส์ จึงเป็นที่น่าจับตามองว่าการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับจีนครั้งนี้ จะทำให้ฟิลิปปินส์ยกระดับการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์กับจีน และจะเป็นการหันหลังให้พันธมิตรเก่าอย่างสหรัฐฯ หรือไม่ ซึ่งจะถือเป็นการพลิกประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างฟิลิปปินส์กับสหรัฐฯ และจีน ในภูมิภาค ภายใต้การนำของประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เต ที่อาจนำไปสู่จุดเปลี่ยนดุลอำนาจของมหาอำนาจในภูมิภาคครั้งสำคัญ

ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ เมื่อเดือน พ.ค.59 ที่ผ่านมา นายโรดริโก ดูเตอร์เต เป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง โดยได้รับคะแนนเสียงท่วมท้นด้วยการประกาศจะกวาดล้างอาชญากรรมให้ได้ภายใน 6 เดือน ล่าสุดเมื่อวันที่ 19-21 ต.ค.59 ประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เต ได้เดินทางเยือนจีนอย่างเป็นทางการและมีการลงนามในเอกสารความร่วมมือ 13 ฉบับ¹ แม้จะไม่ใช่ครั้งแรกที่ฟิลิปปินส์ดำเนินนโยบายที่เป็นอิสระจากสหรัฐฯ เช่นในปี 47 ฟิลิปปินส์ได้ถอนกองกำลังรักษาสันติภาพออกจากอิรัก ซึ่งขัดกับความต้องการของสหรัฐฯ ทำให้นางกลอเรีย อาร์โรโย ประธานาธิบดีในขณะนั้นต้องหันกลับไปดำเนินความสัมพันธ์กับจีน ดังนั้นการเยือนครั้งนี้ จึงอาจเป็นอีกหนึ่งจุดเปลี่ยนบริบทความสัมพันธ์ระหว่างฟิลิปปินส์กับมหาอำนาจในภูมิภาคที่สำคัญ ดังประเด็นต่อไปนี้

การแสวงหาพันธมิตรทางเศรษฐกิจจากจีน : เป็นการเอื้อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจให้กับฟิลิปปินส์ เนื่องจากประธานาธิบดีดูเตอร์เตมีนโยบายด้านเศรษฐกิจที่จะทำให้ชาวฟิลิปปินส์พ้นจากความยากจนภายในปี 2565 ด้วยการปฏิรูปภาษีและแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน² ฟิลิปปินส์จึงแสดงความต้องการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการความริเริ่มเส้นทางสายไหมทางทะเลศตวรรษที่ 21 และแนวเขตเศรษฐกิจ

บนเส้นทางสายไหม (One Belt One Road) ของจีน ซึ่งจะทำให้ฟิลิปปินส์ได้รับการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำจากจีน โดยอาศัยการลงทุนจากธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank : AIIB) ที่จีนตั้งขึ้น ซึ่งคาดว่ารัฐสภาฟิลิปปินส์จะให้สัตยาบันการเข้าเป็นสมาชิกใน พ.ย.59 และหากแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้างต้นเป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้ จะสามารถเพิ่มการจัดอันดับความน่าเชื่อถือสำหรับการเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพสูงในการลงทุนของฟิลิปปินส์ อันจะนำมาซึ่งการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาว

การเดินเกมรุกเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาททะเลจีนใต้ : ประธานาธิบดีดูเตอร์เตได้มีการรื้อฟื้นการเจรจาเพื่อแก้ไขข้อพิพาทในทะเลจีนใต้อีกครั้ง หลังจากศาลประจำอนุญาโตตุลาการ (Permanent Court of Arbitration : PCA) มีคำตัดสินกรณีข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ระหว่างจีนและฟิลิปปินส์ว่า จีนไม่สามารถอ้างกรรมสิทธิ์ใดๆ โดยอาศัยเหตุผลทางประวัติศาสตร์ที่ขัดแย้งกับกรรมสิทธิ์ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของชาติต่างๆ ได้ ซึ่งจีนแสดงท่าทีที่ชัดเจนว่าจะไม่เข้าร่วมกระบวนการพิจารณาคดีรวมทั้งกลับเร่งดำเนินการก่อสร้างสาธารณูปโภคบนเกาะปะการังสการ์โบโรห์ (Scarborough Shoal) ให้เร็วยิ่งขึ้น รวมถึงการใช้

กองเรือเพื่อแสดงการอ้างสิทธิ์โดยผลักดันเรือประมงฟิลิปปินส์ให้ออกไปจากพื้นที่ ซึ่งการเยือนจีนครั้งนี้ทั้งสองประเทศได้มีบันทึกความเข้าใจระหว่างหน่วยยามฝั่งจีนและหน่วยยามฝั่งของฟิลิปปินส์ในการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมยามฝั่งว่าด้วยความร่วมมือทางทะเลอันถือว่ากลไกการปรึกษาหารือสองฝ่ายมีพัฒนาการที่น่ายินดี โดยล่าสุดเมื่อวันที่ 28 ต.ค.59 จีนได้ถอนกองเรือออกจากหมู่เกาะปะการังสการ์โบโรห์ และเรือประมงฟิลิปปินส์สามารถกลับมาทำการประมงได้เป็นครั้งแรกในรอบ 4 ปี

การดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สะท้อนความเป็นอิสระและลดการพึ่งพาสหรัฐฯ : การเยือนจีนครั้งนี้ เกิดขึ้นหลังจากที่ประธานาธิบดีดูเตอร์เต เรียกร้องให้สหรัฐฯ ถอนกำลังเจ้าหน้าที่หน่วยรบพิเศษออกจากเกาะมินดาเนา และได้มีคำสั่งห้ามกองทัพฟิลิปปินส์ลาดตระเวนร่วมทางเรือกับต่างประเทศในพื้นที่นอกน่านน้ำชายฝั่งทะเลเกิน 12 ไมล์ทะเล พร้อมกันนี้ได้เสนอให้กองทัพฟิลิปปินส์พิจารณาจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์จากจีนและรัสเซียแทน เนื่องจากข้อเสนอเรื่องราคาและเงินกู้ระยะยาว ซึ่งการกระทำดังกล่าวแสดงออกถึงการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สะท้อนความเป็นอิสระและลดการพึ่งพาสหรัฐฯ แม้จะมี “ข้อตกลงเพิ่มพูนความร่วมมือด้านกลาโหม” (Enhanced Defence Cooperation Agreement: EDCA) ซึ่งเป็นการอนุญาตให้กองทัพสหรัฐฯ ใช้ฐานทัพร่วมกับฟิลิปปินส์ นอกจากนี้สหรัฐฯ ยังเป็นผู้สนับสนุนความช่วยเหลือ 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากงบประมาณด้านการต่างประเทศ และอีก 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากกองทุนฉุกเฉินเพื่อความมั่นคงของโลก³ ซึ่งการสนับสนุนดังกล่าวนับเป็นแรงผลักดันสำคัญเมื่อครั้งที่ฟิลิปปินส์ต่อต้านจีนอย่างแข็งกร้าวในประเด็นเรื่องข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ การปรับนโยบายของฟิลิปปินส์ครั้งนี้จึงถือเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญไม่เฉพาะฟิลิปปินส์ แต่ยังส่งผลกระทบต่อดุลอำนาจในภูมิภาคอีกด้วย

บทสรุป

การเดินทางเยือนจีนของประธานาธิบดีดูเตอร์เตครั้งนี้ ทำให้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในทะเลจีนใต้ที่ได้ดำเนินมาอย่างยาวนานบรรเทาลง เมื่อฟิลิปปินส์ที่แสดงการต่อต้านจีนอย่างแข็งกร้าวได้มีท่าทีอ่อนลง โดยหันมาปรับความสัมพันธ์กับจีนและเน้นการสร้างความร่วมมือบนผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งคาดว่าประเทศคู่ขัดแย้งกับจีนในทะเลจีนใต้ที่เหลือ คือ เวียดนาม มาเลเซีย และบรูไน ก็น่าจะแสดงท่าทีที่อ่อนลงเช่นกัน

สำหรับความสัมพันธ์ฟิลิปปินส์และสหรัฐฯ อาจมาถึงจุดเปลี่ยนที่สหรัฐฯ ไม่ใช่ประเทศเจ้าอาณานิคมเหมือนที่ผ่านมา การใช้ฟิลิปปินส์เป็นตัวแทนในการปิดกั้นจีน จึงไม่ง่ายเหมือนในอดีต ซึ่งการที่ประธานาธิบดีดูเตอร์เตประกาศจะดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เป็นอิสระนั้น อาจมาจากการที่ฟิลิปปินส์ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐฯ ในด้านทางทหารมาในระดับที่สูงมาก จนยากที่จะเพิ่มเติมขึ้นได้อีกแล้ว ฟิลิปปินส์จึงหันไปแสวงประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากจีน เพราะการหันไปหาจีนจะไม่ได้สร้างประโยชน์เพียงด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ฟิลิปปินส์ยังสามารถยื่นข้อเสนอต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือในการแก้ปัญหาข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ได้อีกด้วย ดังนั้นการดำเนินความสัมพันธ์ดังกล่าวจึงอาจมิใช่การหันหลังให้พันธมิตรเก่าอย่างสหรัฐฯ แต่เป็นการปรับความสัมพันธ์และเพิ่มพันธมิตรใหม่ เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติฟิลิปปินส์เป็นเป้าหมายสำคัญสูงสุด

หากความสัมพันธ์ฟิลิปปินส์และสหรัฐฯ ถูกลดบทบาทความสำคัญลง จุดยุทธศาสตร์ที่สหรัฐฯ คงเหลืออยู่ในภูมิภาคจะกลายเป็นสนามบินอู่ตะเภาของไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์และเป็นจุดกึ่งกลางของอาเซียน ซึ่งสหรัฐฯ เคยใช้เป็นฐานทัพในช่วงสงครามอินโดจีน และเคยมีความพยายามรื้อฟื้นในการขอใช้สนามบินอู่ตะเภาเป็นศูนย์ช่วยเหลือภัยพิบัติทางธรรมชาติและมนุษยธรรมมาแล้ว รวมถึงองค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Aeronautic and Space Administration : NASA) ก็เคยขอร่วมศึกษา วิจัย และสำรวจสภาพภูมิอากาศในเชิงอุตุนิยมวิทยาเมื่อปี 55 สหรัฐฯ จึงอาจหันกลับมาขอฟื้นฟูฐานทัพเก่าที่เคยใช้ ในการรองรับทรัพยากรทางทหาร ที่ต้องเคลื่อนย้ายออกจากฟิลิปปินส์หากในอนาคตสหรัฐฯ ต้องถอนกำลังออกจากฟิลิปปินส์จริง ซึ่งกองทัพไทยควรแสวงประโยชน์จากโอกาสดังกล่าว ให้สหรัฐฯ ให้การยอมรับบทบาทของไทยโดยไม่กระทบกับความสัมพันธ์กับจีน โดยกองทัพไทยควรมีการเตรียมพิจารณาและหาแนวทางรับมือในเรื่องนี้ต่อไป

อ้างอิง

- 1) www.chinaembassy.or.th/eng/zgyw/t1407682.htm
- 2) www.ditp.go.th/ditp_pdf.php?
- 3) www.aseanai.net/ewt_news.php?nid=2695&filename=index

ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ : ความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบ

การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 8 พ.ย.59 ได้ผลเป็นที่ชัดเจนแล้วว่า นายโดนัลด์ ทรัมป์ จากพรรครีพับลิกัน ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนที่ 45 การรับตำแหน่งของนายทรัมป์สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการความเปลี่ยนแปลงของอเมริกันชน หลังจากที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของประธานาธิบดีโอบามา จากพรรคเดโมแครตมา 2 สมัย เป็นเวลา 8 ปี ซึ่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนที่ 45 สามารถส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในระดับโลก ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และไทย โดยภาพรวม ดังนั้น จึงควรศึกษานโยบายของทรัมป์ที่นำมาใช้ในการหาเสียงที่อาจส่งผลกระทบต่อไทย เพื่อนำมาสู่การเตรียมความพร้อมและปรับทิศทางนโยบายของไทยต่อไป

การเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 8 พ.ย.59 ผลปรากฏว่านายโดนัลด์ ทรัมป์ จากพรรครีพับลิกัน ได้รับชัยชนะเป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนที่ 45 ด้วยคะแนน 279 ชนะนางฮิลลารี คลินตัน จากพรรคเดโมแครตที่ได้คะแนน 228 (ผลเมื่อ 10 พ.ย.59)¹ โดยจุดพลิกผันที่ทำให้ประสพชัยชนะ คือ คะแนนจากรัฐที่เป็นฐานเสียงของพรรครีพับลิกัน อาทิ เพนซิลเวเนีย มิชิแกน และ มินนิโซตา รวมถึงหลายรัฐที่ไม่เป็นฐานเสียงของพรรคใด (swing state) อาทิ ฟลอริดา ไอโอวา และ โอไฮโอ แต่ทั้งนี้หลังการประกาศผลการเลือกตั้งได้เกิดการประท้วงขึ้นในหลายเมืองของรัฐแคลิฟอร์เนีย โอเรกอน และวอชิงตัน² ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกิดการไม่ยอมรับในผลการเลือกตั้งครั้งนี้ในหมู่ประชาชนบางส่วน

นโยบายที่นำมาใช้ในการหาเสียง

นายทรัมป์ มีคำขวัญที่ใช้ในการหาเสียง คือ “Make America great again” หรือ “ทำให้อเมริกายิ่งใหญ่อีกครั้ง” โดยเป็นนโยบายที่มีความเป็นอนุรักษ์นิยมและชาตินิยมवाद ซึ่งได้รับความนิยมจากคนอเมริกันจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอเมริกันผิวขาว สามารถสรุปนโยบายสำคัญ ได้ดังนี้

นโยบายด้านการต่างประเทศ⁴

- การมุ่งเน้นป้องกันการดำเนินการต่าง ๆ จากจีน อาทิ การป้องกันการโจมตีด้านไซเบอร์ การตรวจสอบและลงโทษประเทศจีนสำหรับการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม
- การทำงานร่วมกันกับรัสเซีย และผลักดันให้ยุโรปใช้มาตรการทางการทูตกับรัสเซียจากกรณียูเครน

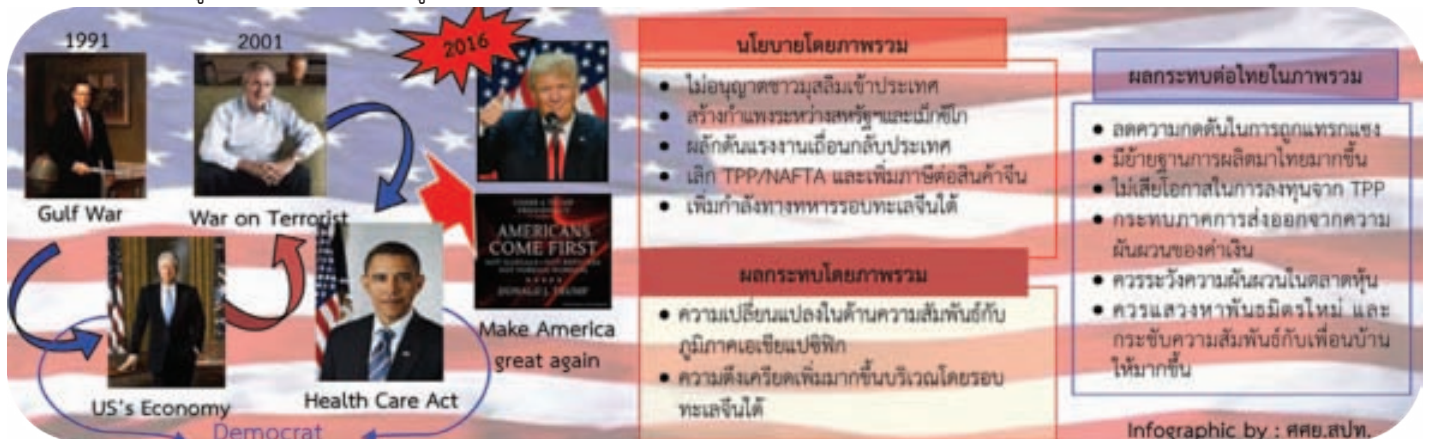
• การผลักดันให้ประเทศพันธมิตร เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และประเทศสมาชิกนาโต้มีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรของตนเองมากขึ้นเพื่อเป็นพันธมิตรของสหรัฐฯ

• การต่อสู้กับ IS ด้วยการร่วมมือกันของกลุ่มประเทศตะวันตกและกลุ่มประเทศอาหรับ อาทิ จัดตั้งเขตห้ามบินเหนือซีเรีย เพิ่มการโจมตีทางอากาศของสหรัฐฯ มากขึ้น เพิ่มกองกำลังภาคพื้นดินในอิรักและซีเรีย

จากนโยบายข้างต้น จะเห็นได้ว่านายทรัมป์ต้องการผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ อาทิ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และสมาชิกนาโต้ ไม่ควรพึ่งพาทรัพยากรของสหรัฐฯ มากเกินไป แสดงให้เห็นถึงการที่สหรัฐฯ ต้องการถอยออกมาและจะไม่เป็นที่พึ่งพาได้ต่อไป รวมถึงการมุ่งโจมตีจีน ดังนั้น ย่อมนำมาสู่ความเปลี่ยนแปลงในด้านความสัมพันธ์กับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งหมายถึงรวมถึงสถานการณ์การสะสมอาวุธในเอเชียแปซิฟิกที่อาจเพิ่มมากขึ้นจากการที่ประเทศเหล่านี้ต้องหันมาสร้างความเข้มแข็งด้านการป้องกันประเทศให้กับตนเอง

นโยบายด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศ⁵

- การสร้างรั้ว เพิ่มการเฝ้าระวังทางอากาศและการลาดตระเวนชายแดน เพิ่มศักยภาพทางทหาร เช่น เพิ่มกำลังทหารเป็น 540,000 คน กองพันนาวิกโยธิน และเครื่องบินรบเป็น 1,200 ลำ
- การใช้เทคนิคการสอบสวนที่รุนแรงต่อผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ก่อการร้าย และระงับการอพยพมาจากพื้นที่ที่มีประวัติการก่อการร้าย

• คืบสถานะโปรแกรมการเฝ้าระวังในกลุ่มของกฎหมายความมั่นคงภายในของสหรัฐฯ (NSA)

• เพิ่มการผลิตเชื้อเพลิงฟอสซิลรวมทั้งชุดเจาะนอกชายฝั่งและทบทวนข้อตกลงการปล่อยก๊าซคาร์บอนที่ปารีส (COP21)

ในด้านการป้องกันประเทศ นายทรัมป์มีนโยบายที่ค่อนข้างแข็งแกร่งและสุดโต่ง ทั้งในเรื่องภายในประเทศ อาทิ การสร้างรั้วบริเวณชายแดน การผลักดันแรงงานเถื่อน การต่อต้านชาวมุสลิม และการเพิ่มศักยภาพทางทหาร รวมถึงการสร้างงานในประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของชนชั้นกลางอเมริกันหลังจากที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของพรรคเดโมแครตมานานถึง 8 ปี อีกทั้งสะท้อนถึงสถานการณ์ภายในประเทศที่มีแนวโน้มเป็นชาตินิยม การกีดกันทางเชื้อชาติและต้องการความมั่นคงที่เพิ่มขึ้น

นโยบายด้านเศรษฐกิจและการค้า

• การเจรจาต่อรองหรือถอนตัวออกจาก NAFTA และทบทวนข้อตกลงการค้าเสรีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างงานในสหรัฐฯ

• การต่อต้านการทำข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership : TPP)

• การป้องกันไม่ให้จีนสามารถกำหนดค่าสกุลเงิน

• การลดภาษีนิติบุคคลเหลือ 15% เพื่อเกิดการลงทุนภายในประเทศ⁵

ด้านเศรษฐกิจและการค้า นายทรัมป์มองเงินว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้สินค้าสหรัฐฯ ตกต่ำ เพราะสินค้าจีนมีราคาสินค้าถูกและมีค่าเงินหยวนที่ต่ำกว่า 40% รวมถึงการยกเลิกการทำ TPP จะยิ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสหรัฐฯ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะจากหลายประเทศที่ได้ลงนามไปแล้ว ซึ่งทำให้จีนสามารถดำเนินการในกรอบ RCEP ได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นโยบายโดยรวมของนายทรัมป์ที่นำมาใช้ในการหาเสียงเป็นนโยบายการเมืองแบบปิดที่ยึดผลประโยชน์ของสหรัฐฯ เป็นหลัก เพื่อหันกลับมาสร้างสหรัฐฯ ให้เข้มแข็งและยิ่งใหญ่อีกครั้ง ในทางกลับกัน อาจเป็นการสร้างโอกาสดีให้กับจีนที่จะสามารถขยายอิทธิพลทั้งด้านการทหารและเศรษฐกิจได้มากขึ้นเช่นกัน

บททิ้งท้าย : ผลกระทบต่อโลก เอเชียแปซิฟิก และไทย

จากการที่พรรครีพับลิกัน มีแนวคิดแบบอนุรักษ์นิยมใหม่ (Neo-Conservative) ที่ให้ความสำคัญต่อการแทรกแซง ใช้ความแข็งแกร่ง และคำนึงถึงความมั่นคงของประเทศเป็นหลัก รวมทั้งการใช้หลักเกณฑ์ประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนเข้ามาดำเนินการจัดระเบียบประเทศต่างๆ โดยพร้อมที่จะใช้กำลังทหารและการดำเนินการฝ่ายเดียวหากจำเป็น ซึ่งความแตกต่างทางอุดมการณ์และแนวความคิดย่อมส่งผลต่อการกำหนดวิธีดำเนินงานหรือกลไกทางยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกันค่อนข้างชัดเจนด้วย โดยที่เห็นชัดเจน

คือ นโยบายต่างประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อในระยะยาว อาจจะทำให้ประเทศต่างๆ ถอยออกจากสหรัฐฯ ในการเป็นพันธมิตร ซึ่งกระทบอย่างมากต่อยุทธศาสตร์ของสหรัฐฯ ที่มีต่อภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก รวมถึงในด้านความร่วมมือทางด้านการทหารและเศรษฐกิจที่จะเสียดุลแห่งอำนาจ โดยเฉพาะในการถ่วงดุลอำนาจของจีน

นอกจากนี้ ชัยชนะของนายทรัมป์ครั้งนี้ ยังรวมถึงการที่สมาชิกวุฒิสภา (Senator) และสมาชิกสภาผู้แทน (House of representative) ส่วนใหญ่มาจากพรรครีพับลิกันอีกด้วย ซึ่งเท่ากับว่าพรรครีพับลิกันมีเสียงส่วนใหญ่ในสภาองเกรส⁶ อย่างไรก็ตาม เมื่อนายทรัมป์รับตำแหน่งประธานาธิบดีอย่างเป็นทางการอย่างเป็นทางการอย่างเป็นทางการของประเทศ ดังนั้น นโยบายของนายทรัมป์ที่นำมาใช้ในการหาเสียงนั้นอาจไม่สามารถนำมาใช้จริงได้ทั้งหมด จะต้องรอฟังความชัดเจนของนโยบายทั้งหมดในเดือน ก.พ.60 ที่จะมีการแถลงนโยบายต่อสภาอย่างเป็นทางการอีกครั้ง

ทั้งนี้ ผลกระทบต่อไทยในระยะสั้นจะเป็นผลดีมากกว่า นั่นคือ การดำเนินนโยบายการเมืองแบบปิดของทรัมป์ และไม่มุ่งเน้นเรื่องสิทธิมนุษยชน อาจลดความกดดันในการแทรกแซงกิจการภายในของไทยรวมถึงการยกเลิก TPP ทำให้ไทยไม่เสียโอกาสจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้กับเวียดนามและมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม ในระยะยาวย่อมส่งผลกระทบต่อในด้านลบมากกว่า เนื่องจากการที่สหรัฐฯ มีนโยบายการเมืองแบบปิดและกีดกันทางการค้า จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโลกในภาพรวม อันจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยเช่นกัน

สำหรับจุดยืนและท่าทีของไทยกับความเปลี่ยนแปลงของสหรัฐฯ ครั้งนี้ ไทยควรมุ่งเน้นจุดยืนในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ โดยเฉพาะนโยบายความมั่นคงภายในเป็นสำคัญ รวมทั้งควรมีการปรับกระบวนการทัศน์และยุทธศาสตร์ใหม่ เพื่อลดการพึ่งพิงสหรัฐฯ และให้ความสำคัญต่อเอเชียและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบ ASEAN Community มากขึ้น ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ อย่างรอบด้าน เพื่อเป็นการรักษามดุลต่อประเทศเช่นกัน...

อ้างอิง

- 1) <http://www.nytimes.com/elections/results/president>
- 2) http://www.nytimes.com/2016/11/10/us/trump-election-protest-berkeleyoakland.html?_r=0
- 3) <http://www.cfr.org/campaign2016/donald-trump/on-china>
- 4) <http://www.cfr.org/campaign2016/>
- 5) <http://www.cfr.org/campaign2016/donald-trump/on-national-security#on-theissues>
- 6) <http://www.thairath.co.th/content/776362>
- 7) <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/638423>
- 8) <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/11/09/is-donald-trump-minutes-away-from-the-us-presidency-everything-w/>

Cyber Attack ความตื่นตัวต่อภัยก่อการร้ายรูปแบบใหม่

จากสถานการณ์ Cyber Attack ของโลกที่มีแนวโน้มความรุนแรงและความถี่ในการเกิดเพิ่มสูงขึ้นในแต่ละปี ไม่ว่าจะเป็นการหลอกเอาข้อมูลส่วนบุคคลจากประชาชนทั่วไป รวมถึงการโจมตีหน่วยงานที่มีข้อมูลสำคัญ เช่น หน่วยงานทางทหาร หน่วยงานความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ หน่วยงานด้านการเมือง หรือองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ โดยเหตุการณ์ Cyber Attack ได้เกิดขึ้น ทั้งในประเทศมหาอำนาจรวมถึงประเทศอื่น ๆ ในประชาคมโลก ซึ่งการคุกคามจากไซเบอร์นั้นย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นความเสียหายที่สามารถประเมินมูลค่าได้หรือจะเป็นการสูญเสีย “เสรีภาพ” ของหน่วยงานและประชาชนที่ถูกคุกคาม ล่าสุดกระทรวงกลาโหมได้มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาดังกล่าวโดยได้เห็นชอบร่างแผนแม่บทไซเบอร์เพื่อการป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2560 - 2564 แล้ว จึงจำเป็นที่ทุกภาคส่วนต้องตระหนักถึงภัยจากไซเบอร์อย่างจริงจัง

สถานการณ์และแนวโน้มความรุนแรงจาก Cyber Attack

ปี 2556 นายเอ็ดวาร์ด สโนว์เดน ได้กล่าวหาว่าสำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Agency : NSA) ของสหรัฐฯ ใช้ระบบ “ปริซึม” ในการสอดแนมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโดยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นอีเมล ภาพถ่าย รวมถึงการดักฟังโทรศัพท์ หรือโปรแกรมติดต่อสื่อสารระหว่างกันผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบหาข้อมูลที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ สโนว์เดนยังอ้างว่าสหรัฐฯ แอบแฮก ข้อมูลเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของจีนและฮ่องกงมานานหลายปีแล้วเช่นกัน¹ และในปีเดียวกันบริษัท Spamhaus ที่มีสำนักงานอยู่ในกรุงเจนีวาและลอนดอน ถูกนักเจาะระบบโจมตีด้วยเทคนิค Distributed Denial of Service (DDoS) ก่อความเสียหายให้เว็บไซต์ล่ม ส่งผลกระทบต่อโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในยุโรป ทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไปและบริการออนไลน์อื่นๆ ได้รับผลกระทบอย่างมาก เช่น London Internet Exchange : LINX ศูนย์แลกเปลี่ยนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่สามารถทำงานได้นับชั่วโมง ทำให้ชาวออนไลน์ในยุโรปและเอเชียหลายประเทศต้องพบกับภาวะอินเทอร์เน็ตช้า และส่งผลให้เว็บไซต์ของรัฐบาลบางประเทศ บริษัท และธนาคารไม่สามารถให้บริการตามปกติได้²

ปี 2557 แฮกเกอร์ได้ขโมยข้อมูลผู้ใช้บริการยาฮู (Yahoo) ราว 500 ล้านราย ซึ่งถือเป็นการล้วงข้อมูลทางไซเบอร์ครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ โดยสิ่งที่แฮกเกอร์ได้ไปมีตั้งแต่ข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้ชื่อ อีเมล หมายเลขโทรศัพท์ วันเดือนปีเกิด และพาสเวิร์ด³

ปี 2558 พบมัลแวร์ (encounter rate : ER) ในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้น 6.9% ในขณะที่จำนวนเฉลี่ยของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต้องทำการกำจัดมัลแวร์ด้วยเครื่องมือของไมโครซอฟท์ (computers

cleaned per mille : CCM) สูงขึ้นเกินกว่าหนึ่งเท่า จาก 22.2 เป็น 46.3 ต่อ 1,000 เครื่อง สถิติทั้งสองนี้แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยกำลังเผชิญกับภัยร้ายในโลกดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ทั้งยังมีรูปแบบการโจมตีที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ล้วนเป็นผลกระทบที่หลีกเลี่ยงไม่ได้จากการพัฒนาสู่ยุคสังคมดิจิทัล หากไม่มีการกำจัดภัยร้ายจากมัลแวร์ประชาชนคนไทยก็จะต้องเผชิญกับอันตรายนับตั้งแต่การสูญเสียข้อมูลส่วนบุคคล เล็ก ๆ น้อย ๆ ไปจนถึงความเสียหายทางการเงินมูลค่ามหาศาล⁴

จากภัยคุกคามทางด้านไซเบอร์ องค์กรต่างๆ ได้ให้ความสำคัญในการรับมือกับ Cyber Attack เช่น หน่วยงาน National Institute of Standards and Technology : NIST ของสหรัฐฯ ที่ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้จัดทำแนวทางการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber security framework) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน รวมถึงสถาบันการเงินต่างๆ ใช้เป็นแนวทาง ในขณะที่ธนาคารกลางของอังกฤษ สหรัฐฯ และสิงคโปร์ก็จัดให้มีการทดสอบการรับมือ Cyber Attack ในระดับประเทศมาตั้งแต่ปี 2554 ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แต่ละประเทศมีการตื่นตัวในการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งกองทัพไทยที่เป็นหน่วยงานหลักทางความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการตื่นตัวในเรื่องดังกล่าว ล่าสุดที่ กท. ได้เห็นชอบร่างแผนแม่บทไซเบอร์เพื่อการป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2560 - 2564 เพื่อใช้ในการป้องกันการคุกคามจาก Cyber Attack ที่อาจจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง ตลอดถึงความเชื่อมั่นในการพัฒนาเข้าสู่ระบบโลกดิจิทัล

ร่างแผนแม่บทไซเบอร์เพื่อการป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2560 - 2564 : ทิศทางในอนาคต

ผลการประชุมสภากลาโหม เมื่อ 23 ส.ค.59 ที่มี พล.อ. ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.กท. เป็นประธาน ได้เห็นชอบร่างแผนแม่บทไซเบอร์เพื่อการป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2560 - 2564 ซึ่งมีสาระสำคัญครอบคลุม 6 แผนงานหลัก⁵ ดังนี้

1. แผนการจัดองค์กรด้านไซเบอร์ โดย กท., บก.ทท. และ เหล่าทัพ ดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานไซเบอร์/ศูนย์ไซเบอร์ ขึ้นมา รองรับภารกิจด้านไซเบอร์โดยตรง

2. แผนการป้องกันระบบโครงสร้างพื้นฐาน โดย กท., บก.ทท. และเหล่าทัพ เตรียมจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security Operation Center : CSOC) ของตนขึ้นมา เพื่อรองรับภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่จะมาโจมตีระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระบบฐานข้อมูลรวมทั้ง การจัดตั้งทีมจัดการปัญหาฉุกเฉินด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security Incident Response Team/Computer Security Incident Response Team : CSIRT) เพื่อตอบสนอง การแก้ไขปัญหาฉุกเฉินด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ได้อย่างรวดเร็ว และทันเวลา

3. แผนการพัฒนาความพร้อมการปฏิบัติการไซเบอร์ เชิงรุกและการปฏิบัติการสงครามไซเบอร์ เป็นการพัฒนาศักยภาพของกองทัพให้มีขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการไซเบอร์ ทั้ง เชิงรุกและเชิงรับ เพื่อการป้องกัน การสกัดกั้น การยับยั้งการโจมตี และการตอบโต้ฝ่ายตรงข้ามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ และความมั่นคงด้านการทหาร โดยการพัฒนาเสริมสร้างขีดความสามารถกำลังพล เครื่องมือ และเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมถึงการจัดให้มีการแข่งขันทักษะการปฏิบัติการไซเบอร์ (Cyber Contest)

4. แผนการดำรงและพัฒนาศักยภาพด้านไซเบอร์ เพื่อดำรงความต่อเนื่องและยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านไซเบอร์ (R&D) เพื่อวิจัยพัฒนาและติดตามความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะภัยคุกคามด้านไซเบอร์นั้นวันจะทวีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อความเสียหายในวงกว้างอย่างรวดเร็ว

5. แผนการสนับสนุนศักยภาพทางไซเบอร์ระดับชาติ เนื่องจากกองทัพเป็นหน่วยงานหลักด้านความมั่นคงของชาติ จึงต้องมีความพร้อมในการสนับสนุนและเป็นเครื่องมือให้กับรัฐบาล เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านไซเบอร์ของชาติ ในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เพื่อป้องกันภัยคุกคามในระดับชาติด้านไซเบอร์ โดเมน (Cyber Domain)

6. แผนงานความร่วมมือและฝึกกำลังด้านไซเบอร์ เป็น การประสานความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ธุรกิจเอกชน และ

ประชาชนทั่วไป ในการฝึกกำลังด้านไซเบอร์ ซึ่งเป็นกำลังอำนาจที่ไม่มีตัวตน และนำไปสู่การระดมสรรพกำลังของประเทศด้านไซเบอร์ที่มีพลังอำนาจที่ยิ่งใหญ่ โดยกรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (ทสอ.กท.) จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์ไซเบอร์ในระดับกระทรวงกลาโหม ภายในปีงบประมาณ 2560 ซึ่งจะเชื่อมโยงกับการตั้งศูนย์ไซเบอร์ของ บก.ทท. และสามเหล่าทัพ มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการประสานนโยบายไซเบอร์กับระดับชาติ รวมทั้งรับผิดชอบด้านนโยบายยุทธศาสตร์ และปฏิบัติงานด้านไซเบอร์ระดับยุทธศาสตร์ของกระทรวงกลาโหมในภาพรวม

บททิ้งท้าย

จากแนวโน้มความรุนแรงของ Cyber Attack แสดงให้เห็นถึงจำนวนและความถี่ของภัยคุกคามทางด้านไซเบอร์ที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยทุกประเทศในโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศมหาอำนาจหรือประเทศเล็ก ๆ ก็สามารถถูกคุกคามได้เช่นกัน ในมิติของประเทศมหาอำนาจนั้นว่าเรื่อง Cyber Attack เป็นกลไกสำคัญที่อาจเป็นชนวนนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจในอนาคตได้

สำหรับประเทศไทย ความตื่นตัวในเรื่อง Cyber Security ถือว่ายังมีไม่มากนักเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ซึ่งปัญหาที่พบส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องการใช้ Social Media ของประชาชน ดังนั้นกองทัพจึงควรส่งเสริมให้ประชาชน และทุกภาคส่วนสร้างความตระหนักถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat Awareness) อย่างจริงจังมากขึ้น นอกจากนั้นกองทัพยังต้องพัฒนาศักยภาพของกองทัพให้ทันสมัย เพื่อป้องกันการถูกแทรกแซงจากแฮกเกอร์ และพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการข่าวสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา กำลังพลและเครื่องมือ ให้พร้อมรับทุกสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงพัฒนาระบบการเรียนการสอนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์แบบเดิมที่เน้นไปที่ “See and Hear” เป็นเน้นไปที่ “Do or Practice” แทน อีกทั้งควรเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยจาก “เชิงรับ” (Reactive) เป็น “เชิงรุก” (Proactive) เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ใน Cyber Space เมื่อเกิดขึ้นจริงได้อย่างทันการณ์และทันเวลา

อ้างอิง

- 1) <http://thaipublica.org/2013/06/edward-snowden-prism/>
- 2) <http://www.manager.co.th/cyberbiz/viewnews.aspx?NewsID=9560000037745>
- 3) <https://www.facebook.com/BBCThai/photos/pb.1526071940947174.-2207520000.1474588977./1824024574485241/?type=3&theater>
- 4) https://news.microsoft.com/th-th/2016/06/30/ctip_cat_th/#sm.0015dhlqw157uctyt0l216f111nk3
- 5) <http://rittee1834.blogspot.com/>

แรงงานข้ามชาติ : ทรัพยากร 2 ด้านในมุมมองความมั่นคงของประเทศไทย

“แรงงานข้ามชาติ” หรือ “แรงงานต่างด้าว” เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายแรงงานจากประเทศหนึ่งสู่อีกประเทศหนึ่ง โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับอีกสังคมหรืออีกวัฒนธรรมหนึ่งผ่านการว่าจ้างแรงงาน ซึ่งการเคลื่อนย้ายลักษณะดังกล่าวนี้เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่การสื่อสาร การคมนาคม มีความสะดวกและเอื้อต่อการเดินทางไปมาของแรงงานมากขึ้น การรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของอาเซียนทำให้เกิดภาวะไร้พรมแดนทางการค้าก็เป็นอีกปัจจัยที่ดึงดูดให้มีการย้ายถิ่นฐานของแรงงานข้ามชาติมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การเตรียมพร้อมสำหรับภาคความมั่นคงในกรณีแรงงานข้ามชาติ จึงไม่ได้จำกัดเพียงการปราบปรามและเฝ้าระวัง แต่เป็นการสนับสนุนและผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ และประชาชนในการเปลี่ยนปัญหาแรงงาน...เป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจที่กระทบความมั่นคงของประเทศไทยน้อยที่สุด...

จากการประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เรื่อง “ปัญหาแรงงานข้ามชาติของอาเซียน : ประเด็นการย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ” เมื่อวันที่ 17 - 18 พ.ย.59 ในช่วงของการจัดทำ Workshop ของผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ได้ผลการประชุมซึ่งเป็นมุมมองที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์การย้ายถิ่นฐานของแรงงาน

ระดับโลก : แนวโน้มการโยกย้ายถิ่นฐานในระดับโลก จากการติดตามสถานการณ์ที่ผ่านมา พบว่า การโยกย้ายถิ่นฐานในปัจจุบันมีปริมาณสูงที่สุดในประวัติศาสตร์ กล่าวคือ หากการโยกย้ายถิ่นฐานทั่วโลกมีประมาณ 760 ล้านคน จะแบ่งออกเป็นโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ ประมาณ 250 ล้านคน ส่วนที่เหลือเป็นการย้ายถิ่นฐานภายในประเทศ ซึ่งมีสาเหตุมาจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง การอพยพหนีภัยสงคราม และการย้ายถิ่นฐานเพื่อหารายได้

ระดับภูมิภาค : การโยกย้ายถิ่นฐานที่เกิดขึ้นในเอเชีย-แปซิฟิก มีจำนวนเป็น 1 ใน 7 ของประชากรโลกที่ย้ายถิ่นฐานอันเนื่องมาจาก เหตุทางด้านเศรษฐกิจ (ประมาณ 59 ล้านคน) โดยเฉพาะในเอเชียซึ่งมีการประมาณการว่ามีผู้ย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติมากกว่า 30-40 ล้านคน (UNDESA) ออกเดินทางจากประเทศต้นทาง คือ กัมพูชา อัฟกานิสถาน เมียนมา บังกลาเทศ ศรีลังกา และปากีสถาน เข้าสู่ประเทศปลายทาง คือ อินโดนีเซีย ฮองกง มาเลเซีย และไทย

ระดับภายในประเทศ : กรณีของประเทศไทย การย้ายถิ่นฐานข้ามพรมแดนไปมาระหว่างประชาชนในประเทศที่มีพรมแดน ทั้งทางบกและทางทะเลติดกับประเทศไทย เป็นปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นนับแต่อดีต แต่ปัจจุบันมักมีสาเหตุมาจากการบริหารจัดการแรงงาน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศในมิติสำคัญ ดังนี้

มิติการเมือง - ความมั่นคง : ปัญหาแรงงานข้ามชาติเป็นทั้งอุปสรรคและโอกาสในการเตรียมความพร้อมรับการเคลื่อนย้ายเข้า- ออกของแรงงานในพื้นที่ชายแดนสู่พื้นที่ชั้นใน

มุมมองของปัญหา/อุปสรรค

- การเป็นประเด็นอ่อนไหวที่ประเทศมหาอำนาจใช้เป็นเงื่อนไขหรือมาตรการกดดันทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศต่อประเทศไทย เช่น การงดการนำเข้าอาหารทะเล ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในภาคการประมง การต่อต้านสินค้า ที่ใช้แรงงานเด็กหรือเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน
- การรวมกลุ่มเรียกร้องสิทธิต่างๆ ของแรงงานข้ามชาติ ยิ่งกลุ่มมีขนาดใหญ่ขึ้นเพียงใด อำนาจในการต่อรองกับรัฐและผู้ประกอบการก็จะยิ่งมากขึ้นด้วย
- ความสงบภายในประเทศ อัตราการเกิดอาชญากรรม ยาเสพติด
- ผลกระทบจากผู้ติดตาม/ คน 2 สัญชาติ/ คนไร้สัญชาติ

มุมมองของโอกาส

- การย้ายถิ่นฐานของแรงงานเพื่อนบ้านทั้งปกติและไม่ปกติจะเป็นโอกาสในการสร้างหรือปรับเปลี่ยนระเบียบ กฎเกณฑ์ ด้านแรงงานให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์มากขึ้น
- การดำเนินงานและการพัฒนาความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนของผู้ใช้แรงงานและผู้ติดตามแรงงาน การสาธารณสุขเชิงป้องกัน ทั้งในระดับหน่วยงานและระหว่างประเทศที่มากขึ้น
- การปรับทิศทาง การขับเคลื่อนนโยบายของชาติให้สอดคล้องประสานเข้ากับการจัดระเบียบโลก
- การสร้างความชัดเจน รวดเร็วในกระบวนการและขั้นตอน การเข้าเมืองเพื่อประกอบอาชีพโดยถูกกฎหมายให้กับกลุ่มแรงงานข้ามชาติ และผู้ประกอบการ

มิติเศรษฐกิจ : กิจการหรืออาชีพที่อนุญาตให้แรงงานข้ามชาติทำได้ตามข้อตกลงร่วมกับ 3 ประเทศ คือ สปป.ลาว กัมพูชา และเมียนมาได้แก่ กิจการประมงทะเล อุตสาหกรรมอาหารทะเล งานก่อสร้าง งานแม่บ้าน แรงงานด้านเกษตร และงานประเภท 3D (Dangerous, Dirty, Difficult) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ดังนี้

มุมมองของปัญหา/อุปสรรค

- การทำให้อัตรารายส่วนของแรงงานไทยในตลาดงานน้อยลง เพราะนายจ้างจะเลือกจ้างแรงงานที่ราคาถูก ควบคุมง่าย ไม่เป็นภาระด้านสวัสดิการ/ประกันสังคม
- กิจการบางประเภทของไทยละเมิดสิทธิแรงงานหรือสิทธิมนุษยชนที่ส่งผลให้สินค้าบางประเภทไม่สามารถส่งออกได้

มุมมองของโอกาส

- เป็นผลดีต่อภาคเศรษฐกิจที่จะมีแรงงานราคาถูกอยู่ในระบบ

มิติสังคมและวัฒนธรรม : ผลกระทบของแรงงานข้ามชาติต่อสังคมไทยด้านสังคมและวัฒนธรรม มีดังนี้

มุมมองของปัญหา/อุปสรรค

- แรงงานที่ไม่มีถิ่นที่อยู่แน่ชัด จะโยกย้ายไปได้ทุกพื้นที่ทำให้เกิดความหวาดระแวงต่อคนต่างด้าวที่อยู่ในชุมชน
- ปัญหาด้านการสาธารณสุข จากการอุบัติเหตุซ้ำของโรค การเกิดโรคระบาด และการเป็นพาหะนำโรคของแรงงานข้ามชาติ เช่น วัณโรค เหาช้าง โรคทางเดินหายใจ และอหิวาตกโรค
- การตกเป็นเหยื่อขบวนการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงาน การถูกล่อลวงจากขบวนการนายหน้าข้ามชาติ และการใช้แรงงานเด็ก

มุมมองของโอกาส

- การเปิดโอกาสในการเรียนรู้และปรับทัศนคติต่อความหลากหลายทางชาติพันธุ์ในภูมิภาคและสถานที่ทำงาน (Mindset)

ปัญหาการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ ที่สำคัญ

- **ปัญหาการขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติ :** การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่าง ๆ ขาดการประสานงานและการเชื่อมโยงด้านข้อมูล ไม่มีนโยบายเกี่ยวกับผู้ติดตามที่เป็นคนชรา เด็ก และสตรี การขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติที่เป็นคนที่มีอายุสูง การลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าวโดยมีเจ้าหน้าที่รัฐร่วมมือ
- **ปัญหาการสกัดกั้นการลักลอบเข้าประเทศเพื่อทำงาน :** ไม่สามารถบอกได้ว่าคนที่จับได้นั้นเป็นคนเดิมหมุนเวียนเข้ามาหรือไม่ การขึ้นทะเบียนแต่ละครั้งไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในทางความมั่นคงอย่างจริงจัง ขาดระบบที่เชื่อมโยงข้อมูลทั่วประเทศ ปัญหาการไม่บังคับใช้มาตรการอย่างจริงจัง เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมการใช้แรงงานข้ามชาติ

• **ปัญหาการพิสูจน์สัญชาติ :** ยังมีความล่าช้า มีค่าใช้จ่ายสูงในการพิสูจน์สัญชาติ และเกี่ยวข้องกับการทุจริต

• **ปัญหาการนำเข้าแรงงานโดยตรง :** มีความไม่สะดวกในการทำหนังสือเดินทางจากประเทศต้นทาง ค่าใช้จ่ายนายหน้าจัดหาคนงานสูง (15,000 - 25,000 บาท)

• **ปัญหาการพิจารณาความทางกฎหมาย :** ความไม่สอดคล้องกันระหว่างกฎหมายของประเทศต้นทางกับกฎหมายของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติ

• การควบคุมแรงงาน โดยการจัดทำฐานข้อมูลแรงงาน (Data base) ให้เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงข้อมูลกับสายการบินและสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในการแจ้งข้อมูลชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามา

• การเร่งกระบวนการตรวจพิสูจน์และให้สัญชาติแก่แรงงานและผู้ติดตามที่มีคุณสมบัติครบตามที่กฎหมายกำหนด

• ด้านสาธารณสุข ควรร่วมมือกับผู้ประกอบการในการจัดหาบัตรประกันสุขภาพให้แก่แรงงาน โดยไม่หักจากค่าจ้างในภายหลัง

• รัฐควรมีช่องทางการเข้าถึงฐานข้อมูลสวัสดิการภาครัฐ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายและการดำเนินคดีในกรณีที่แรงงานข้ามชาติมีคดีความกับนายจ้าง

• **ประการที่สำคัญ** คือ ต้องไม่ลืมเรื่องสิทธิของแรงงาน และการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติตามหลักมนุษยชนสากลด้วย...

อ้างอิง

การประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา ครั้งที่ 2/2560. “ปัญหาแรงงานข้ามชาติของอาเซียน : ประเด็นการย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ”. ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์. 17 - 18 พ.ย.59.

ประเทศไทย 4.0 : มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ในห้วงเวลาปัจจุบันได้ มีการกล่าวถึงโมเดลในการพัฒนาประเทศ “ประเทศไทย 4.0” ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาไทยมีการพัฒนาเศรษฐกิจมาโดยตลอด เริ่มต้นตั้งแต่ ประเทศไทย 1.0 จนถึงโมเดล ประเทศไทย 3.0 เป็นระยะเวลากว่า 5 ทศวรรษ ที่ไทยติดอยู่กับรายได้ระดับปานกลาง ไม่อาจพาประเทศพัฒนาไปมากกว่านี้ นี่จึงเป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างโมเดลขึ้นมาใหม่เพื่อปฏิรูปเศรษฐกิจของไทย ซึ่งจะเป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทยและสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศคือ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ย้อนไปในอดีต ไทยมีรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจเริ่มจากประเทศไทย 1.0 เน้นไปที่ภาคการเกษตร ขยายวัตถุดิบ ต่อไปสู่ประเทศไทย 2.0 เน้นไปที่อุตสาหกรรมเบา ใช้แรงงานราคาถูกและวัตถุดิบน้อย เช่น อุตสาหกรรมทอผ้า อาหารและเครื่องใช้ไฟฟ้า ก้าวไปสู่ประเทศไทย 3.0 ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน โดยเน้นไปที่อุตสาหกรรมหนักและการส่งออก แต่ภายใต้รูปแบบประเทศไทย 3.0 ไทยต้องเผชิญกับปัญหาสำคัญที่ไม่อาจจะนำพาประเทศพัฒนาไปมากกว่านี้ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องสร้างโมเดลในการพัฒนาและปฏิรูปเศรษฐกิจประเทศขึ้นมาใหม่

ทำไมต้องประเทศไทย 4.0

ในโลกที่ไร้พรมแดน ความท้าทายและปัญหาจากหลายด้าน ทั้งการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การลดลงของกำลังแรงงาน และข้อจำกัดในการใช้ทรัพยากรของประเทศอย่างคุ้มค่า ทำให้เศรษฐกิจโลกยุคใหม่จะถูกขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม โดยช่องทางการมีนวัตกรรมมี 2 ช่องทาง คือคิดค้นขึ้นเอง และการซื้อมาจากต่างประเทศ สำหรับไทยนั้นในปัจจุบันยังพึ่งพานวัตกรรมจากต่างประเทศเป็นหลัก¹

ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีลักษณะร่วมกันอย่างหนึ่งคือ มีการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูงมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 2.5 - 3.0 ต่อปี ในขณะที่กลุ่มประเทศรายได้ปานกลางถึงสูง และประเทศรายได้ปานกลางมีสัดส่วนดังกล่าวอยู่ที่ต่ำกว่าร้อยละ 2.0 ต่อปี ซึ่งรวมถึงไทยที่มีสัดส่วนด้านการวิจัยและพัฒนาในนวัตกรรมอยู่เพียงประมาณร้อยละ 0.3 ต่อปี

นอกจากนั้นจากการที่ World Economic Forum (WEF) ได้แบ่งกลุ่มประเทศตามระดับการพัฒนา ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยปัจจัยการผลิต (Factor - driven) 2) กลุ่มที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยประสิทธิภาพ (Efficiency - driven) และ 3) กลุ่มที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Innovation - driven) ซึ่งมักเป็นประเทศที่มีรายได้สูง โดยไทยถูกจัดอยู่ในระหว่างกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สาม² ทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยมีแนวโน้มที่จะค่อย ๆ ลดลง โดยในช่วง 5 ทศวรรษที่ผ่านมาจากระยะแรก (พ.ศ. 2500 - 2536) เศรษฐกิจไทยมีการเติบโตร้อยละ 7-8 ต่อปี ในช่วงต่อมาถึงปัจจุบันเศรษฐกิจไทยเติบโตเฉลี่ยได้เพียงร้อยละ 3-4 ต่อปีเท่านั้น³ ทำให้ไทยตกอยู่ในสภาพติด “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” ไทยจึงจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การเป็นประเทศขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมหรือก้าวไปสู่การเป็น ประเทศไทย 4.0

แนวทางสู่ประเทศไทย 4.0

ในการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ ก้าวข้ามจากประเทศไทย 3.0 เป็นประเทศไทย 4.0 เพื่อเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจไปสู่ Innovation - driven หรือ “ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม” คณะกรรมการวิสามัญจัดทำวิสัยทัศน์และออกแบบอนาคตประเทศไทย สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ได้นำเสนอหลักการสำคัญ 3 ด้าน คือ 1) Productive Growth Engine ปรับเปลี่ยนประเทศสู่การขับเคลื่อน ด้วยนวัตกรรมปัญญาเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ การพัฒนาขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาโมเดลธุรกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมถึงการบ่มเพาะ

ธุรกิจด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นการตอบโจทยความพยายามในการก้าวข้าม “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” ที่เรากำลังเผชิญอยู่ 2) Inclusive Growth Engine ให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้และโอกาส โดยการพัฒนาเศรษฐกิจระดับจังหวัดและระดับฐานรากในชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก ซึ่งเป็นการตอบโจทยความพยายามในการก้าวข้าม “กับดักความเหลื่อมล้ำ” ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและ 3) Green Growth Engine การสร้างความมั่งคั่งของประเทศในอนาคต จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการมุ่งเน้นการใช้พลังงานทดแทน การปรับแนวคิดจากเดิมที่คำนึงถึงความได้เปรียบเรื่องต้นทุนเป็นหลัก มาสู่การคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ โดยหัวใจสำคัญอยู่ที่การพัฒนากระบวนการผลิตให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด อันจะเกิดประโยชน์กับประเทศและประชาคมโลกด้วยในเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นการตอบโจทยการหลุดออกจาก “กับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา” ระหว่างคนกับสภาพแวดล้อมที่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน⁴

นอกจากนี้ประเทศไทย 4.0 ยังจะเป็นการเปลี่ยนผ่านของระบบใน 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) เปลี่ยนจาก Traditional Farming ในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี Smart Farming โดยจะต้องเป็นเกษตรกรแบบผู้ประกอบการ Entrepreneur 2) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs ที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลาไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง 3) เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Services และ 4) เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง⁵ โดยการเปลี่ยนผ่านระบบดังกล่าวจะมี 5 กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) กลุ่มอาหาร เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio - Tech) 2) กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio - Med) 3) กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics) 4) กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, Internet of Things, Artificial Intelligence & Embedded Technology) และ 5) กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services)⁶ ซึ่งทั้ง 5 กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย จะเป็นรูปแบบในการสร้าง “New Startups” ต่าง ๆ มากมาย ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 เทคโนโลยีการเกษตร (Agritech) เทคโนโลยีอาหาร (Foodtech) กลุ่มที่ 2 เทคโนโลยีสุขภาพ (Healthtech) เทคโนโลยีการแพทย์ (Meditech) กลุ่มที่ 3 เทคโนโลยีหุ่นยนต์ (Robotech) กลุ่มที่ 4 เทคโนโลยีด้านการเงิน (Fintech) อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน (IoT) เทคโนโลยีการศึกษา (Edtech) ตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (E - Marketplace) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E - Commerce) กลุ่มที่ 5 เทคโนโลยีการออกแบบ (Designtech) ธุรกิจไลฟ์สไตล์ (Lifestyle Business)

เทคโนโลยีการท่องเที่ยว (Traveltech) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ (Service Enhancing)⁷

การขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย 4.0

ในการพยายามเปลี่ยนผ่านจาก ประเทศไทย 3.0 เป็นประเทศไทย 4.0 รัฐบาลโดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เน้นมาตรการที่ดูแลทุกภาคส่วนของเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับฐานรากไปจนถึง super cluster ขนาดใหญ่ เช่น การสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ธุรกิจ Startup การส่งเสริมการลงทุนจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ การส่งเสริมนวัตกรรมและการวิจัยพัฒนา การส่งเสริม อุตสาหกรรมแห่งอนาคต 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย การพัฒนาสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญในมิติด้านอื่น ๆ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำ การดูแลสิ่งแวดล้อม และการบริหารงานอย่างมีธรรมาภิบาลอีกด้วย

ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีมาตรการและโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน เช่น มาตรการสนับสนุนการเบิกจ่ายของภาครัฐ โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ และโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือแก่เกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมนวัตกรรม (Innovation Driven Enterprise Center หรือ IDE Center) เพื่อให้การสนับสนุนผู้ประกอบการไทยได้มีโอกาสเข้าถึงนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะนำไปใช้ในการผลิตสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 ที่มุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่เศรษฐกิจของไทย⁸

สำหรับในส่วนของกองทัพ แนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถทางด้านการศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรมในการป้องกันประเทศรวมทั้งงานวิจัยและพัฒนาทางการทหารที่เป็นการพึ่งพาตนเองและสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยผู้ใช้ 2) พัฒนากำลังพลให้มีศักยภาพทางการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม และ 3) สนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนาที่สอดคล้องกับภัยคุกคามที่ประเทศเผชิญอยู่ในปัจจุบันโดยเฉพาะปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การบรรเทาสาธารณภัย และโครงการวิจัยและพัฒนาด้านความมั่นคงที่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของกองทัพ ทั้งนี้ เพื่อรักษาความมั่นคงที่จะนำมาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดและบรรลุนิติสัมพันธ์ของประเทศไทย คือ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

อ้างอิง

- 1) https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/DocLib_/Article_19_07_59.pdf
- 2) <https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/pages/others.aspx>
- 3) <http://www.admissionpremium.com/news/1377>
- 4) http://planning2.mju.ac.th/government/20111119104835_planning/Doc_25590823143652_358135.pdf
- 5-6) <http://m.manager.co.th/iBizChannel/detail/9590000111885>
- 7) http://www.clinictech.most.go.th/online/blog/blog_show1.asp?blog_id=916
- 8) <http://m.manager.co.th/iBizChannel/detail/9590000113288>
- 9) www.thansettakij.com/2015/28/31/9309

สถานการณ์โรฮีนจาในเมียนมา 2016

“โรฮีนจาเป็นกลุ่มชาติพันธุ์มุสลิมที่อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของรัฐยะไข่ (อาระกัน) ที่ตั้งอยู่ทางตะวันตกของประเทศเมียนมา มีประชากรทั้งหมดประมาณ 1,424,000 - 2,000,000 คน ใช้ภาษาโรฮีนจา นับถือศาสนาอิสลาม นิกายซุนนี นักวิชาการบางส่วนระบุว่าชาวโรฮีนจาอพยพมาจากเบงกอลแต่บางส่วนก็ระบุว่ามาจากบังกลาเทศในช่วงที่เมียนมาอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ ทำให้รัฐบาลเมียนมาไม่นับชาวโรฮีนจาเป็นพลเมือง ส่งผลให้ชาวโรฮีนจาไม่มีสัญชาติและไม่ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมาย ล่าสุดสถานการณ์ที่รัฐยะไข่ดังกล่าว ทำให้ทั่วโลกหันมาให้ความสนใจกับปัญหาโรฮีนจาในภูมิภาคนี้อีกครั้ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อหลายประเทศในภูมิภาค รวมถึง ไทย”...

จากภาพข่าวที่ทหารเมียนมาได้เข้าปราบปรามชาวโรฮีนจาในรัฐยะไข่ ในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2559 ที่ผ่านมามีชาวมุสลิมโรฮีนจาหนีการปราบปรามของทหารเมียนมาและอพยพเข้าสู่ชายแดนบังกลาเทศ ผู้อพยพบางส่วนถูกยิงขณะข้ามแม่น้ำนาฟที่แบ่งพรมแดนระหว่างเมียนมาและบังกลาเทศ ในขณะที่อีกบางส่วนที่เดินทางทางเรือก็ถูกเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงชายแดนบังกลาเทศผลักดันไม่ให้ขึ้นฝั่ง ทำให้ผู้อพยพเหล่านี้ติดค้างอยู่กลางทะเล

เหตุการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นบททดสอบที่ใหญ่ที่สุดสำหรับรัฐบาลของนางอองซาน ซูจี ที่เข้ามาทำหน้าที่ได้เพียง 8 เดือน โดยรัฐบาลและกองทัพของเมียนมาได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาที่ประชาชนและกลุ่มเรียกร้องสิทธิมนุษยชนระบุว่าทหารได้ข่มขืน เผาบ้านเรือน และสังหารพลเรือนชาวโรฮีนจา ในระหว่างออกปฏิบัติการทางทหารในรัฐยะไข่ นอกจากนี้กองทัพเมียนมายังประกาศเขตปฏิบัติการในรัฐยะไข่ เพื่อต่อสู้กับผู้ก่อความไม่สงบชาวโรฮีนจาที่ได้รับอิทธิพลมาจากกลุ่มหัวรุนแรงชาวมุสลิม

ผลกระทบต่ออาเซียน

ชาวมุสลิมในมาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ได้เดินขบวนประท้วงต่อการปราบปรามที่นองเลือดที่เกิดขึ้นกับชาวโรฮีนจา ผู้ชุมนุมประท้วงในอินโดนีเซียได้เรียกร้องให้รัฐบาล

ตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเมียนมาอีกด้วย ด้านนายนาจิบ ราซัค นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ก็ออกมาชุมนุมประท้วงกับประชาชนชาวมาเลเซียด้วย และเขายังได้เรียกร้องให้เมียนมายุติการเช่นฆ่าชาวโรฮีนจา และให้องค์การที่ประชุมอิสลาม (IOC) กับสหประชาชาติ (UN) กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลมาเลเซียยังได้ออกแถลงการณ์ประณามเหตุรุนแรงที่เกิดขึ้น รวมทั้งได้มีการเรียกทูตเมียนมาเข้าพบเพื่อแสดงความกังวลต่อสถานการณ์ดังกล่าวอีกด้วย จะเห็นได้ว่าปฏิกิริยาต่อเมียนมาที่เกิดขึ้นจากชาติสมาชิกอาเซียนเป็นสิ่งที่ยืนยันแล้วว่าปกติ

เหตุการณ์ในครั้งนี้สามารถนำมาพิจารณาถึงผลกระทบต่ออาเซียนในด้านต่างๆ ได้แก่ 1) การที่นายนาจิบ ราซัค นายกรัฐมนตรีมาเลเซียได้ออกมาร่วมชุมนุมประท้วงเมียนมา อาจเนื่องมาจากมาเลเซียกำลังจะมีการเลือกตั้งทั่วไป และนายนาจิบเองก็กำลังต่อสู้กับข้อหาการทุจริตยกยอกเงินหลายพันล้านดอลลาร์จากกองทุนวันเอ็มดีบี จึงทำให้ความนิยมของประชาชนต่อตัวนายนาจิบและรัฐบาลลดลงไปมาก ดังนั้นนายนาจิบจึงใช้การชุมนุมนี้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มความนิยมให้ตนเอง และเพื่อยกสถานะตนเองในฐานะผู้นำมุสลิมด้วย 2) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเกิดความขัดแย้งกันได้ เนื่องจากประชาคมอาเซียนได้รวมตัวอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2558

จากปฏิกริยาของชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะชาติที่มีประชากรชาวมุสลิมจำนวนมาก เช่น มาเลเซีย และอินโดนีเซียได้แสดงออกผ่านแถลงการณ์ของรัฐบาล และการชุมนุมประท้วงของประชาชนอาจส่งผลให้เกิดความขัดแย้งและปัญหาระหว่างประเทศขึ้นได้ รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชาคมอาเซียนอีกด้วย และ 3) ปัญหาการก่อการร้ายที่อาจเกี่ยวพันกับกลุ่มไอเอส เนื่องจากมีแนวโน้มว่ากลุ่มไอเอสและกลุ่มหัวรุนแรงได้กระจายหลบหนีเข้ามาตามภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะในพื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้มีความกังวลว่าโรฮิงจาบางส่วนอาจจะเข้าร่วมกับกลุ่มดังกล่าว และอาจจะส่งผลให้ภูมิภาคอาเซียนเป็นแหล่งของการก่อการร้ายอีกแห่งหนึ่งของโลก

ผลกระทบต่อประเทศไทย

หลังเหตุการณ์ความรุนแรงทางศาสนาที่เกิดขึ้นกับชาวโรฮิงจาในปี พ.ศ. 2555 ทำให้ชาวโรฮิงจาจำนวนมากกว่า 150,000 คน อพยพออกจากรัฐยะไข่ไปยังประเทศต่างๆ เช่น บังกลาเทศ ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ประเทศปลายทางเหล่านี้จึงต้องออกมาตรการเพื่อรองรับการอพยพดังกล่าวสำหรับประเทศไทยได้มีการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ที่มุ่งปกป้องและคุ้มครองผู้อพยพที่ไม่มีสัญชาติไทย โดยได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับหลายๆ หน่วยงาน ทั้งองค์กรประชาสังคมและองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา

ส่วนความรุนแรงที่เกิดขึ้นในปีนี้มีแนวโน้มจะนำไปสู่การอพยพระลอกใหม่ ทำให้ในอนาคตอาจจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยที่เป็นประเทศเพื่อนบ้านและอยู่ในเส้นทางการเดินทางอพยพของชาวโรฮิงจา ในหลาย ๆ ด้าน ดังนี้ 1) เมื่อพ้นจากฤดูมรสุมชาวโรฮิงจาที่เดินทางทางเรืออาจจะอพยพเข้ามาในไทยเพิ่มมากขึ้น ทำให้ไทยอาจเกิดปัญหาการค้ามนุษย์ โรคระบาดที่มากับผู้อพยพ รวมทั้งปัญหาสังคม และยาเสพติดที่จะตามมาอีกด้วย 2) หากไทยยังไม่ดำเนินนโยบายในการป้องกันหรือดูแลผู้อพยพชาวโรฮิงจาระลอกใหม่ที่กำลังจะเข้ามาอาจทำให้ถูกประณามจากนานาชาติ และอาจกลับไปสู่สถานการณ์การค้ามนุษย์ในระดับ tiers 3 (Tier 3) อีกครั้งก็เป็นได้ และ 3) ในอีกมุมหนึ่งหากไทยแสดงบทบาทที่เห็นต่างกับเมียนมามากเกินไปก็อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

สำหรับบทบาทของอาเซียนที่ผ่านมาทำได้เพียงประสานกับรัฐบาลเมียนมาให้จัดการกับปัญหาด้านมนุษยธรรมของชาวโรฮิงจาเท่านั้น แต่อาเซียนยังไม่สามารถกดดันให้เมียนมาให้สิทธิการเป็นพลเมืองกับชาวโรฮิงจาได้ ดังนั้นอาเซียนควรเพิ่มบทบาทในการแก้ไขปัญหา โดยการกดดันรัฐบาลเมียนมาให้ลดการปราบปรามและการใช้ความรุนแรงต่อชาวโรฮิงจา รวมทั้งใช้กลไกของอาเซียนเพื่อจัดตั้งกองทุนในการช่วยเหลือชาวโรฮิงจาที่ได้รับผลกระทบจากการอพยพ ลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ และเป็นตัวกลางในการจัดการประชุมของประเทศที่ได้รับผลกระทบ เพื่อหาหนทางในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน

ในส่วนของไทย มาตรการในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการอพยพระลอกใหม่ที่อาจจะเกิดขึ้นมีดังนี้

1) การรับมือแบบเร่งด่วน โดยการร่วมกันกับประเทศต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบ เช่น บังกลาเทศ เมียนมา และองค์กรระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมต่อชาวโรฮิงจาที่ยังตกค้างในทะเลและร่วมกันหาแนวทางในการนำผู้อพยพขึ้นฝั่ง 2) หน่วยงานด้านความมั่นคง ต้องมีการดำเนินการเรื่องการป้องกันการอพยพของชาวโรฮิงจา การลักลอบ และการค้ามนุษย์ที่จะเกิดขึ้น โดยการบังคับใช้กฎหมายในการต่อสู้กับขบวนการการค้ามนุษย์ให้เข้มงวดมากขึ้นเพื่อกำจัดอาชญากรรมข้ามชาติที่อาจจะเกิดขึ้น โดยอาศัยการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยและสอดคล้องกับหลักทางสิทธิมนุษยชนให้มากที่สุด

อ้างอิง

- 1) <https://th.wikipedia.org/wiki/โรฮิงจา>
- 2) <http://www.manager.co.th/IndoChina/NewsID9590000119624>
- 3) <http://www.manager.co.th/IndoChina/NewsID9590000119790>

การประชุมว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (COP22) : การขับเคลื่อนรับมือโลกร้อนอย่างเป็นรูปธรรม

นับวันความรุนแรงอันเกิดจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยิ่งเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อประเทศไทยไม่ต่างจากประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกซึ่งถือได้ว่าเป็นภัยคุกคามสำคัญร่วมกัน ตัวอย่างเช่น การเพิ่มสูงขึ้นของระดับน้ำทะเล สภาพแห้งแล้ง สภาพภูมิอากาศที่รุนแรง และฝนตกไม่ถูกต้องตามฤดูกาล เป็นต้น ทำให้ทุกประเทศต่างตระหนักและร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหานั้น ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการจัดประชุมสมัชชาภาคี (Conference of Parties; COPs) เป็นประจำทุกปีตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยล่าสุดเป็นการประชุมครั้งที่ 22 ณ เมืองมารราค็อก ประเทศโมร็อกโก ระหว่างวันที่ 7-18 พ.ย.59 ที่มุ่งเน้นแปรข้อตกลงปารีส “Paris Agreement” ที่เป็นผลจากการประชุม COP21 ครั้งก่อนหน้า ที่กรุงปารีสให้ประชาคมโลกปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำให้เป็นไปตามแผนสนับสนุนในระดับประเทศอย่างมุ่งมั่น (Nationally Determined Contributions: NDCs) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าทุกประเทศต่างยังคงต้องยึดมั่นในข้อตกลงดังกล่าวโดยที่หากยังคงละเลยต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจนทำให้เกิดสภาพภูมิอากาศรุนแรงต่อไปเรื่อย ๆ โลกของเราจะอยู่ในจุดที่ไม่สามารถย้อนกลับไปแก้ไขปัญหาละเลยโลกร้อนได้อีกต่อไป

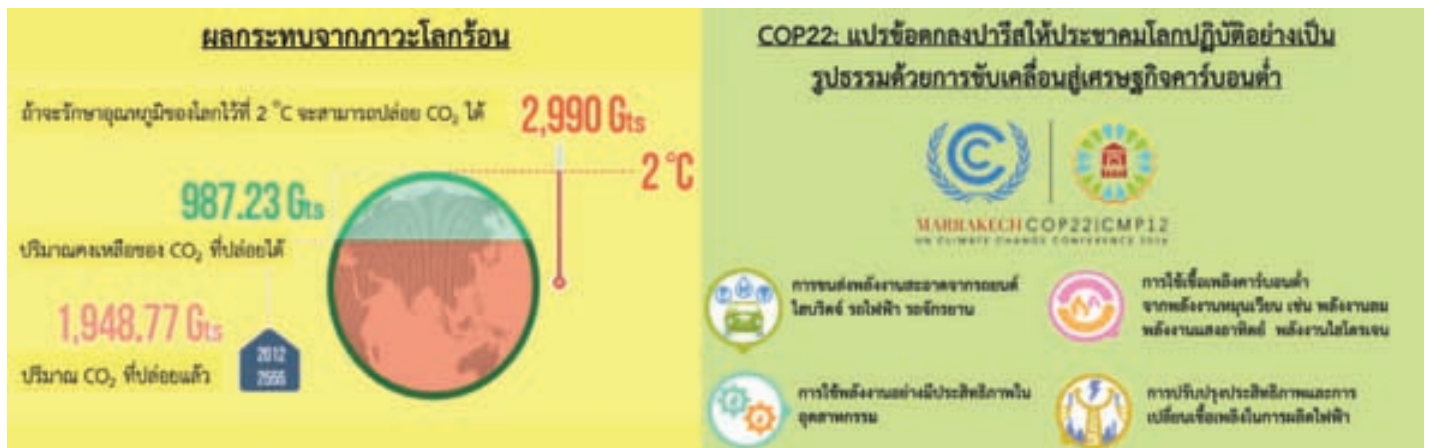
สถานการณ์และแนวโน้มความรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงที่สุดที่เรากำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน เป็นปัญหาที่ได้รับผลกระทบจากสภาวะโลกร้อน เนื่องจากอุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้น นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รูปแบบของลม จำนวน และชนิดของไอน้ำในอากาศ (ฝน ลม ทิมะ น้ำแข็ง) มีผลต่อการอยู่รอดของสิ่งมีชีวิต เมื่อสิ่งมีชีวิตที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ก็จะค่อย ๆ ตายลงและอาจสูญพันธุ์ไปในที่สุด ทำให้สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับผลกระทบต่อมนุษย์นั้น อุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้นอาจทำให้บางพื้นที่กลายเป็นทะเลทราย ผลผลิตการเกษตรลดต่ำลง ประชาชนขาดแคลนอาหารและน้ำดื่ม บางพื้นที่ประสบปัญหา น้ำท่วมและภัยแล้ง¹ โดยส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของมนุษย์ ซึ่งทำให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก ส่งผลให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้นในระดับที่ผิดปกติ เรียกว่า ภาวะโลกร้อน

ปัจจุบันอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้นเกือบ 1 °C และมีการคาดการณ์ว่าในอีก 100 ปีข้างหน้า อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอีก 1.8-4.0 °C โดยนักวิทยาศาสตร์ได้มีการประเมินว่า หากอุณหภูมิเพิ่มขึ้นเกิน 2 °C นับจากช่วงปฏิวัติอุตสาหกรรม จะเกิดพายุที่รุนแรง คลื่นความร้อนเกิดขึ้น จนทำให้หลายแห่งทั่วโลกประสบกับภาวะภัยแล้งอย่างหนัก ระดับน้ำทะเลเพิ่มขึ้นสูงจนหลายเมืองที่อยู่

ตามแนวชายฝั่งอาจจะจมอยู่ใต้น้ำ เกิดภาวะน้ำทะเลเป็นกรดทำลายระบบนิเวศชายฝั่งทะเลให้เสียสมดุล และสัตว์หลายชนิดจะสูญพันธุ์ โดยเฉพาะสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ และพืชจะมีโอกาสเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์สูงถึงร้อยละ 20-30 ธารน้ำแข็งในเขตอาร์กติกจะละลายเพิ่มขึ้นปีละกว่าร้อยละ 10-30 น้ำจืดที่มีอยู่เพียงน้อยนิดบนผิวโลกจะลดลงอีกกว่าร้อยละ 20^{2,3}

จากการเก็บข้อมูลสถิติการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศ (CO₂ emissions) ทั่วโลกในปี 2558 พบว่า ประเทศจีนมีการปริมาณการปล่อย CO₂ มากที่สุด รองลงมาคือ สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป โดยมีปริมาณการปล่อย CO₂ ตามลำดับคือ 10,541,533 และ 3,415 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์ แต่หากบวกรวมปริมาณ CO₂ ที่มีการปล่อยตั้งแต่หลังยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม หนีไม่พ้นสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปที่ยังคงเป็นผู้ปล่อยมากที่สุด ทั้งนี้ หากกำหนดเป้าหมายที่จะรักษาระดับอุณหภูมิของโลกไว้ที่ 2 °C โลกสามารถปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สะสม นับตั้งแต่ปี 2423 จนถึงสิ้นศตวรรษในปี 2643 ได้สูงสุดไม่เกิน 2,990 Gts โดยที่ผ่านมาจนถึงปี 2555 โลกเราปล่อยไปแล้วเฉลี่ยประมาณ 1,948.77 Gts หมายความว่าภายในช่วงเวลาไม่ถึง 90 ปีที่เหลือนี้ เราสามารถปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้อีกแค่เพียง 987.23 Gts ด้วยเหตุนี้หากยังมีการใช้พลังงานฟอสซิลเป็นแหล่งพลังงานหลัก โลกของเราก็คงจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ อันจะส่งผลให้ปัญหาโลกร้อนยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น⁴

การประชุมสมัชชาภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 22 (COP22)

จากการประชุม COP21 ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 30 พ.ย. ถึง 11 ธ.ค.58 ได้กำหนดให้ประเทศภาคีสมาชิกให้สัตยาบันอย่างน้อย 55 ประเทศ โดยผลจากความร่วมมือในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทำให้มี 100 ประเทศ ให้สัตยาบันในการปล่อยก๊าซที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงกว่าที่ประชุมครั้งก่อนได้กำหนดไว้ เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงได้มีการจัดการประชุมสมัชชาภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 22 (COP22) ณ เมืองมารราเคช ประเทศโมร็อกโก ระหว่างวันที่ 7 พ.ย. ถึง 18 พ.ย.59 ซึ่งมีผู้นำจาก 43 ประเทศเข้าร่วม และผู้นำรัฐบาลประเทศต่างๆ 32 คน ตลอดจนคณะผู้แทนและองค์การสังคมพลเรือน 3,300 แห่ง⁵ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแปรข้อตกลงปารีส “Paris Agreement” ให้ประชาคมโลกปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และวางมาตรฐานบังคับให้ประเทศต่างๆ ต้องพยายามต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศไม่ให้เกิน 2 °C นับจากช่วงปฏิวัติอุตสาหกรรม ซึ่งข้อตกลงปารีสมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 4 พ.ย.59 ที่ผ่านมา

การประชุมครั้งนี้มุ่งเน้นการขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ การพัฒนาแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (National Adaptation Plan : NAP) ให้เป็นไปตามแผนสนับสนุนในระดับประเทศอย่างมุ่งมั่น (Nationally Determined Contributions: NDCs) และกลยุทธ์การพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับต่ำ (Low Emission Development Strategies : LEDS) ภายในปี 2558 - 2573 ประเด็นหลักของการประชุมมี ดังนี้^{6,7}

1. การกำหนดยุทธวิธีที่ทำให้โลกบรรลุเป้าหมายข้อตกลงปารีส คือ ควบคุมไม่ให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้นเกิน 2 °C นับจากช่วงปฏิวัติอุตสาหกรรม และพยายามจำกัดไม่ให้อุณหภูมิโลกสูงเกินกว่า 1.5 °C โดยจำกัดการปล่อยก๊าซที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกจากกิจกรรมมนุษย์ให้เท่ากับที่ พืช ดิน มหาสมุทรสามารถดูดซับได้ตามธรรมชาติ

2. การแบ่งความรับผิดชอบอย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะกับกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least developed country : LDC) ของกลุ่มประเทศในทวีปแอฟริกา ทวีปเอเชีย-แปซิฟิก และทวีปอเมริกา ซึ่งมีความเปราะบางต่อสภาวะโลกร้อน และจะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการเพิ่มขึ้นของน้ำทะเล ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และความมั่นคงทางอาหารที่ประชากรมีความเสี่ยงต่อความอดอยาก

3. การจัดทำแผน NDC ของทุกภาคีที่ได้ลงสัตยาบันข้อตกลงปารีส อย่างต่อเนื่องทุก ๆ 5 ปี ซึ่งจะสะท้อนถึงความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขีดความสามารถของแต่ละประเทศ

4. ประเทศพัฒนาแล้วให้การช่วยเหลือโดยจัดสรรเงินทุนผ่านกองทุนสีเขียว (Green Climate Fund) ให้กับประเทศกำลังพัฒนาให้สำเร็จก่อนปี 2563 เพื่อใช้ในการดำเนินการใช้พลังงานหมุนเวียนสร้างแหล่งพลังงานสะอาดสนับสนุนเทคโนโลยีสีเขียว รวมถึงการสร้างแนวป้องกันระดับน้ำทะเลเอ่อท่วมหลายประเทศโดยเฉพาะชาติหมู่เกาะกลางทะเล

ความท้าทายในการเจรจาความร่วมมือของประเทศมหาอำนาจ

ประเด็นความท้าทายสำคัญที่สุดในกรอบการรับมือปัญหาโลกร้อนนี้ต้องเผชิญกับคำประกาศของนาย โดนัลด์ ทรัมป์ ว่าที่ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ที่ขณะการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 8 พ.ย.ที่ผ่านมา และกำลังรอการสาบานตนเข้ารับตำแหน่งในวันที่ 20 ม.ค.ปีหน้าที่ได้กล่าวว่า “เขาไม่เชื่อทฤษฎีโลกร้อนจากภาวะเรือนกระจก และจะหันกลับไปใช้พลังงานดั้งเดิมที่มาจากเชื้อเพลิงฟอสซิล” เนื่องจาก นโยบายของทรัมป์จะส่งเสริมภาคการผลิตภายในประเทศของตนเอง เพื่อลดอัตราการว่างงานของประชาชน ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจให้กับประเทศสหรัฐอเมริกาเองให้แทนที่ประเทศจีนที่เป็นประเทศที่เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมสำคัญของโลก

การที่ผู้นำประเทศมหาอำนาจไม่เชื่อทฤษฎีโลกร้อน แม้ว่าหลังเลือกตั้งนาย โดนัลด์ ทรัมป์ จะมีเสียงอ่อนลงในเรื่องนี้ก็ตาม ถือเป็นความเสี่ยงต่อภาคเศรษฐกิจให้กับประเทศสหรัฐอเมริกาเองให้แทนที่ประเทศจีนที่เป็นประเทศที่เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมสำคัญของโลก การที่ผู้นำประเทศมหาอำนาจไม่เชื่อทฤษฎีโลกร้อน แม้ว่าหลังเลือกตั้งนาย โดนัลด์ ทรัมป์ จะมีเสียงอ่อนลงในเรื่องนี้ก็ตาม ถือเป็นความเสี่ยงต่อภาคเศรษฐกิจให้กับประเทศสหรัฐอเมริกาเองให้แทนที่ประเทศจีนที่เป็นประเทศที่เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมสำคัญของโลก การที่ผู้นำประเทศมหาอำนาจไม่เชื่อทฤษฎีโลกร้อน แม้ว่าหลังเลือกตั้งนาย โดนัลด์ ทรัมป์ จะมีเสียงอ่อนลงในเรื่องนี้ก็ตาม ถือเป็นความเสี่ยงต่อภาคเศรษฐกิจให้กับประเทศสหรัฐอเมริกาเองให้แทนที่ประเทศจีนที่เป็นประเทศที่เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมสำคัญของโลก

บทสรุป

จากแนวโน้มความรุนแรงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน รวมทั้งจำนวนและความถี่ของภัยพิบัติธรรมชาติที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งถือได้ว่าเป็นภัยคุกคามสำคัญร่วมกัน จึงนับได้ว่า ข้อตกลงปารีสที่เกิดขึ้นเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาร่วมมือกันผลักดันกระบวนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงเปิดการเจรจาความร่วมมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศก่อนที่จะสายเกินไป

สำหรับประเทศไทย ได้มีการให้สัตยาบันตามกรอบอนุสัญญาตั้งแต่ปี 2537 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งล่าสุดหลังจากการประชุม COP22 นี้ ประเทศไทยยังคงเดินหน้านโยบายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ 20-25 ภายในปี 2573 โดยเน้นในภาคส่วนของพลังงาน การขนส่ง การจัดการของเสีย และกระบวนการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ผ่านทางการสนับสนุนการส่งเสริมด้านพลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก พลังงานหมุนเวียน และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ในส่วนการรับมือของกองทัพในอนาคตควรจะต้องมีการปรับตัวเพื่อสร้างเสริมขีดความสามารถรับมือกับภัยธรรมชาติจากภาวะโลกร้อน ให้สามารถช่วยเหลือกับประชาชนได้อย่างทันทั่วทั้งที่ อาทิ การจัดหาหน่วยหรือชุดเคลื่อนที่เร็ว หน่วยแพทย์ทหารเคลื่อนที่ การเตรียมพื้นที่อพยพ การขุดเจาะ หรือการทำอ่างเก็บน้ำสำรองไว้ใช้ในพื้นที่แห้งแล้ง เป็นต้น

อ้างอิง

- 1) <http://lakmuangonline.com/?p=4199>
- 2) http://library.senate.gov/document/Ext10567/10567795_0002.PDF
- 3) https://unfccc.int/files/national_reports/non-annex_i_natcom/submitted_natcom/application/pdf/snc_thailand.pdf
- 4) [http://www.deqp.go.th/media/images/E/3C/GreenLine33_\(combine\).pdf](http://www.deqp.go.th/media/images/E/3C/GreenLine33_(combine).pdf)
- 5) <http://www.vovword.vn/th-th/485257.vov>
- 6) <http://www.vovword.vn/th-cop22/486161.vov>
- 7) www.ecojesuit.com/cop-22-in-marrakech-technology-and-compassion/9646/
- 8) www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1480997068

“ข่าวปลอม” มหันตภัยร้ายจาก Social Network

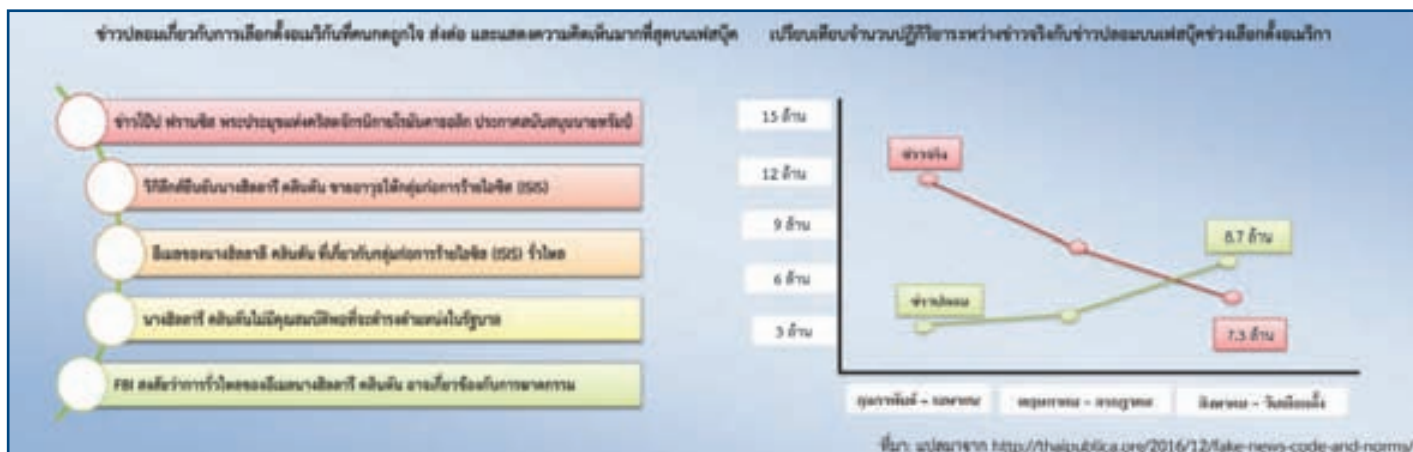
การเกิดขึ้นของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้การสื่อสาร และการรับส่งข่าวสารสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น ประชาชนจึงหันมานิยมรับข่าวสารผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือ Social Network เพิ่มมากขึ้น ในทางกลับกันก็มีผู้ใช้ช่องทางนี้เป็นเครื่องมือ สร้างผลประโยชน์ให้กับตนเอง ด้วยวิธีการต่างๆ มากมาย ล่าสุดเกิดกระแสการผลิตข้อมูลเท็จ ที่เรียกว่า “ข่าวปลอม หรือ Fake News” ขึ้นมา ดังปรากฏการณ์สำคัญล่าสุดในกรณีการลงประชามติแยกตัวออกจากอียูของสหราชอาณาจักร (Brexit) และการเลือกตั้งของสหรัฐฯ ที่เพิ่งผ่านมา ซึ่งชัยชนะตกเป็นของ นายโดนัลด์ ทรัมป์ จะเห็นได้ว่าข่าวปลอมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของสังคมในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างมาก ประเทศไทย รวมทั้งกองทัพจึงควรให้ความสำคัญกับการสกัดกั้นการแพร่ระบาดของข่าวปลอม ก่อนที่จะทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อสร้างความเสียหายขนาดใหญ่

ในปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาไปมาก จากการสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ตของประชากรทั่วโลก พบว่า มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณ 3.4 พันล้านคน และมีผู้ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือ Social Network ประมาณ 2.3 พันล้านคน โดยนิยมใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) มากที่สุด

จากภาพรวมความสำคัญของอินเทอร์เน็ตดังกล่าว ทำให้การแสวงประโยชน์เพื่อตัวเองสามารถทำได้ง่าย และแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว รวมทั้งประชาชนเข้าถึงได้มากขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่ผลกระทบในระยะยาวได้ ล่าสุดกระแสการผลิตและใช้ข้อมูลที่เท็จที่เรียกว่า “ข่าวปลอม หรือ Fake News” เพื่อนำไปสู่ผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม ได้สร้างผลกระทบสำคัญให้เกิดขึ้น ดังกรณีการลงประชามติแยกตัวออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรที่ปรากฏข่าวปลอมเป็นจำนวนมาก จนท้ายที่สุดทำให้ผลการลงประชามติออกมาในทิศทางที่ผิดความคาดหมาย ทำให้สหราชอาณาจักรแยกตัวออกจากสหภาพยุโรปที่ได้ร่วมบุกเบิกมานานจากนั้นกรณีการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา นายโดนัลด์ ทรัมป์ ก็ได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดีคนที่ 45 ของสหรัฐฯ หลังเอาชนะ นางฮิลลารี คลินตัน คู่แข่งด้วยคะแนนเสียง 276 ต่อ 218 ความสำเร็จของ นายโดนัลด์ ทรัมป์ ส่วนหนึ่งมาจากกระแสข่าวปลอมที่เป็นประโยชน์แก่ตัวเขา และเป็นข่าวร้ายกับคู่แข่งคนสำคัญอย่าง นางฮิลลารี คลินตัน โดยจากการวิเคราะห์ของเว็บไซต์ BuzzFeed ระบุว่า ในเดือน

พฤศจิกายน 2559 ข่าวปลอมที่มียอดแชร์ การกดถูกใจ และแสดงความคิดเห็นมากที่สุดในเฟซบุ๊ก 5 อันดับแรก ล้วนแต่เป็นข่าวปลอมที่มีประโยชน์ต่อนายทรัมป์ และเป็นข่าวที่ส่งผลทางลบต่อนางคลินตันทั้งสิ้น เช่น ข่าวโป๊ป ฟรานซิส พระประมุขแห่งคริสตจักรนิกายโรมันคาทอลิก ประกาศสนับสนุนนายทรัมป์ (มียอดการแชร์ การกดถูกใจ และแสดงความคิดเห็นรวม 960,000 ครั้ง) ข่าววิกิลีกส์ยืนยันนางฮิลลารี คลินตัน ขายอาวุธให้กลุ่มก่อการร้ายไอซิส (ISIS) (มียอดการแชร์ การกดถูกใจ และแสดงความคิดเห็นรวม 789,000 ครั้ง) และข่าวอีเมลของนางฮิลลารี คลินตัน ที่เกี่ยวกับกลุ่มก่อการร้ายไอซิส (ISIS) รั่วไหล (มียอดการแชร์ การกดถูกใจ และแสดงความคิดเห็นรวม 754,000 ครั้ง) เป็นต้น

สำหรับในอาเซียน ประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบจากข่าวปลอมในช่วงสำคัญ โดยเมื่อ 2 ปีก่อนข่าวปลอมเคยสร้างความวุ่นวายสับสนในการเลือกตั้งประธานาธิบดีอินโดนีเซีย จากนั้นในเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมาได้มีการเผยแพร่ข่าวปลอมที่แพร่สะพัดไปทั่วประเทศว่าแกนนำกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง Islamic Defenders Front (FPI) ถูกทำร้ายโดยกองทัพรัฐบาล และต้องเข้ารับการรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ซึ่งภายหลังแม้ข่าวนี้ได้รับการยืนยันจากรัฐบาลว่าเป็นข่าวปลอมและประชาชนจะทราบความเป็นจริงแล้ว แต่ยังมีคนจำนวนนับพันที่เชื่อว่าเป็นข่าวจริง

สำหรับประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 38 ล้านคน โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่คนไทยใช้มากที่สุด คือ เฟสบุ๊ก ไลน์ เฟสบุ๊ก แมสเซ็นเจอร์ กูเกิลพลัส อินสตราแกรม และทวิตเตอร์ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าคนไทยนิยมใช้งานอินเทอร์เน็ตและการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นอย่างมาก ส่งผลให้ข่าวปลอมหลาย ๆ ข่าวแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว ดังเช่น กรณีล่าสุด การผ่าน พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม ที่ผ่านมาได้มีการเผยแพร่ข่าวปลอมไปในทางที่ว่า พ.ร.บ. ดังกล่าวจะทำให้เกิด Single Gateway ที่จะทำให้รัฐบาลควบคุมอินเทอร์เน็ตของประชาชนอย่างเบ็ดเสร็จ จนนำไปสู่การออกมาต่อต้าน พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าว เป็นต้น

สาเหตุของข่าวปลอม

สาเหตุของข่าวปลอมมาจาก ๓ แหล่งที่สำคัญ ดังนี้ ๑) ถูกสร้างขึ้นมาจากผู้ที่มีอคติหรือผู้ที่ต้องการให้สังคมแตกแยก ๒) เป็นเครื่องมือในการสร้างประโยชน์ให้กับบุคคล และ ๓) มาจากแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ หากมียอดแชร์ ยอดการถูกใจมากขึ้นเท่าไร รายได้ก็มากขึ้นเท่านั้น และมาตรการการควบคุมของรัฐยังไม่เข้มแข็งมากเท่าที่ควร ดังนั้นผู้ที่สร้างข่าวปลอมจึงสามารถสร้างข่าวได้ตามที่ต้องการ

ผลกระทบที่เกิดขึ้น

จากการแพร่ระบาดของข่าวปลอม ทำให้ยักษ์ใหญ่แห่งโลกอินเทอร์เน็ต คือ เฟสบุ๊กและกูเกิลได้ออกมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีการประกาศ 4 มาตรการในการป้องกันข่าวปลอม คือ 1) ปรับพีเจอร์ รายงานผลการค้นพบข่าวปลอมให้สูงขึ้น 2) ร่วมงานกับองค์กรด้านการตรวจสอบข่าวปลอม 3) ปรับโค้ดของเฟสบุ๊กในการจัดอันดับข่าวในนิวส์ฟีดใหม่ และ 4) กำจัดความสามารถในการปลอมโดเมนเนม (Spoof Domain) เพื่อลดจำนวนเว็บไซต์ที่อ้างพรางว่าเป็นสำนักข่าวจริง และปรับปรุงนโยบายขายพื้นที่โฆษณา ข่าวปลอมจัดเป็นเนื้อหาที่ล่อลวงและทำให้คนเข้าใจผิด

ข่าวปลอมที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหาร สำหรับด้านการเมืองข่าวปลอมที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่ออย่างเห็นได้ชัด จากกรณีการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในขณะที่ประเทศไทยอาจมีผู้ใช้ข่าวปลอมเป็นเครื่องมือในการเลือกตั้งที่กำลังจะเกิดขึ้นในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าก็เป็นได้

ด้านเศรษฐกิจข่าวปลอมถูกส่งต่อหรือแชร์ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ อาจส่งผลให้นักลงทุน เกิดความไม่มั่นใจในการลงทุน ทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวน และอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในระยะยาวได้ สำหรับประเทศไทยนอกจากจะส่งผลกระทบต่อการลงทุนแล้วยังอาจกระทบต่อการท่องเที่ยว ซึ่งไทยเป็นประเทศที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นหากเกิดข่าวปลอมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือชาวต่างชาติขึ้น จะส่งผลกระทบต่อรายได้เข้าประเทศ และส่งผลกระทบต่อผู้ค้ารายย่อยด้วย ซึ่งต่อไปในอนาคตข่าวปลอมที่มาจากเว็บไซต์ปลอมเหล่านี้ อาจจะไม่ใช้แค่ข่าวปลอมเท่านั้น แต่ผู้สร้างสามารถฝังซอฟต์แวร์ร้ายต่าง ๆ ไว้ และล่อลวงเอาทรัพย์สินไปได้

ส่วนในด้านสังคม ข่าวปลอมที่แพร่กระจายออกไปโดยเฉพาะข่าวที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของคนจำนวนมาก จะทำให้เกิดผลกระทบด้านจิตวิทยาของประชาชน ทำให้เกิดความสับสน เข้าใจผิด และตื่นตระหนก ซึ่งในระยะยาวอาจส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนได้

ด้านการทหาร อาจมีผู้สร้างข่าวปลอมขึ้นมาเพื่อสร้างความแตกแยกโดยใช้การทหารเป็นเครื่องมือ ดังเหตุการณ์การปล่อยข่าวปลอมที่เกี่ยวกับการรัฐประหารที่เคยเกิดขึ้น หรือผู้ก่อการร้ายอาจสร้างข่าวปลอมขึ้นมา ทำให้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งในประเทศและต่างประเทศได้

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

การแสวงหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยข้อเสนอในการแก้ปัญหาประกอบไปด้วย 1) ประชาชนควรมีวิจารณญาณในการบริโภคข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์ รวมทั้งมีความตระหนักรู้ถึงบทลงโทษตามกฎหมาย 2) รัฐควรให้ความรู้ประชาชนในการบริโภคข่าวสารรวมทั้งการกำจัด หรือหลีกเลี่ยงเว็บไซต์ข่าวปลอมที่เกิดขึ้น เช่น การให้ความรู้เรื่องพีเจอร์ใหม่ของเฟสบุ๊ก ที่พัฒนามาเพื่อกรองข่าวปลอมโดยเฉพาะ การให้ความรู้แก่ประชาชน ภาครัฐควรร่วมมือกับสื่อ และใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นทางการขององค์กรในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ 3) ภาครัฐควรร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่อตรวจสอบ และจัดการกับเว็บไซต์ข่าวปลอมที่เกิดขึ้น 4) รัฐและหน่วยงานด้านความมั่นคงควรมีช่องทางการสื่อสารกับประชาชนที่หลากหลาย โดยเฉพาะควรมีบัญชีผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อสื่อสารข่าวจริงกับประชาชน รวมทั้งป้องกันการแพร่กระจายของข่าวปลอม และแก้ไขข่าวปลอมที่อาจจะเกิดขึ้นให้ทันต่อสถานการณ์ 5) สื่อควรตรวจสอบที่มาของข่าวก่อนที่จะนำเสนอต่อประชาชน และควรนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่เป็นความจริงแก่ประชาชน ทั้งนี้ก็เพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคข่าวปลอมที่นับวันจะยิ่งรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ หากไม่รีบแก้ไขอาจจะเป็นภัยร้ายที่รุนแรงต่อไปได้ในอนาคต สุดท้ายในส่วนของการที่ควรที่จะต้องมีการเปิดใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในหลาย ๆ ช่องทาง เพื่อใช้ในการสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องกับประชาชน และจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการตรวจสอบข้อมูลปลอม และหยุดยั้งการแพร่ระบาดของข้อมูลเหล่านั้นให้ทัน่วงที่ได้อีกด้วย

อ้างอิง

- 1) <http://news.ch7.com/detail/>
- 2) <http://www.voathai.com/a/indonesia-fake-news-ro/3643181.html>
- 3) <http://www.9tana.com/node/thailand-social-stat-2016/>
- 4) <http://www.thairath.co.th/content/392788>
- 5) <http://news.voicetv.co.th/business/443094.html>
- 6) <http://www.posttoday.com/world/news/464326>
- 7) <http://thaipublica.org/2016/12/fake-news-code-and-norms/>
- 8) <http://shows.voicetv.co.th/worldtrend/432726.html>

เลขาธิการสหประชาชาติคนใหม่กับสถานการณ์ความมั่นคงโลก

นายแอนโตนิโอ กูเตอร์เรส อดีตนายกรัฐมนตรีโปรตุเกส ได้รับเลือกให้เป็นเลขาธิการสหประชาชาติ คนที่ 9 โดยจะเข้ารับตำแหน่งในวันที่ 1 ม.ค.60 และมีวาระ 5 ปี ซึ่งนายกูเตอร์เรส ถือได้ว่ามีประสบการณ์การทำงานในองค์การสหประชาชาติมายาวนาน ทั้งนี้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางความมั่นคงทั่วโลก เช่น การเผชิญหน้าทางการทหารระหว่างรัสเซียและประเทศสมาชิกนาโต สงครามกลางเมืองในซีเรียและผู้อพยพชาวตะวันออกกลางเข้าสู่ยุโรป จึงเป็นความท้าทายของนายกูเตอร์เรส ในการจัดการวิกฤตความขัดแย้งต่าง ๆ ในขณะที่ไทยควรรักษาบทบาทสำคัญในการเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ โดยให้ความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทั้งในระดับภูมิภาคและประชาคมโลก...

จากการประเมินสถานการณ์ความมั่นคง ปี 2560 โดย Council on Foreign Relations ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ ถือเป็นสถาบันคลังสมองด้านการจัดทำนโยบายและประเมินสถานการณ์ความมั่นคงของสหรัฐฯ พบว่ามีภัยคุกคามสำคัญ ได้แก่ การเผชิญหน้าทางการทหารระหว่างรัสเซียและประเทศสมาชิกนาโต การทดลองระเบิดนิวเคลียร์และซีปนาวุธข้ามทวีปของเกาหลีเหนือ การก่อการร้ายและสงครามกลางเมืองในซีเรีย เป็นต้น¹ สถานการณ์เหล่านี้ต้องอาศัยกลไกระหว่างประเทศเข้ามาแก้ปัญหา โดยองค์การสหประชาชาติเป็นหน่วยงานสำคัญ ที่มีเลขาธิการสหประชาชาติเป็นผู้บริหารองค์กรล่าสุดนายแอนโตนิโอ กูเตอร์เรส อดีตนายกรัฐมนตรีของโปรตุเกส ได้รับเลือกให้เป็นเลขาธิการสหประชาชาติ คนที่ 9 ซึ่งเข้ารับตำแหน่งในวันที่ 1 ม.ค.60 โดยนายกูเตอร์เรส ปัจจุบันอายุ 67 ปี ยังเคยดำรงตำแหน่งข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2548 - 58 มาแล้วด้วย จึงถือได้ว่ามีประสบการณ์สำคัญในการทำงานกับสหประชาชาติมาเป็นเวลายาวนาน

เลขาธิการสหประชาชาติ: บทบาทในการรักษาความมั่นคงโลก

องค์การสหประชาชาติ (United Nation : UN) มีหน้าที่สำคัญในระบบการเมืองโลก รวมถึงมีภารกิจสำคัญในการรักษาสันติภาพและความมั่นคงโลก การลดและจำกัดอาวุธ และการรักษาสีทธิมนุษยชน โดยมีกฎบัตรสหประชาชาติเป็นกฎหมายหลัก

ในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งสถานการณ์ที่ UN เข้าไปมีบทบาทสำคัญในอดีต เช่น การอนุญาตให้ทำการแทรกแซงในอิรักหลังกรณีพิพาท รุกรานคูเวต การปฏิบัติการทางทหารในซีเรีย เป็นต้น โดยมีเลขาธิการสหประชาชาติ ทำหน้าที่เสมือนโฆษก และผู้นำองค์การสหประชาชาติสามารถยกปัญหาใด ๆ ที่เห็นว่าอาจส่งผลกระทบต่อสันติภาพและความมั่นคงของนานาชาติขึ้นมาให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติพิจารณาได้ ซึ่งบทบาทของเลขาธิการสหประชาชาติมีขอบเขตกว้างขวาง ทั้งในด้านการเป็นผู้บริหารสหประชาชาติ และการเป็นนักการทูตหรือผู้ไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกรวมถึงการควบคุมปฏิบัติการรักษาสันติภาพ การควบคุมองค์การสากล การรวบรวมข้อมูลจากข้อตัดสินใจของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ และการหารือร่วมกับผู้นำรัฐบาลของประเทศต่างๆ²

ในอดีตที่ผ่านมา การเลือกเลขาธิการสหประชาชาติจะเป็นแบบลงมติลับระหว่างประเทศมหาอำนาจไม่กี่ประเทศ ขณะที่การเลือกเลขาธิการสหประชาชาติคนใหม่ครั้งนี้ ถือเป็นครั้งแรกที่ผู้สมัครจะต้องแสดงวิสัยทัศน์พร้อมตอบข้อซักถามร่วมกันระหว่างผู้สมัครทั้งหมดและตัวแทนประเทศสมาชิกสหประชาชาติ ซึ่งเรียกว่า Informal briefing³ อันเป็นการสร้างความยอมรับและความโปร่งใสในตำแหน่งนี้ให้กับนานาชาติ โดยนายกูเตอร์เรส ได้นำเสนอเป้าหมายสำคัญในการทำงาน คือ การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบทุกข์ยาก

สถานการณ์ความมั่นคงสำคัญ

- การเผชิญหน้าระหว่างรัสเซียและสมาชิกนาโต
- เกาหลีเหนือทดลองระเบิดนิวเคลียร์/ ซีปนาวุธ
- การโจมตีทางไซเบอร์ต่อระบบสาธารณูปโภค
- การก่อการร้าย กลุ่ม Extremist/Homegrown
- ความรุนแรงในอัฟกานิสถานมีเพิ่มขึ้น
- ความรุนแรงระหว่างครูที่และกลุ่มกบฏชาวดัรต์
- ความรุนแรงขึ้นของสงครามกลางเมืองในซีเรีย
- การเผชิญหน้าทางการทหารในทะเลจีนใต้

องค์การสหประชาชาติ (United Nation: UN) มีพันธกิจ คือ

- ความร่วมมือในกฎหมายระหว่างประเทศ
- ความมั่นคงระหว่างประเทศ
- การพัฒนาเศรษฐกิจ
- กระบวนการทางสังคม สิทธิมนุษยชน และ
- การบรรลุสันติภาพโลก

นายแอนโตนิโอ กูเตอร์เรส เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ คนที่ 9

- อดีตนายกรัฐมนตรีโปรตุเกส
- อดีตข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ
- วาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี
- เป้าหมายการทำงาน คือ การหาหนทางช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ยาก และผู้ถูกละเมิดสิทธิทั่วโลก

Infographic by : ศสย.สพท.

จากปัญหาท้าทายโดยเฉพาะกลุ่มคนที่ตกเป็นเหยื่อของความขัดแย้ง ความยากจน การก่อการร้ายและผู้ถูกลิดรอนสิทธิต่างๆ ทั่วโลก⁴ นอกจากนั้นยังแสดงวิสัยทัศน์ในการนาพาองค์กรที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้⁵

Challenges > การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและประชาชน

Connecting the dots > การนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตาม Agenda 2030 มุ่งการรักษาสันติภาพ การพัฒนาและสิทธิมนุษยชน (no peace without development and no development without peace...no peace and sustainable development without respect for human rights

The Centrality of Prevention > การสร้างวัฒนธรรม การป้องกัน (culture of prevention) ด้วยวิธีการทางทูต การอ้างไว้ซึ่งสันติภาพ ชีตความสามารถของประเทศต่างๆ การมีสถาบันที่สนับสนุนให้ประชาชนเคารพสิทธิตัวเอง การป้องกันการก่อการร้าย และความรุนแรง

Coordination and Partnerships > การเพิ่มความร่วมมือในระดับภูมิภาค การขยายความเป็นพันธมิตรในด้านสถาบัน การเงิน และการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคม

Reform and Innovation > เลขาธิการสหประชาชาติ ต้องอ้างไว้ซึ่งความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และการกำกับดูแลรวมทั้งรักษาชื่อเสียงขององค์การสหประชาชาติ

Values > สันติภาพ ความยุติธรรม ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความอดทน และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รวมทั้งความแตกต่างหลากหลาย ซึ่งถือเป็นคุณค่าร่วมกัน (common values)

จากวิสัยทัศน์ข้างต้นของนายกูเตอร์เรส ที่มีต่อสถานการณ์ ปัญหาความขัดแย้งทั่วโลกนั้น เห็นได้ว่านายกูเตอร์เรสมุ่งเน้นประเด็นการเคารพสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของซีเรียและผู้พลัดถิ่นจากตะวันออกกลางที่ลี้ภัยไหลเข้าสู่ยุโรป จึงทำให้การเข้ารับตำแหน่งเลขาธิการสหประชาชาติของนายกูเตอร์เรส ถูกคาดหวังเป็นอย่างยิ่ง

บททิ้งท้าย

การคัดเลือกนายกูเตอร์เรส เป็นเลขาธิการสหประชาชาติ คนที่ 9 เห็นได้ว่ามีความเปลี่ยนแปลงในวิธีการเลือกผู้เข้ารับตำแหน่ง จากเดิมที่เป็นวิธีปิด มาสู่การแสดงวิสัยทัศน์และตอบคำถามต่อสาธารณะ ซึ่งแสดงให้เห็นทิศทางความเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรที่ต้องการสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นในการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญนี้ นอกจากนี้ นายกูเตอร์เรส ยังเป็นผู้เข้ารับคัดเลือกคนเดียวที่ไม่ถูกสิทธิวิโต้ของประเทศสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคง

สหประชาชาติทั้ง 5 ประเทศ นับว่าเป็นนิมิตหมายอันดีจากมติ ที่เป็นเอกฉันท์ของความร่วมมือเป็นหนึ่งในเดียวของบรรดาประเทศ ผู้นำโลก เพื่อร่วมแก้ปัญหาที่ทั่วโลกเผชิญอยู่ ท่ามกลางบริบทที่มีความท้าทายจากปัญหาความมั่นคงระหว่างประเทศ ทั้งกลุ่มก่อการร้าย การสู้รบในซีเรียและผู้พลัดถิ่นจากตะวันออกกลางที่ลี้ภัยไหลเข้าไปในยุโรป และการเจรจามติเคลียร์กับอิหร่าน เป็นต้น ซึ่งเป็นความท้าทายอย่างยิ่งของนายกูเตอร์เรส ในฐานะเลขาธิการสหประชาชาติคนใหม่ ที่จะนำประสบการณ์การทำงานที่เคยดำรงตำแหน่งข้าหลวงใหญ่ ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติยาวนานถึง 10 ปี มาช่วยแก้ปัญหาสำคัญทาง ความมั่นคงของโลกที่กำลังคุกรุ่นในหลายจุด ตลอดจนช่วยเสริมสร้างความยอมรับในองค์การสหประชาชาติที่ถือเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการรักษาสันติภาพโลกในปัจจุบันให้ได้ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่วางไว้

ในส่วนของประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกขององค์การ สหประชาชาติ ลำดับที่ 55 และมีบทบาทในการดำเนินงานของ องค์การสหประชาชาติมาเป็นระยะเวลาช้านาน เช่น การให้ความร่วมมือ กับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติในการช่วยเหลือ ผู้หนีภัยจากประเทศเพื่อนบ้านมาเป็นเวลากว่า 30 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของกองทัพในการกิจการรักษาสันติภาพในประเทศต่างๆ เช่น United Nations Observer Mission in Sierra Leone (UNAMSIL) ที่เซียร์ราลีโอน International Force in East Timor (INTERFET) ที่อีสต์ติมอร์ และในช่วงปี 2554-55 กองทัพไทยสนับสนุนทหารราบ 1 กองพัน ในนาม “กองกำลัง เฉพาะกิจ 980 ไทย/ดาร์ฟัวร์” เข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพผสม ระหว่างสหภาพแอฟริกากับสหประชาชาติในดาร์ฟัวร์ (African Union-United Nations Hybrid Operation in Darfur : UNAMID) โดยมีศูนย์ปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ⁶ ดังนั้นไทยจึงควรรักษาบทบาทสำคัญในการ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการแก้ปัญหาในทุกมิติ เพื่อสร้างการ ยอมรับและสร้างความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลไทยทั้งในระดับภูมิภาคและ ระดับประชาคมโลกต่อไป...

อ้างอิง

- 1) <http://www.cfr.org/global/global-conflicts-watch-2017/p38575>
- 2) <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- 3) <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsId=55285#.WEEuJ9J950w>
- 4) <http://www.voathai.com/a/un-next-sg/3540068.html>
- 5) **Challenges and Opportunities for the United Nations.** <https://www.antoniouterres.gov.pt/vision-statement/>
- 6) **การรักษาสันติภาพ.** <http://www.mfa.go.th/main/th/issues/>

ส่วนที่ 3

การปฏิบัติงานสำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (ต.ค. - ร.ค.59)

ผลการปฏิบัติงานสำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

1. กิจกรรมการประชุม/สัมมนา/Workshop

14 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สพท. ให้การต้อนรับ พ.อ. Christof Gertsch ผชท.ทหาร สมาพันธรัฐสวิส ถิ่นพำนักนิวเดลี ที่ขอเข้าเยี่ยมคำนับ พร้อมหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย ณ ห้องรับรอง ศศย.สพท.

27 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สพท. เป็นประธานในการประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านอาเซียน SAREC ครั้งที่ 1/2560 ซึ่งก่อนเริ่มการประชุมฯ ได้มีการร่วมยืนสงบนิ่งไว้อาลัยให้แก่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ก่อนเริ่มประชุมฯ ณ ห้องประชุม ศศย.สพท.

31 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สพท. กล่าวรายงานการจัดการประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการ ศูนย์อาเซียนศึกษาสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ครั้งที่ 1/2560 เรื่อง “บทบาทของกองทัพไทยภายใต้แผน ASEAN Political - Security Community Blueprint 2025” โดยมี พล.ท. เจ็ดจวบ คราประยูร รอง ผบ.สพท. เป็นประธานการประชุมฯ

2 พ.ย.59

พล.อ. สุรสิทธิ์ ถาวร ผบ.สพท. พร้อมคณะฯ ได้กรุณามาตรวจเยี่ยมรับฟังการบรรยายสรุปภารกิจและมอบนโยบายแก่หน่วย ศศย.สพท. เพื่อนำไปปฏิบัติ โดยมี พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สพท. รอง ผอ.ศศย.สพท.(1) และรอง ผอ.ศศย.สพท.(2) พร้อมทั้งกำลังพล ศศย.สพท. ให้การต้อนรับคณะฯ ณ ห้องประชุม ศศย.สพท.

8 พ.ย.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สพท. ร่วมรับฟังการบรรยายพิเศษพร้อมกับกำลังพล ตามโครงการบรรยายพิเศษ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรของ ศศย.สพท. เรื่อง นโยบายของกองทัพไทย โดย พ.อ. ชิดชนก นุชฉายา รอง ผอ.สนผ.ยก.ทหาร ผู้บรรยาย ณ ห้องประชุม ศศย.สพท.

9 พ.ย.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สพท. ร่วมรับฟังการบรรยายพิเศษพร้อมกับกำลังพล ตามโครงการบรรยายพิเศษเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรของ ศศย.สพท. เรื่อง การปฏิบัติการฝึกร่วมของกองทัพไทย โดยมี น.อ. อนุรักษ์ เกตุสมบูรณ์ ร.น. รอง ผอ.สวผ.ยก.ทหาร เป็นวิทยากรในการบรรยาย ณ ห้องประชุม ศศย.สพท.

15 พ.ย.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สพท. เป็นประธานในการร่วมประชุมทำ Workshop พร้อมด้วยผู้แทนจากหน่วยงานของ บก.ทท. และผู้แทนหน่วยของกองทัพไทย เรื่อง “Thailand’s Military, the USA and China : Understanding how the Thai Military Perceives the Great Powers and Implications for US Rebalance” โดยมี Dr.John Blaxland นักวิจัยอาวุโส สถาบันศึกษายุทธศาสตร์และความมั่นคง มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย (ANU College of Asia and the Pacific) เข้าร่วมให้ข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ณ ห้องประชุม ศศย.สพท.

17 - 18 พ.ย.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สพท. เป็นประธานในการประชุมฯ สัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ครั้งที่ 2/2560 เรื่อง ปัญหาแรงงานข้ามชาติของอาเซียน : ประเด็นการย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ณ โรงแรมเซ็นทารา เวลเนส รีสอร์ท จังหวัดฉะเชิงเทรา

28 - 30 พ.ย.59

พ.อ. อรรถเดช ประทีปอุษานนท์ รอง ผอ.ศสย.สปท. (2) พร้อมคณะที่มงาน ศสย.สปท. ร่วมให้การสนับสนุนหลักสูตรอบรมปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพลของกองทัพไทย รุ่นที่ 38 ในการสัมมนาวิชาการ เรื่อง ร่างแผนยุทธศาสตร์ทหาร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ณ โรงแรม รีเจนท์ ซะอำ จังหวัดเพชรบุรี

15 ธ.ค.59

พ.อ. อรรถเดช ประทีปอุษานนท์ รอง ผอ.ศสย.สปท. (2) เป็นประธานในการจัดการประชุมการสนทนาปัญหายุทธศาสตร์ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาข้าวและชาวนาอย่างยั่งยืน ณ ห้องประชุม ศสย.สปท.

20 - 22 ธ.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศสย.สปท. พร้อมคณะที่มงาน ศสย.สปท. ร่วมให้การสนับสนุนหลักสูตรอบรมปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพลของกองทัพไทย รุ่นที่ 39 ในการสัมมนาวิชาการ เรื่อง ร่างแผนยุทธศาสตร์ทหาร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ณ โรงแรม รีเจนท์ ซะอำ จังหวัดเพชรบุรี

26 - 27 ธ.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศสย.สปท. พร้อมด้วยกำลังพล ศสย.สปท. ร่วมสัมมนา โครงการเพิ่มพูนองค์ความรู้และเสริมสร้างศักยภาพให้แก่บุคลากรของหน่วย ณ ค่ายพญาขอ รีสอร์ท จังหวัดสมุทรสงคราม

2. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการในประเทศ

14 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สปท. ให้การต้อนรับ พ.อ. Christof Gertsch ผชท. ทหาร สมาชิกวุฒิสภา ถิ่นพำนักนิวเดลี ที่ขอเข้าเยี่ยมคำนับ พร้อมหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย ณ ห้องรับรอง ศศย.สปท.

25 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สปท. ให้การต้อนรับ อัครราชทูตที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย (นายซิลแวง พูร์รีแยร์) และ ผชท.ทหารฝรั่งเศส/กรุงเทพ ในการเดินทางมาพบปะเยี่ยมเยือน และสนทนาแลกเปลี่ยนความเห็นเชิงวิชาการ ณ ห้องรับรอง ศศย.สปท.

31 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศศย.สปท. ให้การต้อนรับ ร่วมสนทนาทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น กับ Dr.Masashi Nishihara จากสถานทูตญี่ปุ่น ณ ห้องรับรอง ศศย.สปท.

3. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

10 - 12 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศสย.สพท. ร่วมประชุม เชียงชั้น ฟอรัม ครั้งที่ 7 ตามคำเชิญจากสถาบัน CAMS และ CISS เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับผู้แทนประเทศต่างๆ โดยมี พล.อ. อุดมเดช สีตบุตร รมช.กท. เป็นผู้แทน/หัวหน้าคณะฯ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน (สปปจ.)

18 - 21 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศสย.สพท. เดินทางไปร่วมการประชุม NADI ณ หลวงพระบาง สปป.ลาว ในหัวข้อเรื่อง “Enhancing National Centres for Disaster Response : Building Capacity and Expertise”

21 - 22 พ.ย.59

พ.อ. กิตติ คงสมบัติ รอง ผอ.ศสย.สพท.(1) และคณะฯ ร่วมประชุมทางวิชาการเครือข่ายสถาบันด้านความมั่นคงของชาติสมาชิกอาเซียน Track II Network of ASEAN Defence and Security Institutions (NADI) ในหัวข้อเรื่อง “Enhancing Maritime Security Cooperation in order to Prevent Transnational Crimes on The Regional” ณ เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย

4. กิจกรรมอื่น ๆ

14 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศสย.สพท. พร้อมด้วยกำลังพล ศสย.ฯ ร่วมพิธีลงนามถวายแสดงความอาลัยฯ ณ อาคารพฤษชาติพระทรงชัย สพท. โดยมี พล.อ. สุรสิทธิ์ ถาวร ผบ.สพท. เป็นประธานในพิธี

28 ต.ค.59

พล.ต. อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ ผอ.ศสย.สพท. พร้อมด้วยผู้แทนข้าราชการ ศสย.สพท. ร่วมพิธีตักบาตรพระสงฆ์ ในกิจกรรมเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ณ บก.ทท. แจ้งวัฒนะ

Vision of SSC, NDSI. วิสัยทัศน์ ศสย.สปท.

VISION

“A leading organization in building and disseminating security and strategy knowledge, aiming towards excellence in ASEAN”

“เป็นองค์กรชั้นนำในการสร้าง
และเผยแพร่องค์ความรู้
ทางด้านยุทธศาสตร์ และความมั่นคง
มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
ในอาเซียน”

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400.

โทร. 0 2275 5715

เว็บไซต์: www.sscthailand.org